

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő:
VÉSEI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Égész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre 7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér. (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Tisza István utravalója.

Budapest, október 24.

(v.) Utí olvasmányul a holnap reggelre Bécsbe rendelt Tisza Istvánnak egy 1893. október havában elmondott országgyűlési beszédét nyomtak a kezébe barátai. Ez a beszéd a királyi akaratnak az alkotmányos állam rendjében való jogosultságáról szól. Aki akkoriban ezt a beszédet elmondta, bizonyára nem sejtette, hogy fejtegetéseit valamikor ösztönzésül szánják majd épp gróf Tisza Istvánnak, — még pedig nem csupán arra, hogy kabinetalakítást vállaljon, hanem arra is, hogy ezt a megbízást az immár egyértelmű lett nemzeti akarat rovására vállalja. Az 1893-iki szónok ugyanis Szilágyi Dezső volt. Isten nyugosztalja a siri álmát ennek a nagyszellemű férfinak, de mi azt hisszük, hogy megfordulna koporsójában, ha valahogy hírére vehetné az ő helyes gondolata illetén helytelen alkalmazásának. Ez a magyar föld legyen könnyű neki, aki tulnehez volt ennek a magyar földnek, s ne zavarja örök pihe-nését ez a ravasz sirháborítás. Szelleme pedig, amely közöttünk leng, fogadja elégtételül a közvéleménynek ama szilárd meggyőződését, hogy Szilágyi Dezső soha nem ejtethet, nem is ejtett ki egyetlen olyan szót sem, amelynek értelme nemzeti igazaink ellen irányulna s amelyből közjogi épségünk támadói a maguk törekvései számára igazolást méríthetnének.

Mit is fog hát Tisza István abban az utí olvasmányban találni? Azt, hogy a magyar alkotmány jogrendjében a királynak is lehet akarat; hogy ez az akarat épp olyan jogosult, mint a nemzeté; hogy közjogunk a fejedelem személyét nem törpíti bábbá, aki a nemzeti akaratot tétozás és ellenvetés nélkül, vak engedelmességgel tartozik megvalósítani; és hogy alkotmányos monarchiákban a helyes politika a királyi akaratot nem ignorálja, hanem azt a nemzet akaratával igyekszik egyeztetni. Ezeket mondhatta Szilágyi Dezső ama beszédében. Csakugyan ezeket mondta is; sem többet, sem kevesebbet. Ámulva kérdezzük, hogyan lehet e minden ízében kifogástalan alkotmányjogi felfogásból jogcimet levezetni olyan politika számára, amelynek ha célja nem is, de eredménye mindenesetre az volna, hogy a korona abszolút felségjogokra tenne szert a törvényhozási szuverénitás teljességének rovására?

Igenis, a királynak szintén lehet akarat; ez nem is alkotmányos fejedelmi joga neki, hanem emberi joga. Utóvégre a korona viselőjétől dőreség volna megtagadni a legelemibb egyéni szabadságnak, a szabad akaratnyilvánításnak azt a jogát, amelyet az alkotmányos jogrend a legszegényebb koldusnak is biztosít. Sőt kézséggel megengedjük, hogy a fejedelem a maga kiváltságos közjogi állásánál fogva akkora súlyt vindikálhat a saját akaratának, amekkorát az állam egyetlen pol-

gára sem vehet igénybe. Az a jogrend, amely a királyt az állam legfőbb hatalmának, a törvényhozási hatalomnak gyakorlásában az országgyűléssel, tehát az egész nemzet törvényes képviselőivel egyenlő rangu és egyenlő súlyu faktornak ismeri el, ez a jogrend nem csak nem zárja ki a fejedelmi akaratot, hanem annak példálán egyéni súlyt és kiváltságos közjogi jelentőséget is kölcsönöz. Aki ezt be nem ismeri, az monarchistának bolond, ha pedig épeszü, akkor republikánus. Ám ha a királynak lehet akarat s ha ezt az akaratát szabadon nyilváníthatja, akkor ebből szükségképpen folyik két dolog. Az egyik az, hogy a fejedelmi akarat lehet olyan is, amely a nemzetével nem egyez. A másik pedig az, hogy a fejedelem a nemzetével nem egyező akaratát is szabadon nyilváníthatja s annak megvalósítására jogosan törekedhet is.

Idáig tehát egy csapáson haladunk azokkal, akik gróf Tisza Istvánt ezzel az utra-valóval látták el. Ámde itt elválnak utaink. Ezen a ponton túl Szilágyi Dezsőre nem illik és nem szabad azoknak hivatkozniok, akik azt várják Tisza Istvántól, hogy a kilences-bizottság munkálatánál szűkebb alapon is vállalja a kabinet alakítását.

A probléma itt kétféle oszlik: egy alkotmányjogi és egy politikai ágra.

Vegyük sorra mind a kettőt.

A királyi akarat jogosult ugyan, de csak bizonyos határok között. Tudniillik a törvény határai között, amennyiben már fennálló jogszabályok jönnek tekintetbe, s az alkotmányos tényezők közjogi egyensúlyának korlátai között, amennyiben új jogszabályok alkotásáról van szó. E határvonalakon túl nincs jogosult akarat az állam rendjében. Még a királynál sem. Sőt nála a legkevésbé. Mert a törvénytszélet kötelessége elsősorban a királyt illeti; hiszen tőle kell kiindulnia a példának; a törvény iránt való engedelmességnek az a mértéke, amelyet ő tanúsít, szabja meg az állami egészben a jobbiztonság egyetemes mértékét. Ami pedig az alkotmányos faktorok egyensúlyát illeti, a fejedelmi akaratnak azért nem szabad ezt az egyensúlyt megbolygatnia, mert minden zavar, amely e téren beáll, elkerülhetetlenül azt a kegyetlen alternatívát vonja maga után a nemzetre nézve, hogy vagy forradalomba rohan, vagy tétlenül türi a fejedelmi hatalomnak abszolút hatalommá növekedését. A királynak tehát mindent szabad akarnia, csak azt nem, amit a törvény tilt, valamint azt sem, hogy a közjogi egyensúly a korona hatalmának javára billenjen fel.

Bontakozunk már most ki az általánosságokból s nézzük az adott esetet. A jelenleg megnyilatkozó királyi akaratnak micsoda a tartalma? Ő felsége vindikál magának olyan jogot, mely nem az övé, hanem a törvényhozásé. És mivel a kérdéses törvény értelmezése körül kétségek merültek fel, ő felsége a

törvényt magyarázat útjára lépett ugyan, de nem a törvényesabta módon, nem az országgyűléssel együtt csinálta az interpretációt, hanem a saját vélt jogán, a hadsereg színe előtt, a legfőbb hadurnak egy hadiparancsával. *Ez a királyi akarat nem jogosult.* Mert az egész törvényhozás akaratából keletkezett haduri jogot nem csak kivonja a törvényhozási jogkörből, hanem azt föléje is emeli. És mert a törvényt magyarázat jogát a nemzet törvényhozásától illetéktelenül a legfőbb hadur javára sajátítja ki. Ilyen királyi akaratot Szilágyi Dezső soha jogosultnak nem mondott volna. Sőt ellenkezőleg: küzdött volna ellene gigászi lelkének egész rettenetes hatalmával.

Ha Szilágyi Dezső azt mondta, hogy alkotmányos monarchiákban a helyes politika a fejedelmi akaratnak a nemzeti akaratvaló egyeztetésére törekszik, nem pedig arra, hogy a fejedelem akaratától a jogosultságot elvileg megvonja, akkor tökéletesen igaza volt. De mert igaza volt, épp azért nincs igazuk a Tisza István barátainak. A Szilágyi tételéből ugyanis világosan következik, hogy a királyi akaratnak feltétlenül olyannak kell lennie, hogy a nemzet akaratával összeegyeztethető legyen. Mert ha a fejedelem olyant akar, amire a nemzet semmi szín alatt rá nem bírható, akkor nem forog fenn az egyeztetés lehetősége. Szilágyi Dezső e tétel felállításakor érdekösszeütközésekre gondolt, amelyek bármily élesek legyenek is, kölcsönös méltányosságal mindig áthidalhatók. A helyes politika ilyenkor valóban az, amely okosan és tapintatosan közvetítve, csökkenti az ellentéteket, egymáshoz közelebb hozza a meghasonlott érdekeket s végül a célszerűség nevében és a célszerűség erejével békét szerez közöttük. Ámde lehetséges-e bármiféle közvetítés, okos kiegyenlítés, a méltányosság és célszerűség szempontjainak felhívása ott, ahol a nemzetnek nem valamely érdeke, hanem a nemzeti jogok egyike van a korona akarat részéről megtámadva? Érdekeiből engedhet a nemzet a béke kedvéért, mert állami akaratának szuverénitása csorbátlanul fennmarad s érintetlen jogánál fogva kivívhatja később azt, amitől most méltányosságból vagy célszerűségből elállott. De jogából a nemzet soha semmi szín alatt és senki kedvéért nem engedhet. Mert ha ebből enged, megcserbul szuverénitása s ezzel elveszti a módot nem csak arra, hogy máskor vivja ki azt, amitől most elállott, hanem arra is, hogy a jövőben megtartsa azt, amit eddig meg tudott őrizni. A legkisebb jogfeladás egyértelmű a nemzet öngyilkosságával. Ezt hirdette negyven éven át Deák Ferenc. S nemcsak hirdette, hanem állhatatosan cselekedte is. Érdekkonfliktusok esetében ő volt mindig a legbuzgóbb s legelőzékenyebb közvetítő. De ha megtámadtnak látta a nemzet bármely jogát, egy oroszán bátorságával lépett fel a koronával szemben. Szilágyi Dezső Deák e politikai módszerét tekintette a legnagyobb állam-

férfitől bölcseségnek. S öneki merik ma azt imputálni, hogy a mai helyzetben nem a nemzeti jog feltétlen elismerését követelte volna, hanem arra az álláspontra helyezkedett volna, hogy engedjen a nemzet is valamit jogaiból s másfelől a fejedelem is valamit akarataiból s így jöjjön létre a béke az ország és a trón között? Vajjon mertek-e volna Tisza István barátai ezzel az értelmezéssel eléállani, amikor még dübörgött a magyar föld azon oroszán léptei alatt?

A politikai szemponttal gyorsabban végezhetünk. Ezen a téren a kérdés sokkalta egyszerűbb és világosabb. Szilágyi Dezső sohasem képzelt olyast, hogy a királyi akarat olyankor is számíthat előzőeken méltánylásra, ha a nemzet jogait támadja meg; mert ilyen esetekben a támadó félnek semmi szankció nem áll rendelkezésére, holott a jogait védő nemzet a sikeres védelem egész tárházával s a feltétlen győzelem minden feltételével rendelkezik. Mit tesz, mit tehet a korona, ha a nemzet, minden nyomással dacolva, szívósan elleneszegül a támadásnak? Nem tehet semmi egyebet, csak kapitulálhat. Esküjét meg nem szegheti, tehát erőszakkal adót s ujoncot be nem hajthat. A törvényhozás pedig sem adót, sem ujoncot nem ad, amíg a korona a nemzet jogait el nem ismeri, amíg a jogosulatlan királyi akarat meg nem hátrál a jogosult nemzeti akarat elől. Ez világosabb még a napfénynél is. És olyan biztos, mint az egyszerűség. A nemzeti jogok megtámadása esetén tehát az egyetértés politikája nemcsak nincs helyén, hanem politikailag felesleges is. Mert az országgyűlésnek csak élnie kell kétségbevonhatatlan jogával, hogy biztosítsa a támadás megghiusulását.

Ha Szilágyi Dezső ma élne, odaállna a király elé, szokása szerint önértzetesen hátraszegné a fejét s jól megnyomva minden szavát, így szólna:

— Felsőleges ur, akuról a nemzet részé-

ről szó sem lehet, valameddig felséged a törvényhozás korlátlan szuverenitásán ejtett csorbát ki nem köszörül s ezzel az alkotmányos jogrendet helyre nem állítja. Összeegyeztetni az ellentétes érdekeket igenis lehet, s e feladaton közremunkálni felséged minden alattvalójának honpolgári kötelessége. De ahol a nemzetnek nem érdekéről, hanem jogáról van szó, ott kiegyenlítésről, közvetítésről, egyeztetésről beszélni sem lehet. Ha hát felséged békét akar, saját magának kell saját magában az egyeztetést véghezvinnie. *Méltótlak királyi akaratát a nemzet jogaival összeegyeztetni.* Akkor meglesz a béke. De csakis akkor. Mert a jogi integritás elvi alapján meg tudjuk egymást érteni. De jogaink csökkentését soha el nem tűrhetjük.

Igy szólna Szilágyi Dezső. S ha fogantja nem lenne szavának, odaállna az ellenzék élére s nem hagyná abba a harcot mindaddig, amíg ki nem hullana a hatalom kezéből a jogaink ellen forgatott ama fegyver, amelyet önként nem akart letenni.

BELFÖLD

A válság.

Budapest, október 24.

Az ember alig látja valami külső okát s a barometer mégis kedvezőbb időt jelez. Nincs teremtet lélek, aki urát tudná adni, hogy miért? — de a pesszimista hangulat tegnapi-mára erősen optimizistikusra fordult. Az emberek megint reménykedni kezdenek a békés kibontakozásban. A szabadalvűpárt bizik, az ellenzék csöndes, a tőzsdék visszakapták a kedvüket s a közvélemény, ha látja is a felhőket, félreteszi a politikai esernyőt. Nem lesz már eső.

Keressük az okokat: nem találjuk. Egy pár jel az egész, amit ki tudunk nyomozni.

Az első s körülbelül a legbiztosabb jel az a nagy hausse, mely a bécsi és budapesti tőzsdén mutatkozik. A tőzsdének jó orra szokott lenni s ha ott az értékek felszöknek, az nagyon jó jel. Igaz ugyan, hogy nem deríthető ki egész biztosan, vajjon a politikusok optimizmusa hozta-e

meg a tőzsde jókedvét vagy a tőzsde szimatja derítette fel a politikusok hangulatát, s az is igaz, hogy egyelőre mélyeséges titok marad, vajjon nem-e csak úgy biztatják egymást politikusok és tőzsdék, mert hát a kölcsönös biztatás nagyon is elkél e napokban: de annyi bizonyos, hogy a tőzsdéken nagy a hausse s a politikában előkörülték a rózsaszín szemüvegek. Aztán ott van egy második jel, melyet kedvezően lehet magyarázni. A király ma délelőtt fogadta Lukács Lászlót (utána persze az elmaradtatlan Khuent is, aki most a politikai Figaro, itt is van, ott is van, mindenütt van) — fogadta tehát Lukácsot s bár a homo regius azzal a jelentéssel jött, hogy a kilenc-bizottság nem adta be a derekát s a szabadalvűpárt még a királyi presszió alatt is erős maradt, a király mégse szakította meg a tárgyalások fonalát, hanem ugyanazt tette, amit eddig minden alkalommal: huszonnégyórás gondolkodási időt kért ugyanis. Ezt is lehet kedvezően magyarázni, kivált ha tekintetbe vesszük, hogy míg eddig a huszonnégyórás gondolkodási idő alatt rendesen Koerber, Beck és Khuen keringtek a gondolkodó király körül, addig ma átengedték helyüket Goluchovskának, akit magyarbarátnak mondanak s aki már egyszer, a Bánffy-obstruáció után, szólt egy jó szót a magyarok érdekében. Aztán harmadik jó jelnek vehető, hogy bár a szabadalvűpárt „kuruc” álláspontra helyezkedett és Lukács a maga közvetítői miszsióját körülbelül befejezteknek tekintti: — a király még mindig nem Lobkowitz herceget küldi Magyarország nyakára, hanem újabb meghívásokra gondol s nyilván már legközelebb hivatalos lesz a királynál Szell Kálmán, vagy Andrássy, vagy Tisza, vagy mind a három politikus. S végre negyediknek ott van az a jel, hogy szó van a királyi Budapestre jöveteléről. Azt mondják, hogy a király november elején a magyar fővárosba jön. Félhivatalosan ugyan azzal gyöngítik a hírt, hogy a király csak abban az esetben siet hű magyarjai közé, ha akkorára a válság el van intézve: de még így is jó a jel, mert hiszen azt mutatja, hogy a korona el tudja képzelni a válságnak rövid időn belül való megoldását. Ez is valami, mikor Bécs felől már azzal is ijesztgettek, hogy a kedvező külpolitikai viszonyok következtében a magyar válságnak akár két esztendőig is el szabad húzódnia.

Jelek tehát akadnak, ha okoknak nem is mondhatjuk, melyek az optimista hangulatot igazolják. Egyelőre nem is kell a kedvezőbb han-

TÁRCA

Zsoltár.

— Éneklő egy rebellis köldös. —

Királyok, királyok, tündöklő királyok,
Akiket a világ trónusain látok:
Nem vagytok másoknál se jobbak, se szebbek,
Csak hatalmasabbak s tán szívtelenebbek!

Jól van, helyesen van, ingyen is megértem,
Hogy elől ragyogjon a valódi érdem!
De mikor köztetek annyi gyenge, rossz van,
Mégis csak ti ültök a fénylő magosban!

Pedig hogyha érdem és nem véletlenség
Szabná ki az osztályt: hol lenne a fény?
Kevesen volnátok Istenek e földön!
Véletek vón tömve pince, fegyház, börtön!

Aki most legelső, lenne legutolsó! . . .
Minden bárgyu mondat, minden dadogott szó
Nem hozná a népek millióit lázba,
Nem röpné sürgöny szerzte a világba! . . .

Ti kucorganátok az előszobákban,
Titeket lökdösne minden inas bátran,
És ha gondolnátok néha nagyot, szépet,
Közönytől, nyomortól hej! ti véreznétek!

Ha ti nem volnátok: egyszerűbbek volnánk,
Többször lelkesednénk, ritkábban hajolnánk!
Nem feszítne köztünk annyi szemtelen gőg,
Egymást igazabban, bensőbbben szeretnők! . . .

De amíg ti lesztok, addig, mint az átok,
Egy cifra hazugság öli a világot!
Bölcsök éhen halnak és a hitvány pára
Főként homlokkal lép országok csucsára!

Abrányt Emít.

Valahogy élni.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Thury Zoltán.*

Küküllői Dénesnek egyszer csak nem is annyira fájni, mint inkább elaludni kezdett a szeme. Zsibbadt volt. Könnyezett s néha nyilallás szaladt végig rajta. Mind a kettőn egyszerre s lassan, fájdalmasan. Küküllői különben is igen rossz szemű ember volt. Nagyon vastag szemüveget hordott az után s még vastagabbat tett föl otthon, amikor írt. Író volt tudniillik. Nem népszerű, kapós, hanem töprengő, józan és lelkiismeretes ember. Azzal a két rossz szemmel mindennek a mélyére nézett. — Amikor először észrevette, hogy a papírosan maga előtt nem látja a betűt s voltaképpen csak találomra ír, végigszuhant a lelkén a hideg. Egy kis katonasípka hevert az asztalon, a kisebbik fiát, ahogy pedig fölállott, kis takaréktűzhelybe botlott bele, körül szét-szórva heverték a fazekek meg lábosok, tepsik, tortafornák, a legkisebb lányának a játéka. — Rémulten kérdezte: — Mi lesz ezekkel? Mi lesz ezekkel? — Aztán járta a tanárokat s egyszer,

amikor délben tapogatva, vak módjára kereste maga előtt a kést az abroszon, elszóltta magát:

— En vakon nem élek, fiam. Ezt nem követelheti fölöm senki. Ha nem tudnak segíteni rajtam, agyonlövöm magam.

A felesége hebegve, lélek nélkül felelt:
— Dehogy nem tudnak.

Pedig nem tudtak. Fejében, közvetlenül az egy alatt, ami adhatott volna egy kis világosságot nekik, lassan-lassan elhalt a két szem. Még derengett neki valami a világból. Nagyon közelről nézve s ha a háta mögött rárasztotta a világosságot az ablak, meg tudta különböztetni egyik arcotól a másikat. A gyerekeket egymásután hívta be s nézte őket s mukkanni se volt szabad nekik. Unták is. Kedvetlenül jöttek, az apjuk pedig rossz szeméin át bele akarta temetni magába a képüket. Hogy az emlékében azután is elvehesse. Addig tudniillik, míg meg nem gyógyul a szeme! Ha ez nem következne be, lát nem akart élni. A két lábát meg a két kezét is szívesen odaadta volna az egyik szemének az épségéért, a természetben azonban nincs alku. Tehát meg fog halni. Ebben tökéletesen megállapodott s jót mosolygott azon, amikor az irászatl fiokjában megtapogatta a revolverét s látta, ahogy kiszedték belőle a töltényeket. Az ágya fölött vadászkesz lógott. Biztosra vette, hogy az sines a helyén. Dehogy nem, ott volt, hanem letörték a hegyét. Mikor az asszonyt kérdőre vonta, az hihetetlenül naív mesét talált ki. Hogy a cseléd éppen töröltette a két szarvasbőrrel s jött a pék s meg akarta ijesztetni s lejtette a kést s lepattant a hegye . . . A férfi mosolygott. — Hát jó. Ha lepattant . . . Egy kis gyonyos le-nézéssel hallgatta az asszony lépéseit, ahogy kiment a szobából, s magában konstatalta: — áhá, most megy sírni. Ha nem félt volna attól, hogy elírja magát, ittmarrad volna. — Aztán leült egy rengeteg nagy székbe az ablak mellett s azon töprengött, hogy vele vagy nélküle jobb-e a családjának. Nélküle, bizonyára nélküle,

nem mondja a hír, de egyik verziója szerint november elsőjén már Budapesten lesz a király. Más verzió azt mondja, hogy a király november elsőjén és másodikán még okvetlenül Bécsben marad, hogy a kapucinusok sərboltjában lerója kegyeletét halottjai iránt. Egy harmadik verzió nem mond határozott terminust, hanem úgy szól, hogy az uralkodó csak a magyar válság elintézése után utazik Budapestre. Minden alakjában jó jelnek veszik azonban azt a hirt, hogy a király Budapestre utazni készül.

Félhivatalos jelentések.

A félhivatalosok bécsi telegramjai a következőket jelentik a mai kihallgatásokról:

(Magyar Távirati Iroda.) Lukács pénzügyminiszter tegnap este, gróf Hédeváry miniszterelnök ma reggel Budapestre ideérkezett. Dr. Lukács 6 felsége délelőtt tíz óra körül egy órai magánkihallgatáson fogadta. E kihallgatás folyamán a pénzügyminiszter részletes jelentést tett a királynak a kilences-bizottság tegnapi megállapodásairól. Ő felsége a jelentést figyelmesen meghallgatta és legkegyelmesebben tudomásul vette. Döntés a mai kihallgatáson nem történt. Ő felsége főntartotta magának, hogy elhatározását a pénzügyminiszternek egy későbbi időpontban adja tudtul. Ennek következtében dr. Lukács egyelőre meghosszabbította bécsi tartózkodását. Közvetlenül a pénzügyminiszter után délelőtt tizenegy óra körül a király gróf Hédeváryt fogadta kihallgatáson.

(Magyar Távirati Iroda.) Gróf Hédeváry miniszterelnök a király délelőtt tizenegy óra körül magánkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök kihallgatásának, mely körülbelül egy óra hosszat tartott, tárgya az általános politikai helyzet volt. Miután ő felsége főntartotta magának a döntést, gróf Hédeváry miniszterelnök is holnapig Bécsben marad, hogy a felség rendelkezésére álljon. A mai nap folyamán hihetőleg ismét meghívások történnek.

(Budapesti Tudósító.) Lukács László pénzügyminisztert ő felsége ma délelőtt tíz óra körül egy órai magánkihallgatáson fogadta, amelyen Lukács László jelentést tett a küldetése eredményéről és a politikai és parlamenti helyzetről. Ő felsége a jelentést tudomásul vette és a döntést magának főntartotta. Ennek következtében Lukács László pénzügyminiszter ő felsége további rendelkezésére még Bécsben maradt. Tizenegy óra után gróf Hédeváry Károly miniszterelnök jelent meg ő felsége előtt kihallgatáson.

(Budapesti Tudósító.) Gróf Hédeváry Károly miniszterelnök kihallgatása háromnegyed óra hosszat tartott; a miniszterelnök a maga részéről szintén jelentést tett a helyzetről. Ő

felsége kívánságára a két miniszter még holnap is itt marad. Ezeidig még nincs hír arról, hogy más magyar politikusok is kapnak-e meghívást Bécsbe. Délután két óra körül ő felsége gróf Goluchowski külügyminisztert kihallgatáson fogadja.

A Budapesti Tudósítónak esti kiadása jelenti Bécsből: Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt és Lukács László pénzügyminisztert ő felsége holnap délelőtt előreláthatólag magánkihallgatáson fogadja. Más magyar politikusok meghívása eddig, úgy látszik, nem történt meg.

Bécsi tudósítónk táviratozza: Gróf Goluchowski, akit a király ma délután hosszú kihallgatáson fogadott, élénken fardozik a válság békés megoldása céljából s arra törekszik, hogy a szabadelvűpárt kilences-bizottsága ejtse el a program ama részét, mely a felségjogokról egy deklarációt tartalmaz, mert ily módon lehetővé válnék, hogy a korona a program tulajdonképpen tartalmazott állást foglaljon. Ennek az indítványnak megvalósítása azonban nagy nehézségekbe ütközik, mert köztudomású, hogy ez a deklaráció a szabadelvűpárt ó-liberális bizottsági tagjaitól eredt, és csak azért került a programba, hogy gróf Apponyi Albert és hívei bennmaradhasanak a szabadelvűpártban.

A Ház összehívása.

Az összehívás most már meg is lesz. Az iven ugyanis tegnap óta összegyűlt a szükséges husz aláírás, a pártokon kívül álló ellenzéki képviselők segítségével. Alírták az ivet: Bartha Miklós, Beöthy Ákos, Holló Lajos, Ugron Gábor, Molnár Jenő, Eötvös Károly, Szluha István, Vásonyi Vilmos, Szederkényi Nándor, Vészi József, Hellebronth Géza, Hock János, Eitner Zsigmond, báró Kaas Ivor, Lovász Márton, Várady Károly, Okolicsányi László, Lenél Adolf, Nosz Gyula és Csudovszky Lajos. A kérvényt hétfőn délelőtt adják át a képviselőház elnökének, aki, hir szerint, csütörtökre hívja össze az ülést. Az ülésen Beöthy Ákos, Ugron Gábor, Bartha Miklós és mások szólnak fel. Fölteszik, hogy a Kossuth-párt is megragadja az alkalmat, hogy a válságnak alkotmányellenes fejlődését szóvá tegye.

A király nem enged.

A bécsi lapok a legkülönbözőbb kombinációkat fűzik Lukács László mai audienciájához. Figyelmet érdemel a Fremdenblatt közleménye, e lap félhivatalos jellegénél fogva. Az osztrák kormány félhivatalosa, mely a külügyminisztériummal is összeköttetést tart fenn, „jól értesült politikai kö-

amit az asszony mondott. Csendes derű ömlött el az arcán s életében először, bámulva érzett ilyesmit: — nini, hogy szeretnek... Érdekes — s összegubbaszkodva a széken, tompa, fáradt, de csendes, vihartalan gondolkodásba merült. Mintha megindult volna egy hajón csendes vizekre s mintha olyan végtelen ur lett volna, akivel a napfény se rendelkezik. Nem olyan világot lát, amelyet az akar mutatni. Olyat, ami neki magának tetszik. S ez az asszony példál... Meg kellett vakulni ahhoz, hogy idejében igazában összeegyesüljön a nyomorékkal. S talán nem is nagyon rossz így élni... Kicsi a világ, de meleg... Hát... Nagyot kiáltott:

— Fiam! Fiam! Gyere csak!

Az asszony bejött s egy szót se szólott. Csak leült eléje a szőnyegre s térdeire hajította a fejét. Sejtette, hogy ezt a csendet nem neki kell megtörni. Az ember két keze közé fogva, maga felé fordította az asszony fejét s beszélt neki.

— Fiam, egyelőre ha jön ez a Kaller, hát nem vagyok itthon. Vak se vagyok, kimentem sétálni. Mert ugy van a dolog, hogy akkoriban, amikor mi együtt laktunk, én a kórházba jártam éppen a szememet illetőleg s mert a tanár azt mondta, hogy előbb-utóbb megvakulok, becsület-szavát vettem, hogy: amikor tudtára adom, hogy vak vagyok, revolvert hoz nekem. Talán majd el is hozza, hanem egyelőre nem kell. Próbáljuk meg így előbb. Aztán még ráérek. S ha nincs fegyver, hát egybéképpen is könnyű meghalni. Hát voltaképpen nincs is szükségem ő reá. Nekem ne tegyen szíveségeket.

Kifáradt s halkan folytatta:

— Majd meglátjuk. Talán mégis jobb lesz valahogy élni, mint sehogyse élni. Ugy-e fiam?...

rökből" arról értesül, hogy a korona álláspontja Lukács László jelentésének átvétele után változlan.

A szabadelvűpártból.

A szabadelvűpárt helyiségeiben ma este mozgalmas volt az élet. A képviselők nagy számmal jelentek meg s érdeklődéssel számlálgatták, vajon itt vannak-e a kilences-bizottság tagjai. Ott voltak mind egy szál, csak Szell Kálmán hiányzott, akiről azt hitték, hogy Bécsbe utazott. Szell Kálmán nincsen Bécsben, de nem jött el a pártklubba sem.

Az általános érdeklődés gróf Tisza István felé fordult, akit feszültséggel vártak. Tisza váratott magára jó sokáig, de előtte járt a hír, hogy ő az, aki újból meghívást kapott Bécsbe. Ez a hír eleinte csak főtéves volt. Utóbb pozitív formában beszéltek egymásnak, hogy gróf Khuen-Héderváry Károlytól távirati értesítés jött Tisza Istvánhoz, hogy ő felsége holnap délelőtt kihallgatáson kívánja fogadni. E hirre csakhamar kialakult az a fölfogás, hogy Tisza István meghívása megbízatást jelent, még pedig olyan program alapján való megbízatást, amely nem fedi a kilences-bizottság programját.

A párttagok élénken, itt-ott szenvedélyesen beszéltek meg a dolgokat a főtéves alapján. Mikor gróf Tisza István a terembe lépett. Csakhamar széles gyűrű támadt körülötte s sürgető kérdések egész áradata zuhogott feléje. Faggatták, kérlelték, nógatták, hogy nyilatkozzék.

Tisza jellemző hidegségével szinte szóltalanul állott a kérdések hullámai közt. Mindössze ennyit mondott csak:

— Meg vagyok hívva. Igaz.

Faggatták, hogy mondja meg azt is, hogy milyen álláspontot foglal el.

— Nem szólhatok — felelte. — Hisz nem tudom, mit kíván tőlem a király.

Az ó-liberálisok most közelébe férköztek Tiszának s nagyon komolyan iparkodtak rábeszélni, hogy a följánlandó megbízatást vállalja el. Okoskodásukat körülbelül a következő érvelés adja vissza leghivebben:

— A kabinetalakításra való megbízatást el kell vállalni. A mai állapotokat maga az ország sanyli meg legjobban. Valóságos anarchia az, amely ma uralkodik, s az első teendő az, hogy ebből az anarchiából kijussunk. Azt mondják, hogy a király akaratát erőszakolják ránk? Szilágyi Dezső erre nézve megmondta már 1893. év október tizenhatodikán tartott beszédjében, hogy abban nincs baj, ha a királynak is van akarat. A király nem báb, hanem olyan tényezője az alkotmányos életnek, akinek véleménye és nézete van. Ezt a nézetet össze kell egyeztetni a nemzet akaratával, véleményével és nézeteivel.

Ez okoskodás ellenében sokan arra hivatkoztak, hogy gróf Tisza István nem vállalhatja azt a feladatot, hogy összeegyeztesse a nemzet és a korona akaratát, mert Tisza maga is hozzájárult a kilences-bizottság programjához.

— Nem úgy van — vetették ellen az ó-liberálisok. — Tiszát nem kötelezi ez az alap. Ha Tisza tud olyan engedményeket kapni Bécsből, melyeket egy sikeres kibontakozás alapjának tart s ilyen gyánat helyesnek elismer, mi sem állja útját annak, hogy ezen alappal és e programmal megkínálja a pártot. Akik jónak fogják látni, vele mennek. Aki nem akar, az nem megy vele. Semmi szerencsétlenség nincs a dologban. Tiszának meglesz a többsége.

Tisza István szóltalanul hallgatja a körülötte röpködő érveléseket és vitákat, melyek helyenként izgatott hangon folynak. A sűrű csoportokban főleg négy-öt ember viszi a szót. A többiek figyelnek, míg a régi nemzetipártiak tartózkodnak a nyilatkozatoktól.

Tisza még egy pár percig hallgatja embe-reit, aztán hirtelen bucsut vesz tőlük.

— Megyek — mondja — mert még ma este Bécsbe kell utaznom.

Tisza István elhagyta a klubhelyiséget s

— Nem, csakhogy most így van. S aztán megjavul. De addig is meg lehetne próbálni, hogy diktálj nekem. Hát mi hiányoznék a munkából? Eppen csak az az egyszerű technikai rész, ami az irás.

— Látnom kell a papírt, a nélkül nem tudok gondolkozni.

— Képzeld el a papírt. Az csak könnyű. Egy darab hosszukás fehér lapot, olyanformát, mint amilyenre én tényleg leírom, amit mondasz. Ha eddig nélkülözhetetlen s mérges is voltál néha, hogyha bejöttem, hát most leszek csak igazán társad. Csak gondolj ki szépeket... S én meg addig is, míg meggyógyulnál, elvégzem a szemed dolgát. Tudom, hogy mi érdekel, ismerem a gondolkodásodat — és ne hívjál ide nekem efféle népeket, mint ez a Kaller. Ne folyamodj te más-hoz, ha emberre szorulsz, míg én itt vagyok. Mit akarsz tőle? Mert csak úgy egyszerre nem jutott eszedbe, hogy irj neki. Mit akarsz tőle? Hát a tizenöt esztendő, amit együtt éltünk, csak annyit ér, hogy amikor először szerencsétlenség érzé magad, idegenért küldesz? Vagyok én annyira ember, mint ez az ember. S nekem sokkal több. Ha én megöllek, nem vagy egyedül. Mi tudunk neked világot csinálni addig is, míg visszanyered a magadét. En meg a gyerekek. Nem lesz olyan nagy, mint amilyen az eddigi volt, de sokkal melegebb. Hát minek hozol közénk idegent?

A férfi a két kezét összekulcsolva, könnyű-rögy fordult az asszonyhoz.

— Menj ki.

Az fölállott s ment.

— Ha úgy kívánod.

Ahogy elment, a férfi hirtelen fölemelkedett, mintha utána akarna menni, de aztán visszaesett a székre s magában ismételn kezdte mindazt,

MOLL SEIDLITZ POR
föllülmulhatatlan hálszer mindama gyomorba-joknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kétféle eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FALE FRANCIA BORSZESZ ES SO
Legjobb féjfalomessillapító beázószóles, esz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérről kapható. MOLL készítmény kétféle.

csakugyan elutazott Bécsbe, ahova *Krisztoffy József*, *Feilitsch Arthur*, *Papp Géza* és *Rosenberg Gyula* kísérték el.

A szabadelvűpárt ez árnyalata biztosra veszi, hogy gróf *Tisza* Istvánnak holnap följárják a kabinetalakítást s ezek a tényezők *Tisza* jelöltségét el is fogadják.

A párt nagyrésze azonban nem hiszi, hogy már holnap döntés lesz a válság dolgában. Még az esetre is, ha a *Tisza* megbízatása befejezett dolog volna, úgy tartják, hogy a kormány-programm megbeszélése is egynehány napot fog igénybe venni. Az optimisták is azt tartják, hogy *Tisza* legföljebb szerdán tér csak vissza, mint dozignált miniszterelnök. Ezek történetek ma a szabadelvűpártban. A várakozások azonban, melyeket most vetünk papírra, csak a pronoszizított ó-szabadelvűek hangulatából erednek. A párt zöme pesszimistikusan fogja föl a helyzetet. A volt nemzetipártiak pedig azt állítják, hogy gróf *Tisza* István a kilences-bizottság határozatával ellenkező alapon kabinetalakításra nem vállalkozhatik.

A szabadelvű pártkörben uralkodó hangulatot egy másik tudósítónk a következőkben tükrözteti vissza:

Hidegre vált az idő. Fent még fénylik a nap, de csak a magas csúcsokat érintik sugarai; lent a völgyben fagyaszót zuzmára csipste meg a fákat és fonnyadva hullnak alá reményeink sárguló levelei. Oda tehát a nyár, gyümölcsérés azonban nem volt, ahogy vártuk. Elfújta a bécsi szél és a katonai engedmények hőmérője csaknem zérus fokra süllyedt.

— Majd ha fagy! — üzenik Bécsből.

Amit kaphatunk még, legjobb esetben üveg-házi virág lesz. Mutatók talán, de drága és nem való a népnek. Hetek, hónapok óta folyik az alkudozás és most ott vagyunk, hogy senki se tud semmit.

Nem ismerjük a bizottság programját, noha már készen van, nem ismerjük a király programját, mely még nincs készen. Csak azt tudjuk, hogy a kettő között különbség van, de mi? miért? kiegyenlíthető-e? mikor lesz elintéztve? — mindezen kérdéseket mély homály fedi.

E miatt nagy a nyugtalanság és növekedik napról-napra, sőt lehet mondani, óráról-órára a szabadelvűpártban. A hangulat minduntalan ingadozik, változik és hullámzik. Senki se lát egy órán túl.

A klubban már reggel gyülekeznek a képviselők, ott vannak délig, kora délután ismét találkoznak és késő estig lesik a híreket. A párt permanenciában van, mint nagy vész esetén.

Reggel beszéltek, hogy *Lukács László* éjfélig tanácskoztott és dolgozott Bécsben gróf *Khuen-Héderváryval*, *Thallosy Lajossal*, a királyi kézirat szerkesztőjével és másokkal, kiknek neveit elhallgatják. Délelőtt jött a hír, hogy rosszul állunk. Az audiencia után ismét, hogy jobban állunk. Azután, hogy *Lukács* missziója be van fejezve. Még később, hogy új kihallgatások lesznek. Este felé, hogy még senki se kapott meghívást. Utoljára, hogy gróf *Tisza István* éjjel Bécsbe utazik.

A tőzsdén nem lehet izgalmasabb árhullámzás, mint egész nap ma a Lloyd-klubban volt. Nem a reális értékeket vitatták: Mi van a programban? Mit skarnak abból törölni? Mennyi marad belőle? Hanem csak névleges kötések csinaltak: Kik kiv meg a király? Kik nem hívnak audienciára? Ki lesz kinevezve miniszterelnöknek? Kik nem vállalkoznak?

Szenvedélyesen folyt a tippelés és találgatás. *Lukács* László letérése után marad, aki volt: gróf *Khuen-Héderváry* — jóslták a kormányhívek. Ő olyan, mint a báb-színházban a Pulcinello. Először nyugodt grandezzaival megjelenik, köszönetet jobbra-balra a publikumnak. Azután jön a támadás, felveszi a fegyvert és elkezd hadakozni. Nekimennek, védekeznek; földhöz vágják, újra felkel; balról ütik, jobbra felel; leteperik másodszor is, tápázkodni iparkodik, míg végre agyon-

ütik egészen, elviszi az ördög, de váratlanul visszakerül és előlről kezdődik a játék.

Mikor híre ment, hogy 6 felsége kihallgatáson fogadta ma *Goluchowskét* külügyminisztert, ki a békét óhajtja, akkor *Szell Kálmán* és gróf *Andrássy Gyulát* tippelték. Minthogy azonban ezek nem vállalják, gróf *Tisza* Istvánt emlegették. Csakugyan 6 volt az egyetlen, kiről biztosan meg lehetett tudni, hogy meghívást kapott Bécsbe.

Ő azonban nyugodtan billiárdozott *Gajdary Gézával*, ki feltűnő módon lazsirozott a játékban, hogy *Tisza* biztosan megnyerje a pártit, de *Tisza* mégis elvesztette.

— Rossz jel, — mondták a képviselők. — Nem tud karambol játszani. Csak rekuzehez ért. — Ha megtanulja jobban kenni a dákot, akkor biztosan győzni fog — vigasztalták mások.

— Lehet, idehaza, de Bécsben nehéz megnyerni a maos-ot, mert azok főr-ral játszanak.

— Ha a király jövő héten Budapestre jön, talán megváltozik a helyzet — reménykednek. De ez még nem bizonyos. Ő felsége csak akkor érkezik, ha a válság véget ér. Ehhez pedig szükséges, hogy előbb elintézzék Bécsben a programot, mert az alku most nem nálunk, hanem ott folyik. Nálunk csak azután következnek, mikor a program teljes szövegében meg fog jelenni és a pártok pontról-pontra megvitathatják tartalmát.

— De hol vagyunk még attól? Mikor olyan nehézségek merülnek fel, hogy, ami eddig sohasem történt, a király ellentétben áll azzal a bizottsággal, melylyel együtt kívánja megállapítani a katonai kérdéseket, és a saját gubernementális pártja iránt is elvesztette bizodalját, mely egyedül van hivata a kormányt támogatni — mondják a mmelukok.

— Majd jönnek a néppártiak — jegyzi meg őszinte liberalizmussal gróf *Andrássy Tivadart*, ki felelmi, hogy sógora, a vértanu halált szenvedett első alkotmányos magyar miniszterelnök, gróf *Baththyány Lajos* hasonló nevű unokája se volt képes választáskor megküzdeni a néppárttal, mely most még jobban elhatalmasodott az országban.

— Nem kell tőlük félni — magyarázza *Papp Géza*. — Olyan elnézéssel és türelemmel, mint *Szell Kálmán*, nem vezetett még választásokat kormány, még se tudtak bejönni többen husznál. A néppártnak csak nemzetiségi vidékeken van híve, de ellensúlyozta ezt a városok magyarsága, sőt a hazafisi papság szelleme, mely nemzetiségi politikához semmiesetre se kapható.

— Ez igaz — fejezi be a vitát a nemes gróf, — de nem szabad felejteni, hogy tulságos szabadelvű nemzetiségi törvényünk alapján, minden erőlködés nélkül bejöhet akár hatvan tisztán nemzetiségi képviselő az új parlamentbe.

— Akkor is mi leszünk urak a hazában, ha összetartunk — bugyólkodik egy régen halgató *Bánffyista* — csakhogy a politikát nem könyvek-ből, hanem az életből kell tanulni és gyakorlati érdekek szerint kell irányítani.

Hol van azonban most a tettekkel tényezőknél az erejük, mikor a pusztá elveken se tudunk átgázolni? Olyanok vagyunk, mint a komáromi templom nagyharangja; ágyuból van öntve — de csak kongat. Dörögnünk kellene a bécsieknek és csak csilingelünk.

Pedig a német hadsereg költségeit mi fizetjük — nem a nagyharang.

Zichy János és a — Hazánk.

Azt a lehetőséget, amely egy idő óta kísért a sajtóban, hogy új pártalakulás következhet, amelynek magva a néppárt, vezére gróf *Zichy János*, agyonhallgatja az *Alkotmány*, ellenben komolyan, sőt reménykedve kapja fel egy másik újság, amely siet konstatálni, hogy egy konzervatív pártalakulásnak és konzervatív irányú kormányzatnak van jogosultsága. Ez az újság pedig egy szabadelvűpárti orgánus, az agráriusok lapja, amely szabadelvű miniszterjelöltek nézeteit szokta tolmácsolni.

A börze.

A börzék igen kedvezően itélik meg a mai napot Budapestén is, Bécsben is. Mind a két helyen nagy áremelkedés támadt arra a hírre, hogy a király nem szakította meg a tárgyalást a szabadelvűpárt kilences-bizottságának tegnapi üzenetére, hanem a történetek után is újabb tanácskozásokra szánta rá magát.

A póttartalékosok behívása.

Amint a *M-g* értesül, a honvédelmi minisztérium a napokban értesítette a magyarországi hadkiegészítő kerületeket, hogy az ezei újoncok pótlására január elsején kéthónapi fegyvergyakorlatra hívják be az 1893., 1895., 1898. évi póttartalékosokat. Ha pedig februárban sem kapna a hadsereg újoncot, akkor ezt az 1894., 1896., 1897. és 1900. évi póttartalékosok behívása fogja követni.

A dolog előre volt látható, de mindenestre érdekes, hogy már katonák is elkészültek arra, hogy januárra nem lesz újonc, sőt talán februárra sem.

A „Hier“ ellen.

A budapesti helyőrség tartalékos tisztjei ma olyan határozatot hoztak, amely a nemzeti közdelemnek egyik legkimagaslóbb jelensége amelynél nagyobb hűdeltség kétség nem fér. Tudvalevő, hogy a tartalékos tisztek évenként egyszer úgynevezett *Hauptparaporton*, tisztiszemlén jelennek meg a hadkiegészítő parancsnokság előtt. A tiszti szemlét minden évben november hó negyedikén szokták megtartani, amikor a tartalékos tisztek diszruhában szoktak megjelenni s meghallgatják azokat a szükséges tudnivalókat, melyek az év folyamán a katonaság körében fölmerültek.

A tartalékos tisztek szemléje ebben az évben is a jövő hó negyedikén lesz. A tiszteket, akik jelentkezésre fölállanak, nevükön szólítják, amire ezek németül így jelentkeznek: *Hier!* Az idei szemlén ez, minden jel szerint, nem így lesz. A budapesti helyőrség számos tartalékos tisztje egyértelműleg elhatározta, hogy a most folyó nemzeti küzdelemben, a tiszti szemlén is ki fogják fejezni a nemzeti szolidaritásukat s magyar nyelven fognak felelni, ha nevükön szólítják őket. Erre vonatkozólag fölhevít intézked baktársaikhoz. A fölhevítés így szól:

Baktársi tisztelettel és szeretettel fordulunk hozzátok, Budapest székesfőváros tartalékos tisztjeihez. Mindnyájan a magyar föld gyermekei vagyunk és édes hazánk jó, kötelességtudó és becsületes polgárai akarunk maradni. A haza iránti kötelesség szólított minket fegyverbe, amikor a közös hadsereg kötelékében teljesítettük hiven és becsületesen a magyar hazáért és a magyar királyért szolgálatainkat és e hű szolgálatait fejében elnyertük a tiszti kardbajt. Mély fájdalommal tapasztaltuk mindannyian, hogy a cs. és kir. közös hadseregben nemesek a magyar királynak, hanem elsősorban és — mondhatni — kizárólag az osztrák császárnak kell szolgálunk. Elkeseredésünket sokszor nehezen kellett elnyomnunk, amikor azt éreztettük velünk, hogy magyarságunkat, hazafiságunkat és nemzeti érzelmünket elfojtani igyekeztek a közös hadsereg minden intézője, a legfelsőbb parancsnoktól kezdve a legkisebb hadapródig. Német szóra akarták szoktatni ajkunkat és mi kénytelenek voltunk a német kommandókat engedni.

Nem zugalódtunk ez ellen, mert mint jó katonák, kötelességet teljesítettünk és szívünkbe fojtottuk mindama keserűséget, melyet sokszor durva és erőszakos módon nekünk nyújtottak. Elfojtottuk ezen érzelmeinket, mert kevesen voltak azok, akik, megértve fájdalmunkat, nyíltan szegődtek volna mellénk, hogy támogassanak tiltakozásunkban.

Azóta fordult egyet a világ. Jogaiért küzd ma a nemzet és apraja-nagyja talpra kél, hogy nemzetivé tegye hadseregét, a magyar nemzet katonáit. A nagy küzdelem, mely nemzeti jogaink érvényesüléséért folyik, minket is felbuzdított arra, hogy kivesszük részünket e dicső harcából. És a nemzeti jogokért harcolók első soraiban fognak találni minket, magyar fiukat, akik a közös hadsereg tagjai vagyunk, akik a közös hadsereg kardbajtját viseljük.

Az idegbetegségek gyógyítása. Irta: **Dr. Moravcsik Ernő** egyetemi tanár. Ára kötve 6 korona 40 fillér. Singer és Wolfner kiadása, Budapest, Andrássy-ut 10. szám.

Rajtuk a sor. November 4-én tartják meg az idei tiszti főszemlét Budapesten és mi magyar fiúk, akik e szemlén a közös tiszti egyenruhában vagyunk kénytelenek megjelenni, hangosan fogjuk érvelni juttatni rég elfojtott érzelmeinket. Nem akarunk több idegen szóval jelentkezni, hanem édes anyanyelvünkön. Ez akarunk, kötelességünk.

Ezennel felszólítjuk mindazon bajtársainkat, akik a november 4-iki tiszti főszemlén, mint a közös hadsereg tisztjei, megjelennek, hogy nem hier-rel, hanem jelen-nel jelentkezzenek.

Ez oly megnyilatkozás leendő a hazafias magyar tiszteknek, melynek nagy horderejéhez kétség sem fér.

Bizton reméljük, hogy a szemlén egy hier sem fog elhangzani magyar ifju ajakáról és minden magyar magyar szóval fog jelentkezni.

Erre kérünk titeket, magyar polgártársakat, hazafias bajtársakat.

A budapesti helyőrség magyar tartalékos tisztjei.

Bolondgomba.

A Magyarország furosa hirt közöl ma este, amint mondja, megbízható forrásból. Az Athenaeum nyomdájában — írja lapunk — mostanában egy plakátot szedtek ki nemzetiszínű papíron, amelynek címe: „Felhívás a nemzethez”. A plakát alá az „országos szabadelvűpárt” van írva. Tartalma röviden az, hogy miután a szabadelvűpárt a korona akaratával nem helyezkedhetik szembe, az ország nyilatkozék meg, kivel tart: a szabadelvűpárttal-e vagy az ellenzékkel? E végből bizonyos népszavazásfelőre hívja föl a plakát a választóközösséget; a szavazatok a közszégi előjáróságok utján adataik volna le és azok eredménye e hó 27-iktől számított nyolc napon belül a képviselőház elé lett volna juttatandó.

Osodájuk, hogy lapunk komolyan vette ezt a hirt. Ilyen együgyűségre mi nem tarjuk képesnek a szabadelvűpártot.

KÜLFÖLD

A spanyol király körüti. Alfonso spanyol király az eddigi megállapodások szerint jövő május hóban nagy körutat fog tenni. Először Lisszabonba látogat el, azután Párisba, Londonba, Berlinbe, Bécsbe és végül Rómába.

Az olasz kormányválság. Az olasz kormányválság megoldásához közeleg. A király megbízta Giolitti az új kabinet megalakításával. Giolitti hajlandóan mutatkozik erre, de előbb háromnapos gondolkodási időt kér, mert több politikusi akar értekezni. A politikai jósok azt mondják, hogy az új kormány demokrata lesz és a külpolitikában több tárgyalóságot fog tanusítani az eddigi kormánynál. A külügyi tárcát valószínűleg Visconti-Venostának fogja felajánlani.

Róma, október 24.

Giolitti táviratilag több politikust hívatott Rómába. A Capitale azt írja, hogy az új miniszterek eddig felsorolt névsoraik képzetelek és hogy Giolitti, mielőtt megalakítja kabinetjét, biztosítani akarja magának néhány barátjának közreműködését. Az bizonyos, hogy Giolitti kabinetet alkot és hogy nagy többség felett fog rendelkezni. Zanardelli támogatni fogja. A képviselők körében Giolittinak kabinetalkutással való megbízatása jó benyomást tett.

Orosz kommentár az elmaradt római látogatásról. Az orosz lapoknak nem volt szabad a saját szájukra szerint megírni a cár elmaradt római látogatásának történetét. Ezt az ügyet maga az orosz kormány intézte el, megírva a következő hivatalos jelentést, melyet azután az orosz lapok kénytelenek voltak beadni az olvasóknak:

Ebben a pillanatban olyan hírről értesülünk, amelyik megnyugtatólag fog hatni egész Oroszországra és a legnagyobb elégtétel gyanánt fog szolgálni. Ő felsége elhalasztotta római útját, amelyet ezen az őszön akart megtenni, hogy eleget téve az udvariaság szokásos követelményének, visszatérjen III. Viktor Emánuel királynak múltvári látogatását. Oroszország a legkínosabb nyugtalansággal és a legnagyobb zavarában várta a cárnak ezt az utazását, mert már jóval a megvalósulás előtt a szocialisták és anarkisták úgy a sajtóban, mint a parlamentben izgatni kezdek, a vendégszeretet legelőlembb szabályainak megsértésével, a nagy északi császárság feje ellen, aki a legbarátságosabb érzelmmel viseltetik az olasz királyság iránt. Mindent pedig hallatlan vakmerőséggel és a legvisszatar-

szított modorban tették meg. Ez a példanélküli sérelem Oroszország legszentebb érzelmei ellen nem történhetett meg a nélkül, hogy tudomást ne vettek volna róla és annyira kompromittálta a látogatás visszaadásának tervét, hogy lehetetlenné vált annak a keresztülvitele. Ennek a látogatásnak feltűnése felel meg az orosz sziv legmelegebb érzelmeinek, amelyet annyira megbántottak. Más választ nem lehetett adni, de senki sem magyarázhatja ezt ama barátságos kötelék meglazulásának, amelyik a mi oszári házunkat a rokon olasz királyi házzal összeköti.

Feszültség Oroszország és Japán közt.

Dacára az orosz és japán sajtó békés nyilatkozatainak, a Köln. Zg. szerint három nap óta félreismerhetlen idegesség mutatkozik az orosz diplomáciai körökben. Orosz vezérlő körök ugyan azt mondják, hogy nyugtalanságra nincs ok, de azért Port-Arthurban folyton fegyverkeznek, mert a háború kitörésének lehetőségét még nem látják teljesen elenyészve. Az orosz sajtó azt írja, hogy nem kell valami nagyon bízni a Japánban jelenleg észlelhető békés áramlatban. Érdekes jele az időnek, hogy a londoni biztosító-társulatok a Kelet-Szibériába, Khina északi részébe és Japánba menő hajók biztosítási díjait a kétszeresre emelték föl.

A mürzstegi megállapodások.

Budapest, október 24.

Végrehalára megtudtuk, hogy gróf Lamsdorff és gróf Goluchowski mily pontozatokban állapodtak meg a mürzstegi találkozás alkalmával. A lapok azt írták, hogy ez újabb reformjegyzekeket eddig azért nem nyújtották át a szultánnak, mert a többi kabinetek véleménye eltérő volt a különösen Anglia és Olaszország be akarták vétetni a jegyzékbe a nemzetközi bizottságra vonatkozó kívánásokat. Ezeket a híreszteléseket Konstantinápolyból most téveseknek mondják, kijelentvén, hogy a konstantinápolyi osztrák-magyar és orosz nagykövetség adott utasítások az összes hatalmak beleegyezésével történtek s a halasztás tisztán technikai okokra vezethető vissza.

A portára, melynek minden fáradozása dacára sem volt részletes tudomása a reformjegyzeke új programjáról, az egyes pontok a legnagyobb hatással voltak. A Jildizben azonnal hosszantartó tanácskozás volt, mára pedig rendkívüli minisztertanácsot hívtak egybe. Míg a diplomáciai körök egy része azt véli, hogy a porta az elfogadást illetőleg akadályokat fog támasztani és meg fogja kísérelni változtatások létesítését és a pontozatok gyöngítését, a másik rész azt hiszi, hogy tekintettel a hatalmak egyetértésére, legközelebb mindent meg fog tenni.

A gróf Goluchowski és gróf Lamsdorff külügyminiszterek közt Mürzstegben történt megállapodások, amelyeket báró Calice és Szarajev nagykövetség e hó 22-ikén a porta tudomására hoztak, a következő pontokat foglalják magukban:

I. Hogy a török helyi hatóságoknak a reformok keresztülvitelére vonatkozó működése ellenőrzésék, Hími basa főlelügyelő mellé Ausztria-Magyarország és Oroszország által külön ügynökök nevezendők ki, akik a főlelügyelőt mindenhol elikisérni figyelmét a keresztény lakosság szükségleteire felhívják és a helyi hatóságok visszaéléseit tudomására hozzák, továbbá közvetítik a konstantinápolyi nagykövetségek erre vonatkozó tanácsait és kormányait mindenről értesítik, ami az országban történik.

Ez ügynökök mellé segédközegekül titkárokat és dragománokat rendelnek, akik rendeleteiket végrehajtják és e céből fel vannak hatalmazva a kerületekben körutakat tenni, hogy a keresztény falvak lakosait meghallgassák, a helyi hatóságok feletti telgveletet gyakorolójának stb. Minthogy a polgári ügynökök feladata abban áll, hogy a reformok behozataláról és a lakosság megnyugtatójáról gondoskodjanak, ennél fogva mandátumuk két évvel kinevezésük után meg fog szűnni. A porta utasítani fogja a helyi hatóságokat, hogy ez ügynököknek kezére járjanak a végből, hogy missziójukat teljesíthessék.

II. Minthogy a török csendőrség és rendőrség reorganizációja egyik legényesebb intézkedés az orosz pacifikációjára, sürgősen szükséges, hogy a portától a reformok végrehajtását kívánják. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy az a néhány svéd és más tisz, akiket eddig alkalmaztak, mert sem az ország nyelvét, sem viszonyait nem ismerik, nem tehették magat hasznossá, kívánatos volna az eredeti reformtervet a következő módosításokat és kiegészítéseket eszközölni: a) a csendőrség reorganizációjának feladata a három vilajetben egy, a török kormány szolgálatában álló idegen nemzetbeli tábornokra bízatik, aki mellé beosztják a nagyhatalmak tisztjeit, akik egymás közt telosztják a kerületeket, ahol működésüket, mint ellen-

őrök közegek, oktatók és szervezők kifejthetik. Ezzel abba a helyzetbe jutnak, hogy a katonaságnak a lakossággal szemben való eljárását is ellenőrizsék. b) Ezek a tisztek, ha szükségesnek látják, kivánhatják, hogy bizonyos számú idegen nemzetbeli tiszet és altiszt oszassék be melléjük.

III. Mielőtt az ország pacifikálása elértek, a török kormánytól követelendő lesz, hogy a közigazgatási kerületek területi beosztását oly értelemben módosítsa, hogy a különböző nemzetiségek szabályosabban legyenek csoportosítva.

IV. Egyidejűleg követelendő a közigazgatási és bírósági intézmények ujjaiszervezése, melyeknél kívánatosnak látszik, hogy a bennszülött keresztényeknek utat nyissanak és a helyi önkormányzat fejlődését előmozdítsák.

V. A vilajetek főhelyein a zavargások alatt elkövetett politikai és más bűntettek megvizsgálására haladéktalanul vegyes bizottságok nevezendők ki, amelyek egyenlő számban keresztény és mohamedán megbízottakból fognak állni. Ezekben a bizottságokban Ausztria-Magyarország és Oroszország konzuli képviselői részt fognak venni.

VI. A török kormánytól külön összegek utálynoyozása lesz követelendő a) a Bulgáriába és máshova menekült lakosoknak repatriálására, b) a keresztények támogatására, akik elvesztették vagyonukat és hajlékukat, c) a törökök által a felkelés alatt elpusztított házak, templomok és iskolák helyreállítására. Ez összegek felosztása tekintetében bizottságok fognak határozni, amelyeknek keresztény előkelőségek lesznek tagjai. Az osztrák-magyar és orosz konzulok felügyelnek az összegek felhasználására.

VII. A török csapatok és basibozukok által elhamvasztott keresztény falvak repatriált keresztény lakosai egy évig minden adótól teljesen mentesek lesznek.

VIII. A török kormány újból kötelezni fogja magát, hogy a legesekélyebb késedelem nélkül keresztülviszi a folyó év február havában kidolgozott tervezetben foglalt, valamint mindama reformokat, melyeknek szüksége később fog mutatkozni.

IX. Minthogy a legtöbb kihágás és kegyetlenkedést ilave (II. osztályu redif) zászlóalj és basibozukok követték el, sürgősen szükséges, hogy az előbbieket elbocsássák és a basibozuk bandák alakítását feltétlenül megakadályozzák.

HIREK

Mennybéli konfuziók.

Ide alatt nagy táblákon hirdetik, hogy ekkor meg ekkor van az osztályosorsjáték huzása. Ezen a napon minden érdekelt ember az imájába foglalja reményeit, mert minden ember nyerni akar. Nyerni azonban nem lehet valamennyinek, főleg a főnyeremény gyönyörűségében nem lehet része többnek egy embernél. Ebből tehát nagy konfuzió támad a mennyországban, mert mindenki egyforma buzgósággal, egyforma áhitattal imádkozik. Kinek tegyen eleget az Isten?

Az Isten tudniillik napjainkban annyira emberformájú fogalommal lett, hogy arról föltétlenül olyanképpen kell gondolkodnia minden embernek, mint ahogy valamelyik főtervényészi bíróról, aki előtt ezrével tolongnak a panaszosok, a perlekedők s akik között aztán igazságot kell tenni. Vagy olyan excellenciás urnak fogják föl, aki egy csomó igen jó és jövedelmező állással rendelkezik, s aki csak úgy körülnéz az álláskereső emberek között, aztán kiszemel egyet, aki éppen tesz neki s azt nevezi ki a jövedelmező állásra. Avagy olyan bankárnak képzelik, aki előtt milliószámra hevernek az aranyak s a szeszélyes bankár csak belenyúl az aranyakkal telt tábla s a könyörgők közül valamelyiknek kiad belőle egy maroknyit.

Az Isten ilyen fölfogása nem is egyéb, mint a mi képünkre való tulságos átfarmálása, amit nyilván halálból követ el az emberiség azért, mert egykor az Isten a maga képre formálta át az embert. De az Isteniség fogalmának ez a lealacsonyítása mérhetetlen vesztés és előkészítése az Isteniség detronizációjának. Olyanforma, mintha valamely gyöngye és kieselvény demokrácia nem forradalommal, nem erejének ütközötbe vitelével, hanem folytonos gunyolódás és leicsinylés

által akarná detronizálni a királyt. S ami a királyokkal szemben is olesó módszer, még százszor olesőbb a királyok királyával szemben.

Ime a ravasz emberiség nem bírja nagy lelki forradalmak utján kitépni magából az Istent. Megteszi hát avval, hogy örökös konfuziókba kergeti. A világ kormányzójának, a teremtes nagy művészenek olyan gondokat ad, olyan kicsinyes ügyek bírójává teszi, hogy ezt az Istent, akit a mai emberiség képzel el magának, sajnálni kell. Az emberek kicsinyes ügyei — úgy hiszik — érdeklik őt is, sőt egyesgyedül ezek érdeklik. Ilyen módon a legkicsinyebb konfuziókba kergetik bele a világ nagy alkotóját. Például abba is, hogy igazságot tegyen a cár és Mkirties örmény patriárka között. Melyiknek hallgassa meg imáját? Melyiknek tegyen eleget? Az örmény patriárkának-e, aki egyházi átokkal sújtja a minden oroszok cáriját, avagy a minden oroszok cárijának, aki viszont buzgón imádkozik, hogy ennek az átoknak ne legyen fogantatja. A cár is, az örmény patriárka is feje egy nagy egyháznak, bizonyos tekintetben tehát közelébb állanak az Isten-séghez, mint azok az imádkozó emberek, akik csak az osztályorsorsjáték kerekének szerencsés fordulataért könyörgönek. A probléma is tehát, amely elé a világ teremtetőt állítják, nagyobb és kényesebb amannál. De végre is, bármilyen nagy ez a probléma, kicsinyes az Isten-ség hatalmas gondolatához mérve és kicsinyes azokhoz a nagy és fontos teendőkhöz képest, amelyeknek elintézését milliők meg milliők várják a monnyország mindenható urától. De ezeknek a fontos teendőknél elintézésétl éppen a patriárka és a cár, az egyházi főnökök vonják el őt, mert örökösön olyan konfuziók elintézésével vesződtetik meg, mint aminő ez is.

És talán azért megszárolják egymást oroszok és örmények, keresztények és mohamedánusok, zsidók és egyéb istenhívő emberek, mert az a fölfogásuk, hogy a saját köpükre átfórtatást Isten már nem is ér rá elintézni a föld nagy dolgait, hisz el van foglalva azoknak az apró, de nehéz problémáknak megoldásával, melyeket imo, nemcsak az osztályorsorsjáték fönyereményére éhes kisemberek adnak föl neki, hanem a világ cárijai és patriárkái.

— A.

Budapest, október 24.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Október 31-ikén

új előfizetése nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A Budapesti Napló legközelebbi száma hétfőn reggel jelenik meg.

— Személyi hírek. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter klopodiát birtokán meglátogatta Wekerle Sándort, a közigazgatási bíróság elnökét, kivel együtt ma reggel a fővárosba érkezett. — Tallán Béla, a képviselőház alelnöke, hétfőn reggel érkezik vissza török-kánizsai birtokáról. — Pünket bécsi angol nagykövet, fivére temetésére Londonba, utazott. Methuen lord is vele utazott vissza.

— A hercegprímás körlevele. Vaszary Kolos bíbork hercegprímás most adta ki a XVIII. és XIX-ik számú körlevelét. Első helyen közli S. Pius pápa enciklikáját, teljes egészében, azután felhívja egyházmegyéjének papságát és híveit, hogy a Boldogságos Szűz szepeltelen fogantatási dogmája kihirdetésének 50 éves fordulóját ünnepélyesen üljék meg, s azért a december 8-iki ünnepon s a következő vasárnapon ünnepeles szent miséket rendel. Rendeli, hogy ünnepeles szentbeszédekben emlékezzenek meg a dogmáról. Majd a kongregációnak július 8-ikáról keltezett azon fontos határozatát közli, hogy a halálos betegnél a házassági akadályok alól a plébánosok is dispensálhatnak, hogy így a gyermekek törvényessitessenek. Közli továbbá Radics Jenőnek az Iparművészeti Múzeum igazgatójának felhívását, hogy a templomok

régi művészi egyházi készleteit küldjék be az Iparművészeti Múzeumba kiállítás végett. Végül személyi hírek és pályázatok fejezik be a körlevelet.

— A horvát bán betegsége. Gróf Peja-csevich horvát bánról aggasztó hírek érkeztek ma a fővárosba. Az egyik hír szerint a bán vérmérgözés következtében életveszélyesen megbetegedett, a másik meg arról szól, hogy a bán megmérgezték. A lapok kérdészködésére ma este telefonon az az értesítés érkezett Zágrábról a bán palotából, hogy a bán nagy véromlás következtében súlyosan megbetegedett, az orvosok remélik azonban, hogy állapota 8—10 nap alatt jobbra fordul. A mai napon táviratilag Zágrábra hívták Jendrassik Ernő professzort.

— Kossuth Ferenc Nagy-Atadon. Kossuth Ferenc, a függetlenségi és 48-as párt elnöke ma délután Hentaller Lajos, Nesi Pál, Lengyel Zoltán, Poszgay képviselők és Pálly Sándor, a függetlenségi párt titkára kíséretében Nagy-Atádra utazott, ahol holnap leplezik le Kossuth Lajos szobrát. A sikerült emlékművet Chernel Gyula országgyűlési képviselő áldozatkészségéből Horvay János készítette.

— Szász Károly lemondása. A dunamelléki református egyházkerület ma délutáni kezdte meg közgyűlését a Lónyay-utcai főgimnázium dísztermében, Darányi Ignác főgondnok és Konce Imre esperes elnöke alatt. A közgyűlést Darányi Ignác nyitotta meg. A fávölvekké bejelentése s az alakulás egyéb formáságai után Szilády Aron egyházi főjegyző bejelentést tett a világi főjegyzői állás betöltéséről. A gyűlekezetek nagy többsége Vécsey Tamás udvari tanácsosa adta szavazatát. Az új főjegyző nyomban letette a hivatalos esküt. A közgyűlés lelkesen megéljenzte az új főjegyzőt, aki egyelőre lemondott eddig viselt tanácsbírói állásáról. Sorra került ezután Szász Károly püspöknek nyugdíjaztatása iránti kérelme. A kérvényben a püspök a következőket írja:

Öregesgtől, testi és lelki gyöngyösgtől az Úr akaratából meglátogatva, már régebb óta felmerült lelkemben az a gondolat, hogy a dunamelléki ev. ref. egyházkerület püspöki állásának a főtiszteletű egyházkerület bizalma által 20 évvel ezeltől rém ruházott díszét és terhét letéve, módot adhassak arra, hogy e nehéz időkben egyházunk kormányát erősebb férfi vessehse kezébe, magam pedig csöndes nyugalomba vonulva tölthessem el földi életem még hátralévő napjait... Tisztelettel és teljes bízommal kérem tehát nyugdíjaztatásomat és a főtiszteletű egyházkerület, méltóságok s a szerény igényeimnek, de eddig viselt állásom tisztességének is megféle elő nyugdíj megadásával lehetővé tenni, hogy fáradt testem a sir nyugalmába előt is megtalálhassam a csöndes pihenést, lelkem pedig megnyugodhassék abban a gondolatban, hogy helyemet más erősebbnek, méltóbbnak engedtem át.

E föld javaitól én már csak annyit kérhetek, ami még hátralévő öreg napjaimat az anyagi gondok terheléstől fölmentheti. Ha nyugdíjaztatásomat és a főtiszteletű egyházkerület bölcsesége és jószága az ehhez szükséges eszközöket részemre biztosítandja, amiben nem kétekedem úgy hálával és megnyugvással mondhatom el: Boocsásanak el engem, az öreg szolgát!

A püspök végül jelzi, hogy hasonló kérelmet intézett a budapesti evangélikus-református egyháztanácsához is.

Darányi Ignác főgondnok gyönyörű szavakban küldte az elismerés koszoruját az ősz püspök betegágyához s bejelentette, hogy a budapesti egyházköz-ség, amelynek Szász Károly lelkéste volt, e hó 17-én tartott ülésében tárgyalta a nyugdíj iránti kérelmet és 3000 koronát ajánlott meg. Az egyházkerület — nézete szerint — szintén 3000 korona évi nyugdíjat szavazhatna meg, egyuttal azonban elvileg állást foglal oly irányban, hogy ez a nyugdíjazás semmiféle precedens nem alkot s ebből nyugdíjgényre következtetést vonni nem lehet. A közgyűlés az indítványt egyhangúlag elfogadta. Egyuttal megbizta Konce Imre leg-idősebb esperest és Szilády Aron főjegyzőt, hogy az új püspök hiva'alba lépéséig a püspöki teendőket végezzék. Nyomban határozott a közgyűlés a püspök-választás iránt is. A szavazattól-bizottságot, amelynek Darányi lesz az elnöke, hétfőn fogják megalakítani, azonfelül kimondták, hogy az egyházköz-ségek 1904. január 15-ig kötelesek szavazataikat beadni. A közgyűlést hétfőn tolytatják.

— Diákzarándoklás Szegedre. Szegedről táv-iratozók: A kassai diákok ma délután ideértek s magukkal hozták a békés-sabaiak koszoruját is. Holnap a debreczeni, eperjesi és sátorlajuhelyi diákok gyalog jönnek. Továbbá koszorukat hoznak még Bács-Martonosról, Nagy-Kikindáról, Bács-Monostorról, Öcsödtről és Szentesről, honnan összesen körülbelül 500 diák jön. Holnap a szegedi egyletek szintén ki-vonulnak a szobor megkoszoruzása végett.

— A Himnusz a katolikus templomokban. A tegnapi püspöki konferenciáról közreadott tudósításokban egy szó sincs arról, hogy a püspöki kar tárgyalta-e azt a kérdést, vajjon Kölcsey himnusza énekelhető-e a katolikus templomokban. Ma aztán egy felhivatalos estilap azt jelenti, hogy a konferencia napirendjén ez a kérdés nem is szerepelt és mint a tárgysorozat egyik kérdését nem is tárgyalták, még pedig azért nem, mert a püspöki konferencia nem dönthet liturgikus kérdésben. Ez részben a megyés püspök joga, kétség esetén pedig, ha az az egyetemes egyházat érinti, a döntés joga a római szentszékét illeti meg. De a püspöki konferencián mégis tárgyalták a Himnusz kérdését, még pedig tárgysorozaton kívül és megállapították álláspontjukat, amely a hazafias lelkek megnyugvására segíti elő a kérdés megoldását. A püspökök álláspontja a következő:

1. A Kölcsey-himnusz ellen hiteltvi szempontból kifogás nem tehető. Nem ellenkezik annak egyes kifejezése sem az egyház felfogásával. Az a kifejezés: *Megbűnhöde már e nép a multat s jövendőt* — egyszerű költői hasonlat, mely azt akarja kifejezni csupán, ami tényleg a Himnusz egész szövegének összvetéséből kitűnik, hogy „Uram, irgalmaz nekünk, hisz mi már oly sokat szenvedtünk. Szüntesd meg tehát ostorod csapását a jövőre nézve” stb. Hisz ilyen kérdés anyi sokféle variációban előfordul azokban a könyörgésekben, amelyeket a templomokban mondanak. Az sem számít, hogy Kölcsey protestáns volt. Mert például a protestáns Bach híres rekviemjét elfogadják a katolikus egyházban, mert stilszerű. De éppen a művészet szempontjából hazai példára hivatkozhatunk. Így a híres pécsi ezeréves székesegyház, éppen a bibliai szentképeket, rajnavidéki német protestáns festőművészek (André, Bäckarath) festették és felfogásuk teljesen megfelel az egyház álláspontjának.

2. A Kölcsey-himnusz dalama is teljesen megfelel az egyházi énekek jenségének és magasztosságának.

3. Mindezek alapján a Kölcsey-himnusz éneklése ellen a katolikus egyházakban kifogás hiteltvi szempontból nem tehető, ennél fogva énekelni lehet.

4. Ehhez azonban, mint minden énekhez, ha a templomba akarják behozni, püspöki engedély szükséges. Miért is jól tesszik a plébánosok, ha már előre kikérlik erre az engedélyt, hogy aztán konfliktus többé ne keletkezhessék a plébános és hívei között. Mert tényleg a plébánosnak magának nincs joga új egyházi énekeket engedélyezni. Ez a megyés püspök joga.

5. A püspökök véleménye szerint azonban ez a Kölcsey-himnusz úgy van írva, hogy azt a mise-énekek közé beilleszteni nem lehet. Aki ismeri a solemnis-misék zenéjét és énekeit, az tudja, hogy azok mindig a mise főbb részét interpretálják. Így „Gloria”, „Offertorium”, stb. miseibeli cselekményeknek megfelel a zene és az ének szövege. A Kölcsey-himnusznak ilyen vonatkozása nincs, sőt nem is lehet, mert szerzője bizonyára nem akart misedarabot írni, protestáns létere.

6. A püspökök véleménye tehát az, hogy a Kölcsey-himnusz a miss végén, mikor a pap magyar nyelven (térden állva) imádkozik a baziért, királyért, a pápáért, az egyház szabadságáért, stb., ennek végzetével mintegy folytatásképpen énekelhető. Ekkor éppen alkalomszerű a magyar hazáért, a magyar nemzetért való fohászszzerű Himnusz rázendítése és miután néhány versszakot elénekelték, ennek hangjai mellett történik a kivonulás a templomból, mely mintegy hazafias tüntetés-menetet alkot és az áhitatot és a hazafias lelkesedést egyformán emeli.

Ilyen alapon a Kölcsey-himnusz törvényessitést nyerhet az összes katolikus templomokban.

— A tanév felvi beosztása. A közoktatásügyi miniszter tudvalevőleg az intenzivebb tanítás érdekében elrendelte a középiskolákban a tanév felvi beosztását. A miniszter most u'abb rendeletet adott ki, amely szerint — mint a Magyar Tanügyi írja — a felvi beosztás a többi iskolakemre is terjesztéssék ki. Ezek alapján a je'en tanévben már a tanítóképzőkben, felsőbb leányiskolákban és polgári iskolákban is a felvi beosztás lép életbe. A kereskedelmi iskolákban ez tudvalevőleg már régebbi idő óta fennáll.

— A képviselőház megtekintése. A képviselőház báznagyi hivatala még az elmúlt évben elhatározta, hogy a képviselőház megtekintését megengedő 1 korona belépti dírt. Ime már egy éve annak, hogy a képviselőház az ujonnan épített palotában van, egy év alatt közel tízezer fizetett látogatója volt a parlament épületének. A belépti összeg, mint értesítünk, a képviselőház gazdasági hivatala a Ház személyzetének nyugdíjához csatolja.

Figyelmeztetés. Gyászuhaték 4 óra alatt készít **SZÖKE** és **KOVÁCS**
ELSŐ MAGYAR NŐI GYÁSZRUHA KÉSZÍTŐ VÁLLALATA
Most: IV., Váci-utca 25., a régi Városház-tér sarkán.
TELEFON 14-73.

— **A királyné vágya.** A párisi királynaknak egy kedves epizódjáról emlékezik meg a *Le Petit Journal*. Helena csián királyné, aki tudvalólag montenegrói hercegnő, azt az óhaját fejezte ki, hogy szeretne egy küldöttséget fogadni a párisi egyetemeken hallgató montenegrói ifjakból. Hát ezt a kis kívánságát szíves-örömmel akarták teljesíteni s a kellő intézkedések csakhamar megtörténtek. Csak hogy hamarosan az is kitűnt, hogy a Sorbonneban, ahova az idegen diákok iratkoznak, bizony nem nagyon hemzsegnek a montenegrói diákok. A legszorosabb nyomozás mellett is csak egyetlenegy montenegrói egyetemi polgárt sikerült felhajtani. Az is az idén iratkozott be legelőször az egyetemre. Ilyenformán azonban nagyon sorsyának mutatkozott volna a montenegrói diák-deputáció. Mit volt tehát mit tenni? A királyné kedvét szegni nem lehetett. A mentő idea azonban csakhamar megteremt. Az egyetlenegy diákot kiegészítették azokkal, akik nem járnak ugyan a párisi egyetemre, de mégis montenegróiak s mint ilyenek élnek a franciák szép fővárosában. Az ugynevezett gonosz nyelvek természetesen nem tartózkodtak ezáltal sem a csufozkodástól s szerintük ebben a küldöttségben szépen voltak képviselve azok a montenegrói illetőségű férfiak, akik Páris boulevard-jain meggyafatokkal, török sapkákkal és hamis ékkövekkel kirakott törököt úzik a már nem ismeretlen utcai kereskedelmek.

— **A tábornoki karból.** A hadsereg rendeleti közlönyének ma megjelent száma jelenti, hogy *Clair* Gyula altábornagyot a kassai magyar királyi III. honvédkerület parancsnokát és *Hofbauer* István vezérőrnagyot beosztva a közörszári magyar királyi VI. honvédkerületi parancsnok-állásához, mint egészségi okokból szabadságot kapott állásuktól felmentették. *Cujetianin* Emanuel vezérőrnagyot a boszniai és hercegovinai csendőrség parancsnokát s, a t. kérelmére nyugalmába helyezték és ez alkalomból ő felsége az altábornagy jellegét és a Ferenc József-rend középkeresztjéhez a csillagot adományozta neki. *Bohr* Ferenc vezérőrnagyot, a m. kir. 3. honvéd lovasdandár parancsnokát hasonló minőségben a m. kir. 73. honvéd gyalogdandárhoz helyezték át. Kinevezetett a m. kir. kassai III. honvédkerület parancsnokává *Jám* Gusztáv vezérőrnagy a m. kir. 73. honvéd gyalogdandár parancsnoka; a boszniai és hercegovinai csendőrség parancsnokává *Appel* Mihály ezredes, a 34. gyalogezred parancsnoka.

— **Haltatok napja.** A rendőrség intézkedése szerint november 1-én és 2-án a temetők reggel 7 óráig este 7 óráig lesznek nyitva. A testületek és egyesületek kivonulását csak délután 3 óráig engedélyez a főkapitány. A keresési temetőre vonatkozólag a következő külön intézkedések történtek: 1. A gyalogos község a gyászünnepek alkalmával a temető bármely kapuját tetszése szerint használhatja a be- és kimenetelre, kivéve november 1-én délután 3 óráig a temető első, második és harmadik kapu a kimenetelre szolgál. 2. A Kőzetemető utján áru-sírtakat nem szabad felállítani. 3. A temetőbe csak déli 12 óráig közlekedhetnek a kocsi. kivéve a hat óras kocsiakat és a halottas menethez tartozó fogatokat. 4. A kocsi az első kapun be és a második kapun kihatolhatnak. 5. Ha a kocsiokzlekedés a gyalogközlekedést veszélyeztetné, a rendőri kirendeltség a kocsiokzlekedést el is tilthatja. 6. A kocsiokzlekedés a temető első és második kapujához csak a Keresési-ut felől, a harmadik kapujához azonban a Baross-utca felől is történhetik. 7. A Keresési-ut felől érkező magánfogatok és bérkocsik kizárólag a Kőzetemető-ut baloldalán, társaskocsi és disziplinárgyakat szállító egyéb járművek a Kőzetemető-ut jobboldalán haladhatnak. 8. A kocsiokból való kiszállás, nemkülönbön a disziplinárgyak lerakása a Kőzetemető első és harmadik kapujánál, a kocsiokba való beszállás, valamint a disziplinárgyak lerakása a második kapunál történik. 9. A kocsiok használatáért járó vízdíj, ha a kocsi visszamenetre nem használható, a felszállás alkalmával előre fizetendő. 10. A várakozó kocsi az Alöldi-utcaiban és a Dologház-utcaiban, a társaskocsi pedig a Juranics-utcaiban állhatnak fel. 11. A Kőzetemetőtől való elhajlás a Keresési-ut felől nincs megengedve. 12. A Kőzetemető-ut uttestén a kocsiival való várakozás ugyszintén az előtte levő kocsi elkerülése tilos. 13. Egyéb, nem a temetőhöz közeledő teherkocsik elől a Kőzetemető-ut november 1-én és 2-án reggeli 9 óráig a temető kapuinak a bejárásig zárják. — *Az új temetőre* vonatkozólag a főkapitány a következő intézkedéseket tette: 1. A temetőnél várakozó kocsi a menedékház előtti téren tartózkodhatnak. 2. A kocsorok és egyéb tárgyak elárúsítása a vendéglő előtti téren, esetleg a vasút mentén történhetik; a temető kapuja előtt az árúsítás és mindenemű sátor felállítása tilos. — Aki a szerencsétlenség kikerülése és a rendtartás érdekében tett ezen intézkedéseket megszegi, azt a kihágásokról szóló 1819. XL. törvényeikk 78. §-a alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják. Feljelentések és panaszok a temető-igazgatóság irodájába kirendelt rendőrtisztviselőnél tehetőek.

— **London—Peking.** A jövő évben új direkt összeköttetést létesítenek London és Peking között.

Ezen a vonalon a legújabb és legmodernebb kényelemmel ellátott luxuskocsik fognak közlekedni. 1904. április elsején indulna el az első vonat az új vonalon, mely Páris, Berlint, Varsót és Moszkvát érintve, robbog majd be Khina fővárosába.

— **Országos háziipari kiállítás.** Az alföldi népszanatóriumok javára háziipari kiállítást rendeznek a régi képviselőházban, mely december hó elsején nyílik meg. Az akció élén gróf Wenckheim Frigyesné, gróf Almásy Dénesné szül. *Károlyi* Ella, dr. *Lukács* Györgyné szül. *Perényi* Madoly báróné, gróf *Almásy* Dénes, dr. *Lukács* György főispán állanak. A kereskedelmi miniszter ismételtén felszólította az ország összes kereskedelmi kamaráit az anyaggyűjtésre. A kiállítási iroda a Sándor-utcai képviselőházban van s kérelem mindazok. akik a kiállításban részt akarnak venni, hogy ide forduljanak. A kereskedelmi miniszter a kiállítás tárgyainak felszámítására és visszaszállítására félárú vasúti szállítási kedvezményt engedélyezett. A kiállítás térdíjat sem fizetnek. A kiállítással kapcsolatban érdekes látványosságok, előadások lesznek. Nehány nap múlva *Papp* Henrik festőművész érdekes művészi plakátja is fel fogja hívni a közönséget erre a ritka, vonzó tárlatra.

— **Házasság.** *Csillag* Ede, a *Krieshaber* és *Schlesinger* cég könyve őe, eljegyezte *Tenczer* Aranka kisasszonyt. *Tenczer* Gyula hirdetési irodalajdonos leányát, Budapestben.

Dr. *Bielek* Károly fővárosi ügyvéd, ma délután vezette oltárhoz, a Deák-évi ev. templomban, *Folkusházy* Irénkét, *Folkusházy* Lajos székesfővárosi tanácsjegyző rokonát. Az esküvőn díszes közönség volt jelen. A fiatal pár esketést, magas szárnyalású beszéd kíséretében *Horváth* Sándor lelkész végezte.

Isz Miklós, a buda-temesvári szintársulati komkusa eljegyezte *Nagy* Ionkát, *Nagy* László nyugalmazott városi tanácsos leányát, Temesvárott.

Schwarz Ignác, a Fayer és Prager cég képviselője, eljegyezte *Klein* Arankát *Klein* Antal a *Weiner* és *Grünbaum* cég belfogójának leányát.

Polacek Jenő igazgató november hó 1-én déli 12 órakor a dohány-utcai izraelita templomban vezeti oltárhoz *Kohn* Margit kisasszonyt, *Kohn* Lajos ur leányát.

Schussek Sándor Losonczról eljegyezte *Reich* József leányát *Emi* Et Styanikról.

Hoch Gyula Páparól eljegyezte *Krausz* Miksa kereskedő négyvök leányát, *Juliskát* Győről.

Hausner Adolt holnap, vasárnap, esküszik örök hűséget *Kis-Czelen*, *Kövesi* Paulának.

— **Szabadkőművesek vándorgyűlése.** Nagyváradról táviratozták: Ma kezdték meg *Nagyváradon* az ország ezabakőművesi első vándorgyűléseit. A kongresszus első napja délután 3 óráig este 8 óráig tartott. Letárgyalták a tárgyszorozata felvétl ügyek három első pontját. Elhatározták, hogy mozgalmat indítanak a reakció ellen, kimondják az összes iskolák államosításának a szükségességét és az iskolások ellen is mozgalmat indítanak. Este 8 órakor vacsora volt. Holnap folytatják a tárgyalásokat. A kongresszuson mintegy 200-an jelentek meg az összes magyarországi páholyok képviselőiben. Képviselő van a Pozsonyban székelő bécsi páholyok is.

— **Katonai dráma. Münchenben,** mint onnan jelentik, *Zorn* Ede ezredes, a bajor kadétskola parancsnoka főbe lötte magát és rúgón meghalt. Közvetlenül az öngyilkosság előtt az ezredes vidám hangulatban volt családja körében. Jókedvűen tréfálkozott gyermekeivel, mielőtt fölött leánya zongorázott. Hirte'len azonban elborult és kérte leányát, hogy játssza el Chopin gyászindulóját. Komor arccal hallgatta végig a gyászindulót, majd kiment a szobából. Sokáig maradt oda, és fölött a gyermekeknek. Rosszat sejtve, keresésére indultak és holtan látták a hálószobában. Az öngyilkosság okát annak a kadétskolának a bajaiban látták, amelynek *Zorn* a parancsnoka volt. A kadétskolában ugyanis egy idő óta nagy zavarok uralkodtak. A növendékek elégedetlenkedtek egy tanárú szigorúsága miatt. Valóságos összeesküvést szöttek és egy este, amikor a tanár a terembe lépett, elottított a viláosságot, tetleg bántalmazták s kidobták a szigorú professzort. *Zorn*, az iskola vezetője, mindazokat, akik a dolgotban résztvettek, elbocsátotta az intézetből. De hogy az intézet végérvényes legyen, még felsőbb megerősítésre volt szükség. Az elbocsátott növendékek érdekében, akik mind előkelő származásúak, a legbefolyásosabb emberek jártak közben. A fegyelem ellen való növendékek megmaradtak az iskolában és az előbbinél jóval enyhébb büntetést szabtak ki rájuk. A parancsnokot szerfölött bántotta ez a nyilvánvaló dezavválás, amely tekintélyét is sérlette. Azt hiszik, hogy ez kergette az öngyilkosságba.

— **Kanyarójárvány Ujpesten.** Az újpesti iskolákban kanyaró lépett föl. Ennél fogva *Zsoldos* János főjegyző indítványára néhány napra az egészséggügyi bizottság bezárta az iskolákat.

— **Vadludak.** Akiket a foglalkozásuk, vagy a szenvedélyük az éjszaka rabzsolgatóivá tettek, ma a szomorú, sötét hajnalban ballagva, bánatos, kétségbeesett kiáltásokat hallottak a magasságban. Megriadt, zavaros jajaikat, mint mikor egy halálos veszedelemből nincsen szabadulás. A nedves, ködös magában nagy farka vadlúd keríngött. Fehér szárnyuk bágyadtan csapkodott a kialvó energia fáradtságával, mintha bucsut intettek volna valakinek, valaminek. A fáradt vándorok a sötét távoból jöttek, s mikor a nagy város fölé értek, megriadhattak a várost elborító ragyogástól, amivel ezer meg ezer lámpa akar nappal hazudni az éjszakába. Ez meglepte, zavarba hozta őket, akik a sötét mezők fölött biztos ösztönnel szárnyalnak melegebb tájak felé. A Maupassant gyönyörű költeménye jutott az embernek eszébe a megriadt jajaikat látván, s az, hogy irigylétek-e a szabad vándorok e kétségbeesett pillanatokban rokonait, melyeket ketrebe zárva őriznek az emberek, s mely most nyugodtan álmodnak a holnapi kukoricáról?...

— **A meggyilkolt szerb királyi pár ékszerel.** *Belgrádból* újabb szenzációs híre érkezik. A konak kertjében elősra megtalálták *Sándor* szerb király és *Draga* királyné ékszereit, amelyek a királygyilkosság alkalmával eltűntek. Az ékszerek között vannak karótkák, butonok, gyűrűk, egy gyémántdiadém és egy medaillon, melybe *Natalia* királynénak és fiának *Sándornak* miniatűrarcoképe van befoglalva. Az ékszereket a konak kertjének hátsó részében, *Sándor* király kedvenc sétahelyén találta meg *Péter* király két szolgája. Ezek már jóval ezelőtt ideztek föl a rejtek-helyet és apránként sok értéktárgyat vettek ki onnan, amelyeket *Zimonyban* és *Panoson* értékesítettek. Költekezésük gyanút keltett és azon a címen, hogy *Péter* király meglopták, börtönbe kerültek. A vallatás során aztán megjelölték az ékszerek rejtekhelyét.

— **Halálhíres.** *Szekely* V. Ede rendőrgalmazót, a rendőri sajtóiroda vezetőjét érzékeny csapás érte. Anyósa, *Sabó* Sándorné, született *László* Anna, a brassói rendőrkapitány neje, hosszas szenvedés után e hónap 24-én Brassóban meghalt. Az elhunyt urinó a nemzetiségi városban nemessziviséggel a magyarosítás és a jótékonyosság terén is eredményes missziót teljesített. Temetése e hónap 28-án lesz Brassóban.

Pécsről táviratozták: *Id. Nagy* Ferenc volt országgyűlési képviselő ma *Pécsen* 15 éves korában elhunyt. A boldogult több cikluson keresztül volt tagja a képviselőháznak és a függetlenségi párt sorában foglalt helyet. Fiát, *Nagy* Ákost a mult esztendőben mentette föl a budapesti királyi ifjótólábla a kadarkuti nábob öröksége ügyében emelt val aól. *Blaskovics* István a pécsi ifjótólábla elnöke apóst gyászolja az elhunytban.

— **Farkasok a korszón.** Moszkva legnépesebb utcáinak tegnap este különös vendégei voltak. A város szomszédságában lévő valamelyik erdőből beszállt a városba egy farkas-pár. Jó ideig sétáltak már a kocsutakon és a gyalogjárókon, anélkül, hogy valakit bántottak volna, s őket bárki felsmerte volna. Az emberek egyszerűen kutya'knak nézték őket. Hanem aztán felgyuladtak a lámpák az utcán, s mikor egy kirakat hirdelen fénybe villant, az éppen előtte vesztegő farkas-pár tüvölténi kezdett. Akkor aztán rájuk ismert egy rendőr és elkialtotta magát:

— **Volki!**
Ami annyit jelent az oroszban, hogy: farkasok!
És azzal a rendőr üldözöbe vette a szórakozó fenevadakat. Csakhamar csatlakoztak hozzá buzgó járókelők, s csinos hajtóvadászát után egy zsakutocában sikerült végre legyőzni a barátságos farkasokat.

— **Ritka meteor.** Különös égi tűneményt láttak e hó 16-án a madridiak. Este tíz óra után az északi sark-össilag táján hosszú fény-sáv tűnt föl, mely körülbelül kétszer oly szélesnek látszott, mint a hold korongja. A fényes közepé körülakban kidomborodott, mintha ott lett volna a tűneménynek a magva. A természetudósok nincsenek tisztában azzal, hogy mi lehetett ez a tűnemény. Valószínűleg hatalmas meteor volt, mely a föld légkörébe jutott; itt a sűrűdés következtében a meteoron pozitív és negatív viláosság fejlődött, amelynek röpítő ereje következtében a meteor körülbelül egy óra alatt újból kiszabadult a föld vonzó köréből.

— **A párisi földalatti villamos égése.** Ma reggel 5 órakor, mint Párisból táviratozták, a *Metro*-politain, vasut tranzmissziós kábele kigyulladt, minek következtében a *Champs* Elyés és *Etoile* között lévő alagut sűrű füsttel telt meg. A tüzoltóság ottta a tüzet. Miután a vasutak még nem közlekedtek, baleset nem történt.

— **A Duna áradása.** A Duna az utóbbi napokban ismét rohamos áradásnak indult mellékfolyóival együtt. A folyamernőki hivatalhoz érkezett jelentések szerint az áradás a tartós esőzések miatt hosszabb ideig fog tartani. A fővárosnál a víz tegnap óta nyolc foknyi növmérseket mellett 28 centimétert áradt, a mai magassága 235 centiméter.

„THERAPIA-PALACE“ Dr. Ebers Henrik főorvos az orvosok által vezetett CIRKVENICÁN, Fiume mellett.

Nyáron tengeri-fürdő. Téli hidegvízgyógyintézet. Egyetlen homokos tengerpart a Quarneróban. — Magyar konyha. — Magyar leveles. — A tengerpart főnyo Kneipp kura.

— **Popescu Elza temetése.** Páris, Páris, elrabolt lányainkat! kiáltja Charpentier operájában Lujza édes atya és végtelen fájdalommal összeszorított öklével megfenyegeti a lábai előtt elterülő várost, mely nyugalmával guynolai látszik szörnyű szenvedéseit. Ugyanezeket a szavakat kiáltotta tegnap Popescu Elza édes anyja amikor leánya koporsóját kihozták a Morgueből és a halottas kocsira tették. Megrázó jelenet volt. Mintegy kulminációja Regina-szállodában lejátszott drámának.

Popescu Elza, akit kedvese: Freuling ölt meg, tegnap óta a Bagneux-i temetőben pihen, amelyet a párisiak a rongyszedők temetőjének neveznek. Az oláh kolónia, melyet Párisban több bojár család is képvisel, nem tudta azt a 2000 frankot összekeríteni, amibe a halottak Bukarestbe való szállítása került volna. Így hát a szegények temetőjébe kellett a gyönyörű színeszónok örök pihenőhelyét keríteni. A szerencsétlen anyja éjjel-nappal utazva, még idejében ért Párisba, hogy ott legyen szerencsétlen leánya temetésénél. Délután három órakor az oláh hitközség papja teljes ornátusban jelent meg a morgueban, hogy beszéltje az áldozatnak holttestét. A koporsó lábánál sirva, zokogva, kezét tördelve fektűt Popescu anyja, és Lina nevű nővére. Közöttük fiatal oláh diákok állottak, a kolóniának több férfi tagja, közöttük Ghika herceg, Románia párisi követe. A szerencsétlen anyja várandul teleme kedik és a fehérbe öltözött holtszereborulva, minden jelenlőt megrázó hangon zokogja: Leányom! édes leányom! Azután, mintha nem akarna meghalt gyermekétől megválni, arca a halottéra szorítja és csókolja, csókolja szüntelenül, mintha csókkal új életre ébreszthetné a némán fekvő, még halottaitaiban iza eragadó szépségű leányt. Körülötte mindenki sir és zokogástól visszhangzik a komor terem. Ghika herceg halkán a boldogtalan anyához lép. Széleden felemeli és kérve kéri, hogy engedje meg a koporsó leszegezését. A fedél ráborul a halottra és a pap ünnepélyesen beszélt. Kinn, a morgue épülete előtt, a kíváncsiak ezre gyülekezett közben össze. A koporsót, melyet az imádkozó pap kísér, kiviszik és a halottas kocsira emelik. A koporsót fehér muszlin borítja, színeszónok fehér virágok ékesítik — mert hiszen férjettlen leány, akit utolsó utjára kísérnek. Nővére és anyja ott baladnak a koporsó nyomában és szívszagától zokognak. A halott kísérei leveleszik kalapjaikat, a lányok és asszonyok keresztet vetnek. A szerencsétlen színésznő anyját és nővérét csak nagynehezen tudják az egyik ledetlen kocsiban elhelyezni. A halottas menet elindul. Éppen a kíváncsiak sorfala között halad át, mikor Popescu Elza édesanyja hirtelen felemelkedik kocsijában. Fekete ruháját kísértetiesen lengeti a hűvös szél... A közönség borzadva meresztü tekintetét a sápadt asszonyra, ki öklével megfenyegetve a tömeget, velőki ható hangon kiáltja: Páris, Páris, elrabolt lányainkat! Ugy atközött bűnök és gyilkolások városa! Alig hangzik el az utolsó szó ajkáról, midőn összeroskad és elájul... A tömegben borzongás fut végig a szörnyű átok hallatára. A szemekben könnyek csilognak fel... Még néhány pillanat és a menet eltűnik a tömeg tekintete elől és a morgue környéke újra csendes, a Szajna pedig titokzatos suttozással ömlik tovább...

De mindez közönyösen hagyja Freulingot, a gyilkost. Állhatatosan megmarad állítása mellett, hogy Popescu enkezzel vetett véget életének...

— **A Párisi Áruház égéséhez.** A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete ma átiratot intézett a VII. kerületi előjárósághoz, bejelentvén, hogy a Párisi Nagy Aruház tűzkatasztrója alkalmából az egyesületben alakult segítő bizottság működését befejezte s a ténykedéséről szóló jegyzékönny másolatát, ugyszintén a kiosztott segítőjegyzékekről szóló eredeti nyugtákat felküldte a miniszterelnökhöz. Az egyesületi vezetősége ebben az átiratában egyuttal haláljának ad kifejezést az előjáróság s különösen Alker Ernő h. előjáró iránt, aki jóindulattal támogatta a bizottság működését.

— **A osongrád-szentesi Tiszahíd.** A Osongrád-Szentcs közöti tiszai vashidhoz vezetű műnt munkálatait október 30-án befejezik és a vashidat november 2-án ünnepélyesen adják át a közfoglalomnak. A vashidat azért nem lehetett ez ideig a foglalomnak átadni, mert a hidhoz vezetű út nem volt eddig elkészíthető.

— **A sorozás.** A budapesti hadkiegészítő parancsnokszághoz tartozó kerületiek újoncai közül csekély számmal ugyan, de mégis jelentkeznek. A tegnap tartott sorozáson 23 katonakötelese jelent meg, akik közül 17-et találtak alkalmassnak s azokat a vadász-csapatokhoz sorozták be. Ezek hétfőn vonulnak be a 24-ik vadászszázalajhoz.

— **Dinamit-merénylet egy gimnázium ellen.** Egy oroszországi városban, Rjazanban, dinamit-merényletet követtek el a gimnáziumi gondnok lakása ellen. Szerencsére a bomba igen kicsiny volt s így nem tett nagyobb kárt az épületben. A városban válsási izgalmat keltett az eset, sok gyanus embert letartóztattak. Félnék, hogy a merénylet agent provo-

caleurok műve, akik a várost egy idő óta mindenféle módon terrorizálják. Forradalmi iratok terjesztéséért szintén sok munkást letartóztattak.

— **Ritka lakodalom.** Dr. Dungserszky Gedeon, az ismert bácsai nábobnak Dungserszky Lázárnak fia eljegyezte Vlakovic Dórá, Vlakovic Iván öbesei ügyvéd és neje született Martinovics Vukoszava leányát. Az esküvő régi szerb szokás szerint a völégény házánál lesz s így a menyasszonyt Ó-Becséről Szent-Tamásra fogják hozni. A nászmenet száznál több négyes-fogatot indul Ó-Becséről Szent-Tamásra. Az esküvőt Brankovics György patriárka Bogdanovics Lucian budai és Sevic Mitrofan újvidéki püspökök segédlete mellett fogja megtartani. A ritka lakodalom Bács megye egész intelligenciája részt fog venni és a lakodalom a régi szerb szokásokhoz híven körülbelül két hélig fog tartani.

— **Üsalás apróhírdetés útján.** Furfangos csalásra jött rá a rendőrség egy károsult ember lejelenítése révén. A napilapok apróhírdetése között egy hírdetés jelent meg, amely szerint egy özvegyasszony halálát miatt olcsón eladja bútorait és ruháit a Ferenc József-rakpart 48. számú házban. Ezt a hírdetést többek közt egy Dukos Mihály nevű hatvani ember is olvasta aki — butorra lévén szüksége — lejött Budapestre és felkereste a hírdetű lakásán. Egy talpig gyászba öltözött fiatal hölgyet talált, aki telebeszélte a le őt elhalt férje utáni siránkozásával. Az eladó butort is mindjárt megmutatta a gyászos hölgy s bár nem valami jó állapotban volt, Dukos mégis megvette a holmit 800 koronáért és leszállította Hatvanba. A butor meg is érkezett ugyan rendeltetési helyére de a megvásárolt holmi helyett csupa széthulló, töredezett, értéktelen dolgot kapott. A becsapott ember erre ismét feljött a fővárosba és elment a Ferenc József-rakpart 48. szám al az özvegyhez. Ott azonban csak üres lakást talált és a házmester azt mondta, hogy az özvegy csak három napra bérelte a lakást raktárnak, amíg a butort eladhatja. Különbben pedig nem is ismert az illetű asszonyt. A károsult ember erre lejelenítést tett a rendőrségen, de a rendűri nyomozás eredménytelen maradt. Dukos erre ismét haza ment Hatvanba és minden reményt feladott arra nézve, hogy pénzét valaha visszakaphassa. Nemsokára azonban egy másik budapesti lak hírdetése között újra feltűnt a rejtélyes özvegy hírdetése, csak hogy a cím most már Baross-utca 104. volt. Dukos lejött azonnal a fővárosba és jelentkezett a főkapitányságnál, emondva megfígyelést. Ott egy titkos rendűrt adott melléje, akit elment a Baross-utca 104. számú házba, ahol csakugyan sikerült a gyászos özvegyet elcsipni. A csalónét Gerbenauer Reginald hívják és kiderített, hogy egy butorral üzérkedű csalóbanda ügynöke. Gerbenauer Reginald a rendűrség átíkserte a büntető-bírószághoz.

— **Jelenet.** Egy nagy budapesti cég két főnöke bucsuzik egymástól:

— Isten veled! Isten veled!
— Mikorra visszajövök, lássalak boldognak és elégedettnak!

— Oh barátom, az lesz! Ujra levelet kaptam Margittól... Hat hónap mulva feleségem lesz!

— Mennyire örűlök, hogy leveleiből olyan jól ismerem, ha visszajövök amerikai utamból, mint jóbarátot köszönhetem...

— Remélem, hogy ez a barátság olyan tartós marad, mint a miénk.
— Isten veled...

A két jóbarát csókolódzik és az Amerikába kűszűlű, kocsiba ül és a vashidhoz rohog. Már öt hónap óta járja az Egyesült-Államok városait, mikor a sok száraz őrűl levűl után táviratot kap, melyből pótitikus bangulat árad ki. Pedig néhány szóból áll csak: Három hét mulva eskűszűm...

A jóbarát, ki különben is elvégezte üzleti ügyeit, azonnal pakkol és hajóra ül, hogy ott legyen az eskűvűn... Éppen abban a pillanatban érkezik, mikor a menyasszony kocsiba ül. A jóbarát sugárzó arcot siet hozzája és meghatóttan suttozja:

— Oh, mily boldog vagyok, hogy idejében érkeztem, én vagyok a társ...
— Nagyon örűvendek. Mikszám sokat beszűtűtűnűrűl...

— Hát még nekem kegyedrűl! Minden leveletűt olvastam.
— Levelem? Öt hónappal ezelűtűt...

— Persze, édes Margit! Minden leveletűt! Hogy tud írni! Menüny érzés, mennyi szerelem... már akkor is jóbarátja voltam, édes Margit...

— Uram elég! Engem Saroltának hívnak... Miksa induljunk!

— **Uj csavargűszűn-válalat.** A budai Pálffy-tér és környékbeli lakosság régi kívánságának tesz eleget a csavargűszűn-válalat, midűn hétűn, e hó 23-án a Pálffy-tér és Árpád-utca állomások között új vonalat létesít.

— **Marconi versenytársa.** Ugy látszik, hogy a drűnűnkűlűl távirűt eszméje nem hagyja a felhalálakat pihenni. Sokan vannak, akik Marconi dicsűségére vágyűdnak és éjert rappá téve egyre azon dolgoznak, hogy valami más és esetleg tökéletesebb formában oldják meg a nagy problémát. Tavaly egy orosz tengerésziszt próbálkozott meg megoldásával, most pedig

Rómából jelentik, hogy egy Dorio Campana nevű livornoi fiatalember új drűnűnkűlűl távirűt talált fel, melynél a villamos áramot a föld vezeti. A Giornale d'Italia szerint már részvénytársaság is alakult a találmány kibaszására.

— **Medvetragédia.** A feltűkenységnek meghatű tragédia játszódott le — német lapok szerint — a berlini állatkertben. A szűke német lányok, akik olvas-ták, keserves könnyeket hullattak és mi magunk is meghatottságtűl remegű tollal ismertűjük a szűrnyű történetet. Tehát a medve őreg volt és szerelmes felesége, a medvéne pedig ifjú és bohű. Az őreg egyre dűrműgűt. A menyecske ellenben a legujabb operett-áriákat dűdöltö. Az őreg gyanakodva kísűrte figyelemmel, hitvesűrsának ezt a különűs viselkedésűt. Kűlűnűsen azt bántotta úgy látszik, hogy a menyecske a léhább operettek dallamait kedvelte. Gyanakvaságtűl tűrhetetlen lejűtűkenységűgű növele az körülmeny, hogy ő nagysága néhány nap óta egyáltalán nem jűtűt hozza a maga kűlűn ketrecébűl. Az állatkert őrei többszűr említették ugyan, hogy hitvesűrsa beteg se nem eszik, se nem iszik és hogy a gyűngűlkűdű lelkiállapotára való tekintetűl maguk zarták el előle a kűzűs ajtűt, mert lejűtűtűk az izgalomtól. A vén szerelmes úgy tett, mintha mindezt elhűnű, de úgy látszik, hogy elméjűben már akkor megérűlűdűt a rettenetes terv. Végrehajtására nem soká kellett várakoznia. Tegnap hirtelen kinyitott az ajtű és a menyecske mosolyogva totyogott lejűje. Az őreg bevárá, míg egészen melléje ért. akkor hirtelen felugrott, halálos őleléssel magához őlelte és átharapta a nyakát... Mikorra az őrűk kűzbelűtek, a fiatal asszony halott volt...

Ezertű sirnak most a német lányok és ezertű irnak most a német lapok hasábotak a szerelmenek erűl a legujabb tragédiajárűl. Nagyon valószínűnek tartjuk, hogy valamelyik berlini újságűrű már meg is interjúvolta a szerelmes őregűt és mi ezt az érdekes beszélgetést sietűnk olvasűnkkal is megismertűni.

Az újságűrű: Nem haborgatom?
A medve: Dehogy nem!

Az újságűrű: Akkor hát engedje meg, hogy a lefolyt tragédia néhány intűmbeb részletűre vonatkozűlag kérdést intézzek nagyságodhoz.
A medve: Hagyjűn békében!

Az újságűrű: Azt tudom, hogy békében méltűzattott ő nagyságával élni, de úgy látszik, hogy az utolsó hetekben megzavarta valami ezt az ősszhangot. Szabad tudnom, hogy kire méltűzattott gyanakodni, hisz tudtommal nincs több medve az állatkertben...
A medve: Állat! Hát azt hiszi, hogy az asszonyok kiraktaba teszik kedveseiket?

Az újságűrű: Azt nem, de ahol nincs, ott a medve sem vehet...
A medve: De a medvéne igen! Látszik, hogy csak ember... Azon az asszonyon, ki egy operett-tenor dűdolását...

Az újságűrű: Ah, hát a tenorista...
A medve: Ne merjen feleségemrűl rosszat mondani.
Az újságűrű: Talán az őrűk egyike...
A medve: Ne sértse a drűga halott emléket, mert rugok...

Az újságűrű: Pardűn! akkor igazán nem értem...
A medve: Mondja, volt már maga medve?
Az újságűrű: Csak egyszer-kétszer, akkor is inkább elefánt...

Az újságűrű: Mondjunk szamár!
Az újságűrű: Milyen elmás!
A medve: Csak medve kérem, csak medve, ami űn sohasem lehet —

Az újságűrű: Jó órában legyen mondva!
A medve... és így nem értheti meg cselekedtem medve-leléltani motívumait... De á propos...

érdeklűdűk űn a tragédia lefolyása iránt?
Az újságűrű: Hogyne, hogyné!
A medve: Akkor megmutatom!
Az újságűrű: Gemacht!
A medve (fogat vicsozgatva): Hát kűrűlűn beljűbb! Bár a nyaka olyan vékony, hogy kissű utalok beleharapni...

Az újságűrű (rohánás közben visszafordulva): Csak hagyja... Sobse erőltesse magát!

— **Nűvállasztűk Oroszországban.** Oroszországban, a forrongás hazájában a legnagyobb szélsűségűek találkoznak. Éjszakai sűtűség és nappali vígasság sajtűságságon folynak egymásba. A kűzűpkrű és az ultrademűrség minduntalan egymásba tűtkűznek. Ki csodálhatja tehát, hogy moszkvai jelentések szerint az ottani városi kűzgyűlűs elhatározta, hogy a kűzűségi válsztűkűsoknál ezűtan a nűknek is legyen szavazati joguk, sűtű választathatűk is legyenek. A cselekvű és szenvedű válsztűkűképűségűnek bizonyos ingallanjűvedékűnek igazolása, az egyedűlű feltűtele. A kazáni kűzűsűgtűntűnes azonban szűkűkűblűnek mutatkozott, amennyiben megadtű ugyan a nűknek a szavazati jogot, de a szenvedű válsztűkűképűsűget nem.

— **Visszát Lebaudy ellen.** Párisból jelentik: A francia tengerészeti miniszter a Lebaudy *Trasquita* nevű hajójának expedíójára vonatkozó akkták átküldötte az igazságügyi minisztériumba, ahol már folyik a büntetés-végrehajtás Lebaudy ellen. A francia büntető-törvénykönyv 85-ik szakasza alapján megeshetik Szahara oszárjárásával, hogy kiutasítsák Franciaországból. — **Lebaudy** különben fölveszi mindenki és minden ellen a küzdelmet továbbra is. Nem enged, nem és nem. És a legnagyobb méltósággal viseli el az ellene felzúduló áramlatokat, egyáltalában nem törődik a nyilvánossággal, nem fogadja az újságírókat, akik meg akarják interjúolni. A *Figaro* mégis abba a helyzetbe jutott, hogy Lebaudy dolgairól írjon egyetmást, még pedig a „császár” egy benfentesét révén. E bizalmi írfu szerint Lebaudy félreismerett genie, s csak az a baja, hogy nem született a neki megfelelő országban. Angliában és Amerikában ugyancsak nem mulatnának rajta, hanem hathatósan támogatnák s a tömeg lelkesedne érte, mint utóőrök, mint a „kultúra pionier”-járt. Kapott megrovást ettől a jól értesült embertől *Pelletan* tengerészetiügyi miniszter is, amiért beleavakozott Lebaudy „magánügyeibe”, francia legyverek közreműködésével kiszabadítván azt az öt mátrózt, akiket Lebaudy az ariaki partokon hagyott. Ezt a megrovást ugyancsak szívesen közölte a *Figaro*, amely tudvalevőleg nem támogatja a francia tengerészeti miniszterét. A meghitt férfit aztán megmagyarázta, hogy miért nem akarta Lebaudy letenni a mátrózkért a váltásdíjat. Egyszerűen azért, hogy megmutassa egyszer s mindenkorra alkalmazottainak, hogy dezertálásért nem hajlandó még díjakat is fizetni. Lebaudy e szerint „szökvények”-nek minősíti az öt mátrózt, akiket egész fejtveres berber-sereg vett körül. A jól értesült barát Lebaudyt végül *Cecil Rhodes*-sel, továbbá *James Brooks*-sal hasonlítja össze, aki 1840-ben Borneo szigetén birodalmat alapított, amelyet Angolország később elismert.

— **Cselédmizériák.** A Budapesti Elhelyezőségdek Szakegylete ma a Strasser-kávéházban gyűlést tartott melynek tárgya a cselédség bajainak a megbeszélése volt. A gyűlésen nagy számban jelentek meg az elhelyezőségdek és gazdáik. *Schneitzwald* Ernő egyesületi elnök nyitotta meg az érkezetet *A cselédmizéria és az új szabályrendelet* című előadásával. Először az egyesület belső érdekei mellett foglalt állást, bírálván a cselédelhelyezőkre vonatkozó új szabályrendelet egyes pontjait. Tiltakozott az elhelyezőségintézetek elé kiszabott numerus clausus ellen, mely lehetlenné teszi, hogy szakmájukban az alkalmazottak közül bárki is önállósítsa magát. Fölhívja kártársai figyelmét a szabályrendeletnek sok, sörinte sérelmes, megszorító intézkedésére. Majd áttért a tulajdonképpeni cselédkérdésre. Nem kellene megengedni — úgy mond — hogy a cselédek hónapokig ténferegessenek tetlenül és minden ellenkezés nélkül. Ez ronja a cselédek erkölcsét és lustává teszi őket. Be kell hozni a jelentékes rendszert, hogy tudniük is a cseléd, ha három napig nem kap helyet, jelentkezzék a rendőrségnek, amely aztán szükség esetén hazatoloncolná. A nagyságák is okai, az előadó szerint, a cselédmizériáknak. Nem fordítanak gondot a cselédek valóságos érületére és nem törődnek azzal, hogy hol töltik a cselédek a kimenőjüket. Az asszonyoknak szoros fejelem alatt kell tartaniok a cselédeknek, akik szabad napjaikat a saját céljaikra berendezett lebu-jokban dorbélozzák át. Hangsúlyozza, hogy ezek a lebu-jok az erkölstelenség megágyával. A hallgatóság zajos helyesléssel kísérte az előnk okos előadását. Ezután *Goldhammer* Aladár beszélt, kikelve a női kifutók ellen, akik — szerint — a cselédeknek bűnös üzemekkel elrontják. Még *Sternberg* Lajos alelnök és *Singer* Hermann szözlak föl, mire a gyűlés véget ért.

— **Jövendő.** Rendkívül változatos, gazdag tartalommal jelent meg ismét *Erődy* Sándor kitűnő hetilapja a *Jövendő*. A füzet tartalma a következők: *B.*: Utazás Apponyi körül. — *N. N.*: A király barátja. — *Barcsey* Domokos: Az erdélyiekéről. — *Bárcsny* István: A cimborák. — *Erdős* Renée: Versek. — *Rudary* Kipling: A soknejű ember. — *Kazár* Emil: A gyehenna. — *Salgó* Ernő: A bohózat körül. — *Szabó* Endre: Szüreti hangulat. — *Erdős* Renée: Az asszony — a férfi. — *Tolstoj* Leo: Háború és béke. — *Gardálkodás*. — A bürze haramiái. — Természet-tudomány. — A kinematográf az orvosképzés szolgálatában. — A föld mélyének hőmérskélete. — A forradalom. — Szocialista évtörforduló. — Lukács László torzképe (Linek Lajos rajza). — Mit akar a magyar nemzet? — Irókról — költőkről. — Még egyszer.

— **A szerencse árjában.** A szerencse hullámzása hasonlít a patak áldásthozó folyásához, mely elújtja a parlamentet a léfentartáshoz szükséges életnedvvel. A szerencse folyása is szerencsés hoz azoknak, akik a szerencse partján várják az áldásthozó vagyont. Csak ki kell venüknk hálónkat és idővel beleakad a szerencse hullámán között a léfentartáshoz szükséges kincs, melyre mindnyájan vágyakozunk. Az osztályosorsójáték minden egyes húzásra ilyen hullámzást mutat, mert bármely húzásnál sok és igen nagy nyereményt juttat a játék löjása a szerencsés nyertőknél. Csak kitartással kell várakoznunk, míg a szerencsét a hálónal kiemelhetjük s akkor éppen oly örömmel élvezhetjük a nagy nyereményeket, mint azok a szerencsés játékosok, akik rövid hat hónap alatt a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000,

60.000, 50.000, 30.000 és több nagy nyereményt nyertek *Török A.* és *Tsa* bankházában, Budapest, Teréz-körút 46/b. szám alatt. A sorsjegyvásároló közönség bizalommal vásárolhatja a sorsjegyeket a szerencsés házban.

— **Fővárosi Orfeum.** Ma tartja az a közkedvelt varieté-színház az idei évadban első délutáni előadását, amely 4 órakor kezdődik. A délutáni műsor is teljes, dacára a mérsékelt helyarának. Különösen emeli érdekességét *Mariot*, a kiváló kómikus magánjelene. *A kapitány ur* délután is színe kerül. Az októberi ut műsor különben, kiválóságánál fogva mindennap feltárazt vonz és egyike a varieté-színpad legjobb műsorainak.

— **Utazás a föld körül — két koronáért.** Verne Gyula híres alakjának, *Fogg* Phileas angol gentlemannek, tudvalevőleg nemcsak nagy járadású, hanem igen tetemes összegű pénzebe is került föld-körüli utazása. Ma már egy kevés szerencsével két koronáért tehetné meg azt az utat az érdekes angol, sőt akármelyik honfitársunk is annak a valóságos amerikai öletnek segítségével, amelyet az *Idegenforgalmi és Utazási Vállalat* valósított meg. Ez intézet ugyanis *Utazási Sorjátek* rendezésére nyert engedélyt, amelynek iránymánya a földkörüli utazás. E mellett számos egyéb értékes nyeresémei is vannak. Hosszabb, teljes ellátással kapcsolatos külföldi utazások, előkelő fürdőkön való nyaralás teljes költségei és hasonlók. Egy-egy sorsjegy ára 2 korona és minden jelentékenyebb dobánnyozásában kapható. A legdicsebbetesebb az *Idegenforgalmi Vállal* az abbéli intézkedése, hogy a külföldi nyertőknél Magyarországra irányuló utijegyeket szolgáltatók ki.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség ma délen le-tartóztatta *Pokorny* Gusztáv tizenhétéves osavargót, aki a Városligetben öt darab vasszeget és egy vasszalát akar eladni, amelyekkel összelopkodott — A rendőrség letartóztatta *Szendy* János tizenkilenc éves facér díjnos, aki hamis megrendelésekkel a *Könyves Kálmán* irodalmi vállalatnál sok értékes könyvet esalt ki. — Tegnap délen két izületben jártak betörők. *Löwinger* Jónás Király-utca 93. számú szabóüzletéből több télikabátot, *Neubauer* Gusztáv Dobány-utca 1. sz. kereskedéséből pedig 17 darab biliárdgolyót és 4—500 alpaka-kanalat loptak el. — *Obrotka* Albert 49 éves napszámos ma dében a Bécsi-ut 86. számú kórtárában egy tizenöt méter magasságu szikláról lezuhant és meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézete vitték.

(x) **Ötven év óta közkedveltségnek örvendenek** köbhöges, rekediség, torok és légzési szervek működésé zavarainál a viágírú *Egger-telei melipasztillák*. Doboza 1 és 2 kor. (Próbadozoz 50 fill.) Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Nansen Frithjoffnál.

Irta: *Schurmann*.

Sverdrupp kapitány, a *Fram* parancsnoka, miután egészsége észak-sarki utazásában nagyon megrendült, a *New-York Herald* egyik munkatársa előtt kijelentette, hogy visszatérése után lemond minden további kísérletről. *Sverdrupp* kapitány Keletre utazott, hogy ott keressen üdülést, de arról végképpen lezött, hogy valaha résztvegyen valamely fölfedező utazásban. A fölfedező-utak többé nem nyílnak meg előtte.

Norvégiaiban utaztomban magam is meg akartam látogatni Nansent, hogy a híres expedíció hőstől íővilágosítást nyerjek és megkérdezzem, vajjon ő is lemondott-e minden reményéről.

Szerencsére, erről szó sem lehet.

Nansen pompás egészségnek örvend. Hatalmas termete sorvány, de csodálatosan izmos. Szőke haja és hirtelenszűke bajusa olyan kifejezést ad arcának, mintha a legnagyobbmalasabb életű polgár volna. Csak hosszabb megfigyelés után veszi észre a szemlélő, hogy olyan energia ül ezen az arcon, mint azon emberekén szokott lenni, akik teljes magányban küzdöttek. Nagy barna szeme szinte belefurdók az enyémbe, hatalmasan jelett állkapcsa, melyből erős és vakító fehér fogak villannak elő, sejtetik, hogy ebben az emberben nem mindennapos erő lakozik. Szava lágy, mosolya jószágos, minden mozdulata nyugodt, szelíd, de egyuttal biztos.

Nansen mindenekelőtt azt mondja el nekem, hogy az ut fátadalmait teljesen kiveverte, gymra helyreállott s elede a kiállott szenvedéseket és a lókabusz ízt.

A nagy fölfedező *Krisztina* közelében pompás kis nyaralóban lakik. Idejét a családi kör örömei és munkája közt osztja meg. Szorgalmasan dolgozik utazásról szóló tudományos munkájának végső fejzezein s nemskóra közre is bocsátja.

— Nem szeretem a városi életet, — kezdi a társalgást. — A látogatások és fogadások felette unatnak. Jobb szeretem a vadászatot vagy a könyveim közt uralkodni esöndet. Hgyje el, nincs a világon tanulságosabb a nagy esöndnél, m. kor az ember nem hallja az automobilok és tramway-kocsok zörgését.

Valóban csak a csönd és magány teszi próbára az igazi férfit.

— Most pedig, — szóltam — miután megálta boldogságát gyermekei és tanítványai körében, nemde

nem gondol már arra, hogy újra elutazzék s hogy folytassa északsarki tanulmányait.

Egy pilanatig rám néz s szinte látom, hogy mint vonulnak el szemei előtt életének képei. Aztán így szól:

— Óh, hogy gondolok-e? Talán újra nemis gondolok. Mihelyt befejeztem műveimet, újra munkába állok és készülődöm az új expedícióra. Isten segítségével nemskóra újból a jéghegyek között lesznek, hogy dadalmasan térjek vissza a föld más k oldalán.

— De hát a fáradalmak, a nélkülözések?

— Óh a fáradalmak, azokkal nem törődöm. Hát lehet-e ilyen célok szolgálatában fáradásról beszélni? Oly hamar el fogom majd feledni, ha visszatérem. A szenvedés szükséges. A legjobb sarkantyú és a legjobb mértéke az ember erejének. Ha az ember meggondolja, hogy az északi sark már évszázadok óta a legnagyobb tudósok és a legmerészebb hajósok álmáinak és vágyainak célpontja, hát lehet-e akkor mérlegetelni a szenvedéseket és nélkülözéseket? Valóban nem számítanak és alig várom újabb szenvedéseimet. Az Északi-sark ellenállhatatlanul vonz, esöndje és szűzi talajának csodálatos nagysága lelkemet oly varázssal töltik el, melyet legyőzni nem tudok. Elmegyek! Még messzebbre megyek... és vissza fogok térni.

E szavaknál Nansen Frithjoff megragadta kezemet. És minő kezek ezek! Csak úgy ropogtak a csontjaim. Mosolyogva nézek rá. Ez még mindig a *Fram* kapitánya, aki misem vesztett el erejéből, akinek szemében a megmáshíthatatlan elhatározásnak és biztos siker reményének lángja lobog és érzem, hogy e szemek így szólanak:

— Fölveszem újból a harcot, amely engem, az egyszerű norvég embert, a modera tudományosság hősvé avatott.

Nansen visszalér a plusra.

FŐVÁROS

(*) **Főpolgármester-választás.** A főpolgármester választása, amit már emelttük, október 27-ken — kedden — délután 4 órakor megy végebe, a székes-fővárosnak külföldi ebből a célből összehívott rendkivüli közgyűlésén. *Ha'mos* János polgármester fog elnökölni s a közgyűlés megnyitása után fölbontja a királyi kabinet-irodából közvetlenül érkezett levelet, amely a királyi kéziratot tartalmazza. Az ilyen kézirat mindig három jelöltről tesz említést s eddig mindig azt választották meg, akinek a neve első a sorozatban.

(*) **A községi választások.** A közelgő községi választások alkalmából a VII. kerületi demokrata-párt is zászlót bontott. A párt *Ebtűs* Károly vezetésé alatt indul a küzdelemben, a parlamenti pártpolitikai kirokesztve programjából. Programja céltudatos demokratikus városi politika, amely egyéb pontozataiban is megegyezik a VI. kerületi demokraták eiveivel.

A *Úpütűrosi* demokrata-pártnak a községi választások előkészítésére alakult végrehajtó-bizottsága gyűlést tartott. *Nagy* Andor elnök üdvözlő szavai után dr. *Sós* Béla ismerette a bizottság eddigi működését és felolvasta a polgárság köréből érkezett tömeges csatlakozó-nyilatkozatokat. Ezután *Visontai* Soma országgyűlési képviselő nagyhatású beszédben buzdította a megjelenteket a további működésre. A végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy november 1-ére a Vigadóba nagy választói gyűlést hív egybe, amelyen *Vánsznyi* Vilmos országgyűlési képviselő fogja kifejtetni a demokrata-párt községi programját. Az értekezetet követő pártvaesora lelkes hangulatban folyt le. Felkészűntöket mondtak dr. *Kovács* Aladár mentőegyesületi igazgató, *Visontai* Soma, stb.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Nemzeti Színház.** A régi egyfelvonásos francia vígjáték sorából ma este az *Egy jászama piké* című elevenítették föl. A színlap nem az íővilágosítást se a szerzőről, se a fordítóról. Csak ennyit mond róluk: „Fránliából fordította N. N.” De akárci írta, nagyon kedves, szívreható és mulatságos darabot írt. És akárci leppang az N. N. betű mögött, okos dolgok cselekedett, hogy ezt a kis egyfelvonásost magyarrá fordította. Nemcsak a meséje formás, könnyedén gürdülő, hanem a két főalak jellemzése is lélektanilag helyesnek, sőt finomnak mondható. Az öreg márci, aki kegyelekenyeren él, de arisztokrata kevelységét nem győzheti le a vagyonos polgárral szemben, akinek a házában menhelyet talált, épp olyan jól rajzolt

alak, mint a gazdag posztókereskedő, akit hála és bizalom készít arra, hogy kegyesen bánják az öreg arisztokrátával, de akiben lobbot vet a saját erejére támaszkodó munkája révén vagyonossá vált burzsoá önérzete, amikor a kártyázás hevében az agy márkái sértő módon emeli arisztokratára gögijét a polgári származás fölébe. Ez a hirtelen támadt, komoly összeütközés két fiatal lény boldogságát veszélyezteti. A márkái fia nem veheti feleségül a kereskedő leányát, ha nem találak módot az öreg arisztokrata kiengesztelésére. De az öreg ur annyira föl van háborodva, hogy azonnal ott akarja hagyni a kereskedő házat. Ezt a lázongó gögőt szavakkal kibékíteni nem lehet. Ide külön megoldás kell és ezt a márkái fia, aki az imént szerezte meg az orvosi diplomát, szerencsésen meg is találja. Annál az asztalnál, ahol a végzetes piké-játszma történt kloroformmal könnyed alomba meríti az apját. Amikor a márkái magához tér, elhittetik vele, hogy játék közben elaludt s veszekedés, harag, fölháborodás álom volt, csak álom. Rövid mennydörgés után megint kisüt a nap és az öreg márkái boldogan mondja ki a számára jól összevágatott útkártyákkal a kilencvenest és a maoscvolatot. Ez a kis darab a mai feljutásban nagy gyönyörűséget okozott a Nemzeti Színház közönségének. Újháznak a márkái szerepe ép olyan bravurozus alakításra, mint Knabe Joremiás. Knabe Jeremiásban az alázatos öregot játszsa, a márkában a büszke agastyán, akinek a gögijét a modernak valami külön bájja enyhíti. Mind a két alakja életlőt duzzadó, mesteri jellemzés. De rendkívül sokat nyert a darab azzal, hogy Gál Gyulában olyan Merciert kapott, akinek a művészete, a pompás játéka a posztókereskedőt teljesen egyenrangúvá teszi a márkái alakjával. A fiatal pár is a legjobb kezébe került. Deszó rikán volt olyan nemes és finom, mint ma este a fiatal márkái szerepében; és Váradi Arankánál, aki Mercier leányát játszotta, üdőbb, eszesebb, szimpatikusabb fiatalabb leányt képzelni sem lehet. A kis dramolet után Calderon vigjátéka került színre, az eddigi jeles szereplőkkel.

(4. e.)

A Víg-színház bemutatója. A Víg-színház jövő heti műsorának eseménye a *Csodagyermek* (L'enfant du miracle) bemutatója lesz. Páris tavalyi szezonjának legkiválóbb sikere ez a darab, amely a *Theatre de l'Athénée*-ben majdnem egy év óta — még a szokásos nyári szünetet sem tartották meg — napról-napra színre kerül és minden valószínűség szerint az új szezonban is egyedül marad a műsoron. Szerzői: *Gavault* és *Charvay*, akiket a francia bohózat mesterei közt emlegetnek. A darabból, amint már említettük, a *Bohóccal* párhuzamosan folytak a próbák, úgy hogy kellő gondossággal lehetett előkészíteni a bemutatót, amely ismét alkalmat nyújt a Víg-színház összejátszóknak, hogy egy irriszen megírt, merész és vidám cselekményű darabot vigyen a színpadra. A bemutatóig, amely pénteken, 30-án lesz, minden este a *Dr. Nebántsvirág*ot, a színház kedvelt kasszadarabját adják. Csütörtök délután ifjúsági előadásul *Ocskay brigadéros*ot játszószék. Szombat és vasárnap délután a *Molnár és gyermeke* kerül színre.

A Nemzeti Színházról. Hétfőn, október 26-án *Shakspere Téli regije* kerül színre, immár 26-szor. Az ötvenötödik számú hétfői előadásán *Szacsavay, Hegyesi, Török Irma, Gál, Gyenes, Molnár László, Bakó, Beregi, Újházi, Deszó, Rózsahegy* fogják a főbb szerepeket játszani. Az előadás kivételesen 7 órakor kezdődik. — *Ruttkai György Sötétség* című négyelvonásos színműve, melynek eddigi négy előadása iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy minden jegy elkel, holnap, vasárnap este, kedden és pénteken van előadásra kintüve. A holnapi előadásán Istvány szerepet *Újházi Ede* fogja játszani. A többi nagyobb szerepet ezúttal is *Jásai Mari, P. Márkus Emília, Vivárnyé, Helvey Laura, Ligeti Juliska, Császár, Szacsavay, Gyenes, Deszó, Gabányi* és *Rózsahegy* fogják játszani.

A Népszínházról. A jövő hét péntekjén lesz a Népszínház legközelebbi premiéréje, mely alkalommal *Eysler* és *Schnitzer* operettje, a *Vándorlegény* kerül színre *Faragó Jenő* fordításában. Az új jelmezek közül különösen díszes lesz *Fülöp* hercegnek (*Hegyi Aranka*), a hercegnőnek (*Rédey Szidi*) és udvarhölgyeinek egyenruházata. A címszerep *Kovács Mihály*-nak jutott. — A Népszínház jövő hetének művészi eseménye lesz. Idősb *Coquelin* játszik a *Cyrano de Bergerac*-ban. Csütörtöki második és utolsó fellépő lesz *Seigliéri kisasszony* és a *Póruhárt négedese* előadása, amelyre szintén válthatók már jegyek. — Hétfőn *Blaha Lujza* eljátszása legnagyobb diadalai színhelyén *Sardou* drámájában a *Szókimonó asszonyság*-ban *Hübser Katát, P. Lukács Juliska* játszsa a nápolyi királyt *Napoleon*-t — legjobb szerepeinek egyikét — pedig *Szirmai Imre*. — A *Molnár és gyermeke* Raupach hagyományos drámája ez évben háromszor kerül színre a Népszínházban és pedig a jövő vasárnap délutánján és november 2-án hétfőn

délután és este. A darab részben új szereposztással kerül színre. Ez előadásokra egész héten át válthatók jegyek a Népszínház-utca felőli elővetéli pénztárnál.

Hangversenyek. *Bonci* Alessandro, a kiváló tenorista, ki jelenleg hangversenykörúton van Oroszországban, ismét szencziós nagy sikert aratott. Legutóbb pétervári dalestélyu a *Puriani* nagy áriával és *Fergoiese Tregiorni* című dalával elragadta a közönséget. Budapesti dalestélyu, mely hétfőn, november 9-én lesz a Vigadó nagytermében *Gluck, Ceccini, Goldmark, Verdi, Goldiano, David* legszebb árákat és dalokat fogja előadni. Közreműködik ezen estélyen még *Mascimovits* Sziárdné zongoraművész, ki *Chopin* és *Liszt* műveket fog játszani. Jegyek a *Harmonia* zeneművészek zongorakereskedésében kaphatók.

Sauer Emil zongoraestélye iránt, mely szerdán november 11-én lesz a Vigadóban, már most is nagy az érdeklődés. *Sauer* estélyen *Liszt, Mendelssohn, Schubert, Brahms* stb. között először *Liszt H-moll* szonátáját és saát szerzeményi és négytétből álló szonátáját fogja előadni. Jegyek a *Harmonia* zeneművészek zongorakereskedésében kaphatók.

Burmeister Willy hegedűművész hangversenye iránt meglepő nagy az érdeklődés. A hangverseny kedden, november 17-én lesz a Vigadó nagytermében. Jegyek a *Harmonia* zeneművészek zongorakereskedésében kaphatók.

A november 4-én tartandó II. filharmoniai hangverseny *Heermann Hugo* hegedűművész, frankfurti versenyemester lép föl, aki kiváló klasszikus hegedűs hírében áll; különösen *Bach* és *Beethoven* interpretator. Nálunk *Strauss* Rikárd rendkívül érdekes hegedűversenyét fogja előadni, melyely legutóbbi körútnján *Críasi* sikereket ért el. Közékvánára még *Csajkovszky V-ik* szimfóniáját is adja elő a zenekar. Egészzen a II-ik hangverseny napján *utóélet* is folyik *Méry Bónánál* (Andrássy-ut.) azok részére, akik a rendes bérlétri lekéstek, s most a többi 9 hangversenyre akarják helyeiket biztosítani a fentebb leírtak %-o-ed részével.

A *Hubay Popper* vonósnyégyes társulat első kamarastélye, mely pénteken november 6-án lesz a *Royal*-szálló termében, igen élvezetesnek ígérkezik. Közreműködik ezen estén *Sonia Herma* orosz dalénekesnő, ki műsorának legérdekesebb számaival választotta, és melyekkel legutóbbi bécsi dalestélyen névess sikert aratott. A művésznő *Astorga Morir* voglio, *Händel, Coso* maletti, *Mozart*. Non so fu, *áriák, Schuber Am Grabe* *Amelmos, Brahms Weit* über das *Feld, Liszt Oh lieb* so lang du leben kannst, *Wolf Er ist's* dalokat fog énekelni. A vonósnyégyes társulat *Frank D-dur* vonósnyégyesét s *Beethoven E-moll* vonósnyégyesét is előadja. — Jegyek a *Harmonia* zeneművészek zongorakereskedésében *Váci-utca* 20. kaphatók.

A *Grünfeld-Bürger* négyes négy első hangversenyének műsorára a következő: I. november 8. 1. *Borodine* ötös (uj); 2. *Ének: Kazal Biri*; 3. *Siklós* hegedűszonátá (uj); 4. *Beethoven* vonósnyégyes a-dur, 18. mű. — II. November 22-én *Mozart-est.* 1. vonósnyégyes g-dur; 2. zongora-ötös es-dur. zongora: *Lerényi Aladár*; 3. vonós-ötös d-dur. — III. December 6-án. 1. *Bocherini* vonós-ötös (elsőör); 2. *Csajkovszky* hármas, zongora: *Steiner Irén*; 3. *Beliczay* négyes a-dur. — IV. December 20-án. *Beethoven-est.* 1. vonós-négyes b-dur. op. 130; 2. *Ének: Petényi Irén*; 3. *Hetes.* Jegyek kaphatók *Rózsavölgyi* és *Étársánál*.

A Király-színház megnyitása. A főváros legújabb színházának, a Király-színházának megnyitását szerdáról szombatra halasztotta az igazgatóság. A színház október 31-én este 7/8 órakor nyílik meg *Huszka Jenő* és *Martos Ferenc* operettjével, az *Aranyvirággal*, amelyet másnap délután és este s a következő napok mindegyikén adnak *Fedák Sári*val a címszerepben. A megnyitó előadás jegyein az *Első előadás*, a vasárnap esti jegyein a *Második előadás*, a hét ói jegyein a *Harmadik előadás* bélyegzése olvasható. A *Übbi* jegy a napi dátummal van bélyegveze.

A Nemzeti Zenekolából. A Nemzeti Zenekola (Zenede) választmánya ma gróf *Zichy Géza* elnökele att tartott ülésében elhatározta, hogy a hegedű-tanzak legfelsőbb kiművelési osztályai részére — tekintettel a jelentkezett növendékek nagy számára — még egy tanszék létesít s erre sikerült *Bare Emil* hírneves hegedűművészt, az operaház első hangversenyemesterét megnyernie, aki tanári működését az intézetnél már november 1-én meg is kezdi. A zongora-tanzsánál u'abban létesített párhuzamos osztályok vezetésével *Póányi Elemér*, dr. *Popper Ármán Tóth* Lajos intézeti tanárokat bízták meg, *Kladivó Vilmos* s *Kálmán Adolf* tanárok eddigi előírattal pedig véglegesítették. Az intézet ezidén első hangversenyét november 6-án tartja meg, *Gobbi Alajos* igazgató, karnagy vezetésével a Vigadó nagytermében.

Lucini Giovanni, Olaszország ezidő szerint legünnepeltbb baritonistája ajánlatot kapott *Conried* amerikai igazgatótól, hogy a *Parsifal* amerikai előadásán közreműködjék. Lucinival a tárgyalások folynak, azonban ez nem akadályozza meg a november 14-ikén megtartandó hangversenyét, mely iránt nagy az érdeklődés.

Chloly felől szól az ágyu bum. Chloly — nőiában. Szerzője az a *Lányi Ernő*, akitől már a nóta-kedvelő közönség annyit sok szép dal ismer. Megjelent ez az aktuális dal egy *Kossuth-nótával*, melynek címe: *Bujdosk a csillag* — *Kossuth Lajos lelke*. Mindkét nóta *Klökner* Ede budapesti zeneműkiadóhivatalában jelent meg (Budapest, VIII. József-körút 23—24). Ára 1 korona 20 fillér.

Városligeti Nyári Színház. A Városligeti Nyári Színházban vasárnap délután 1/4 órakor és este 7 órakor *A molnár és gyermeke* kerül színre. Mindkét előadást félélyárak mellett tartják meg.

A Tavasz a vidéken. Annak a nagy sikernek a hatása alatt, melyet a *Tavasz* operett a *Magyar Színházban* ért, a *Strauss*-operettet az összes előrendülő vidéki színpadok is megszerezték, gyors egymásután fog színre kerülni dr. *Janovics Jenő szegedi, Zilahy Gyula aradi, Maló Lajos debreceni, Krecsányi Ignác temesvári, Szendrey Mihály pozsonyi, Komjáthy János kassai, Kövessi Albert kecskeméti és Mezei Kálmán szepességi* színtársulatánál.

Kisfaludy színház. Az oly sok sikerlelen próbálkozást látott öbudai Kisfaludy-színházát egy most megalakult konzorolium vette hébe amely *Benedek Nándor* volt vidéki színgazgatót állította a színház élére, mint művezető-igazgatót. A színház elrontott hírnevét kitünő társulattal és jó műsorral igyekeznek helyrehozni.

Növendéktársaság előadása. Az *Országos Seiművészet* Akadémia növendékei holnap, vasárnap, tartják a *Várszínházban* *Gál Gyula* a tanár vezetése mellett második vizsgálati előadásukat. Az alkalommal színre kerül *A lért való küzdelem*, *Daudet* *Alon* 5 felvonásos színműve.

A magyar zene művelése. Krausz Gusztáv zeneigazgató vezetése alatt álló iskolában a klasszikus zene művelése mellett a magyar zenét is műveli. Zeneiskolája a jövő hónapól kezdve új helyiségbe költözik, a Vámbáz-körút 12. szám alá és két tanfolyammal, a *gordonka-* és *tárogató-tanfolyammal* bővül, az utóbbira *Vogt Ferenc* nyerte meg tanárnak, aki az *Ocskay brigadéros*-ban oly nagy feltűnést kellett művészetével. A tanítás tetszés szerint választott napokon délután 3—5-ig lesz. Jelentkezni már most is lehet, az intézet régi helyiségében IX., Soroksári-utca 31. szám alatt.

Gyermekszínház. A *Föld-főle gyermekszínház*-ban november közepén kezdődnek az előadások. Közreműködő gyermekeket a jövő héten kedden és szerdán 4 és 5 óra között vesznek fel a gyermekszínház irodájában *Rottenbiller-utca* 37/b. alatt. A gyermekek csakis szüleikkel jelenhetnek meg.

A Szonogon-díj. *Sonzogno* milánói zeneműkiadó, mint ismeretes, *Gyövezér* líra nemzetközi pályadíjat tűzött ki egyfelvonásos dalműre. A pályázatra több száz dalmű érkezett be, melyek közül a bíráló-bizottság a következő három egyfelvonásos operát ítélte a legjobbnak: *La Barona*, szerzője *Dupont* (Páris), *Domino Azurro*, szerzője *Davenezin* (Turin), *Manuel Meneder*, szerzője *Filiasi* (Nápoly). A három kis dalművet a milánói világiútiúlatól fogják előadni s a közönség fog szavazatával dönteni arról, hogy melyiknek adják oda a díjat.

Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében, Budapest, Károly-körút 26. Teljes operák és cperettek szöveggel, énekhangra, zongorakísérettel: *Gounod, Faust* 14 40 K. *Bizet, Carmen* 10 40 K. *Haley*. A zsidóné 7 20 K. *Meyerbere*, Az arikái né 7 20 K. *Zongorára két kért.* *Offenbach, Hoffmann* meséi 9 60 K. *Gounod, Faust* 7 20 K. *Erkel, Bánk-Bán* 6 K. *Hunyadi László* 10 K. *Mascagni, Parasztbecsület* 6 K. *Wagner, Lohengrin* 9 60 K., A merterdalnokok 12 K. *Ujdonsgók, Strauss. A tavasz* 6 K. *Eysler, A vándorlegény* 4 50 K. *Egyes részek a „Tavasz”-ból: Rosenkopsen*, keringő 2 40 K. *Tavasz*, keringő 2 40 K. *Fütyü*, kuplé 1 80 K. *Knickerbein*, indú 6 1 80 K. *Cake-Walk* 1 50 K. *Operettek magyar szöveggel: A drótostól* 6 K. *Bob herceg* 6 K. *Lili* 6 K. A baba 6 K. *Legkedveltebb keringők*, kuplék és dalok. *Drótostól* keringő 2 40 K. *Luna* keringő 2 40 K. *Bob* keringő 2 —, *Linka* C. *Aurora* keringő 2 — K. *Aletter*. *Légyótt* intermezzo 1 50 K. *Sloane, Dr. Adjutant* 1 80 K. *Líncke*, Es war einmal 1 80 K. *Ziehrer, Sei gepriesen* du lauscherig Nacht 1 80 K. *Huber*, Az éret leány 1 50 K. A golya dal 3 — K. *Dankó Pista*, Most van a nap lemenché 1 20 K. *Gyöngye violánka* 1 20 K. 78 dalból álló gyűjteménye 4 —. Legújabb 101 magyar népdal cigányos modorban 3 K. *Figyelmébe ajánlom a tisztelt vevők közönségnek nagy kártyámat, antiquar zeneművek*ből is. *Könyv- és zeneműgyézeket* kívánatra ingyen és bérmérvé küldök.

MŰVÉSZET

□ **Művásár a Nemzeti Szalonban.** Alig egy hete, hogy a Nemzeti Szalon öszi kiállítását megnyitott s a művásár már is fényes eredménynyel járt. Eddig a következő műtárgyakat vették meg: *Halm Artur*: A kis kacér, megvette *Szítányi Géza*, *Háry Gyula*; *A Mátyás templom*, megvette *Glicik Frigyes*, *Márk Lajos*: *Pose*, *Telcs Ede*; *Brono kanosó*, *Markó Ernő*: *Zivatar előtt* és *Gulyási Lajos*: A falu bolondja, mind a négyet megvette *Horváth Zsigmond*, *Knopp Imre*: *Hollandi táj*, megvette *Wiesel Károly*, *Knopp Imre*: *Falusi iskola Angliában*, megvette *S. T.*, *Kézi Kovács László*: *Ószi hangulat*, megvette *Havas Zsigmond*, *Brack Lajos*: *Drótostól*, megvette *Wellisch Aliréd*; *Büttner Helén*: *Kutya* az ablaknál, megv. *Jónás Adolf*; *Keményffy Jenő*: *Falusi utca*, megv. *dr. Schusny*; *Major Jenő*: *Falu vége*, megv. *Schneider K.*, *Major Jenő*: *Aikonyat*, megv. *dr. Urszinyi, Pálincás Béla*: *Vihar előtt*, megv. *Kunossy Frigyes*, *Pálincás Béla*: *Ételhaldók*, megv. *Mannheimer Gusztáv*, *Rubovits Márk*: *Váságos helyzet*, megv. *Egger Leo*, *Katz Endre*: *Híd alatt*, megv. *dr. Grunner Vilmosné*, *Freesky Endre*: *Malomrészet*, megv. *Auspitz Iona*, *Gulyási Lajos*: *Falu hőse*, megv. *Darányi Artur*, *Büttner Helén*: *Talygás* 16, megv. *Vámos Károly*, *Kapás*

Sándor: Lidi, megv. Zs. J. Faragó Géza karikatúrái közül mintegy 15-öt vásárolták meg dr. Roheim Ö., Misner István és Bárd.

□ **Kínizsi-szobor Nagyvászonban.** A Kínizsi-szobor-bizottság Nagyvászonban megalakult. Előnk lett *Kolossváry József* vészprémmegyei alispán. a mozgalom élén pedig *Óváry Ferenc* országgyűlési képviselő áll.

□ **A „Steindl-céh”** műpártoló egyesület tegnap este tartotta — saját helyiségében — rendkívüli közgyűlést, melyen *Vajda Zsigmond* alelnök beiktatta az ujjonnan választott elnököt *Alpár Ignác* műépítést. Az egyesület egyéb műpártoló céli mellett a középiskolai tanulómozgására ügyes fiatal technikusoknak utazási ösztöndíjat ad. A közgyűlés után tarsasvácsora volt, melyen neves művészek és építővallalkozók vettek részt.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **A Magyar Tudományos Akadémia** hétfőn, e hó 26-án délután összes ülést tart, báró *Eötvös Lóránd* emlékezte alatt. Az ülés tárgyai: *Károlyi* Árpád r. t. emlékezései mond néhai *Horváth Árpád* levelező tag felett. Az első és második osztály bejelenti a pályázatok megvizsgálására kiküldött bizottságokat. A történelmi bizottság jelentést tesz *Teloki Minály* levelezése ügyében és bemutatja az 1904. évre megállapított ülésort. Ezután bemutatják *Vadnai Tibor* meghívóját, amelyben meghívja az Akadémiát elbonyt atyjának, néhai *Vadnai Karoly*nak a Keresési temetőben állíttatott sír emlékének e hó 20-án tartandó leleplezésére. Végül bejelentik *Mistély Ferenc* kultúr halálát s jelentést tesznek a könyvtár és a Széchenyi-muzeum gyarapodásáról.

○ **Korona és Monárkia.** Érdekes és aktuális jelentőségű közjogi előadást tartott ma este a *Magyar Jogszegységtudományi Társaság* *Ferdinánd Géza* egyetemi magántanár, nagyszámú előkelő jogászokból álló hallgatóközönség előtt *Korona és Monárkia* címen.

Előadó párhuzamot von a jogtudomány és a matematika között s azt bizonyítja, hogy a matematika azért van előnyben a jogásé felett, mert könnyebb neki szabatosnak lenni, mint a jogásznak. A jogásznak tehát szabatoságra kell törekednie, különösen a közjogban. De vajon szabatos-e az, hogy nálunk a király személyét akkor is koronának nevezik, ha császári minőségéről van szó, s szabatos-e az, hogy két államot, amelyek mindegyike monárkia, együtt is monárkiának szokták nevezni. A király személyét nem lehet nálunk koronának nevezni, mert ez a szent korona tanát döntené meg, de már csak azért is veszedelmes ez a szokás meri abba a hibába esni, hogy császári minőségében is így nevezzük s megteremtjük általa a *közös korona* fogalmát, mellyel az osztrák közjogi írók következetesen operálnak is. Épp oly helytelen az *osztrák-magyar monárka* kifejezés is, amely még rosszabb az általa használt *birodalom*nál is. Nevezük Ausztriát és Magyarországot együtt is Ausztria és Magyarországnak, vagy az ő felsége uralkodása alatt álló mindkét állammal s a tudományos irodalomból a *monarkia* szó használatát ki kell küszöbölni.

Az érdekes és tanuságos előadást a nagyszámú, előkelő, jogász hallgatóközönség tetszéssel fogadta.

○ **Deák Ferenc mint nevelő.** A Magyar Pedagógiai Társaság ma délutáni ülésén *Kemény* Ferenc realiskolai igazgató „Deák Ferenc mint nevelő” címen nagyszámú tanulmányt olvasott fel. A felolvasó mindenekelőtt ismertette a haza bölcsének egységiségét, jellemét és megokolta pedagógiai hivatottságát. Bő idézetekben mutatja be az előadó Deáknak a közoktatásügy különböző terein mozgó indítványait, nézetait és tevékenységét. Végül a Pedagógiai Társaságra appellál, hogy vegye gondozásába a nagy férfinak pedagógiai örökségét s igyekezzék azt a haza javára gyűmőlesztetni. A hallgatóság tetszéssel fogadta az érdekes tanulmányt s az elnök elől köszönetet szavazott az előadónak a szép előadásért.

○ **A ma anekdotái.** Nagy Endre a fiatal írói gárda egyik legkiválóbb tagja megkönnyítette a jövő historikán munkáját és takaros kötetbe gyűjtötte a jelen sok anekdotáját, amelyet a szájhagyomány egyébként csak megőrzelve őrzött volna meg. Intim jellemvonások szerepelnek egységiségétől, nevezetesen események rejtettebb részletei, mulatságos történetek tizenhárom iven át váltakoznak szórakoztató tarkaságban. Mindegyik rejt magában valami tanulságos adalékot korunk intíméletéhez, zamatos, fordulatos megírása pedig könnyed, élvezetes olvasmányt tesz. Több mint száz mulatást, bus történetet foglal magában a kötet, amely a Pallas izléses kiadásában jelent meg és két koronáért kapható az összes könyvkereskedésekben, ugyancsak a kiadóhivatalban, Budapest, V., Honvéd-utca 10. sz.

○ **A vasárokról.** Az ismeretterjesztő előadások sorozatában ma este *Zimányi Károly* mu eumi ór tartott előadást a Nemzeti Múzeum dísztermében a *vasárokról*. Az előadó a legfontosabb vasárokat, nevezetesen a mágnesvasókat, a vörösvasókat, a barnavasókat és a pátvaskóvet mutatta be, ismertette azok kémiai összetételét, jellegző sajátságait és előfordulási viszonyait. Azután átért hazánk és a külföldi nevezetesebb vasó-fekhelyeinek leírására. Magyarországon ezek másfél millió tonnát tett ki az 1901-ben termelt összes vasó mennyisége. Európának legelső vasótermelő országa Spanyolország és Svédország, ez

utóbbi északi részében (Norhotten) a sarkkövön túl óriási mágnesvasótelepek vannak. A vasótermelés és a vasipar terén jelenleg az északamerikai Egyesült-Államok állanak az első helyen ahol 1901-ben 29 millió tonnára rugott a vasó-termelés. A vetített képekkel kísért előadás nagy tetszéssel fogadta a nagyszámú hallgatóság.

○ **A Kis-Lap** vasárnap megjelent száma telis tele van szebbnél-szebb mesékkel, elbeszélésekkel és versekkel. A legjobb írők kitűnő munkái képezik tartalmát, amelyet a *Kis-Lap* rajzoló-művészei gyönyörű képekkel és rajzokkal díszítettek. Hetedik lejtetőt járja ebben a számban *Abonyi Árpád* gyönyörű regényes elbeszélése *Rákóczy György utazása*. *Roboz* Andor a *Kis-Lap* társ-szerkesztője pompás verset írt, ugyancsak verssel kedveskedik a kis olvasóknak, *Benedek Elek* a *Kis-Lap* 10 munkatársa. Érdekes elbeszélés van a mostani számban *Rudyard Kipling*ől, egy pompás mese, *Aradi* Gyulától, továbbá tanulságos közmondások, virágok a történet meze érel és érdekes megemlékezések a magyar szabadságharóbról. A természet világból szedegedett érdekes apróságok, a jejtőróv rovat észleléstó terjévényei, a taláós kérdések stb. mind a kis olvasók nagy hasznára és gyönyörűségére szolgál. A *Kis-Lap* előfizetési ára negydvétre 2 korona. Megrendelést a kiadóhivatalban: VII. Keresepati ut. 54. sz. (Athenaeum.)

○ **Uj Idők.** Az eszedi lap *éséséről* rendkívüli érdekes hat pillanatnyi fényképet látunk az *Uj Idők* mai számában. Az óriási területű égő föld úgy hat, mintha temérdek apró vulkánikus kráter működne a mélységben. Az *Uj Idők* e s. számában vannak *Faragó Géza* kitűnő tanulmányai, azután *Buda* és *Pest* kétszáz év előtti képe, amikor fővárosunk szabad királyi várossá lett. Amt itt az *Uj Idők* leleventéit, arról városatyáink megemlékeztek. A szövegében mulatságos pródiát olvastunk a divatos diétans írókról. Két regény folyik a lapban, a rovatokban sok érdekes cikk várakozik. Mutatványszámot kérésre a kiadóhivatal küld (Andrássy-ut 10.). Eöfi etési ar negydvétre négy korona.

EGYESÜLETEK

(A Magántisztviselők Országos Nyugdíjegye-szűlete) október 25-én vasárnap délelött 10 órakor Keresepati ut. 78. szám alatti helyiségében igazgatási ülést tart a következő tárgyszorozattal: Üzleti jelentés. Bejelentések és előterjesztések. Felügyelő-bizottsági jelentés. Essetleges indítványok.

(Alakuló gyűlés.) Az országos rabbiképző-intézet *Theologiai Egyet* 21-én tartotta a aktuó közgyűlést melyen a tisztikar következőképpen alakult meg: Elnök dr. Urbach Henrik, alelnök dr. Kohn Lajos, titkár Weisz Sámuel, pénztáros dr. Katz Márton, altitkár Horovitz József.

SPORT

○ **Margitszigeti verseny.** Vasárnap délután 3 órakor tartja a *Magyar Athletikai Klub* atletikai záróversenyét a Margitszigeti sporttelepen. A versenyben nyolc egyesület vesz részt 70 nevezéssel. A versenyszámok zöme hand-cap. A verseny tréning-jegyeköl tekinthető meg.

○ **Aradi löversenyek.** A kétnapos urlovas meeting ma kezdődött Aradon. Szépszámú közönség nézte végig a versenyeket, amelyek végig érdekes lefolyásnak voltak. Az időjárás nem kedvezett a versenyeknek, mert kellemetlen, szeles és esős volt az idő. A versenyek részletes eredménye, mint egy táviratunk jelenti, a következő:

I. **Kétévesek gátversenye.** Díj 600 korona. Távolság 3200 méter. Báró Baich J. *Eszterje* (Krause) első. Delpók második, Honi II. harmadik. Azután: Legény és Szentcs Totalizátor: 10: 21.

II. **Aradi versenygyűjtő díja.** Díj 800 korona. Távolság 2400 méter. Antal M. főhadnagy *usvárlója* (Krause) első, Win második, Sanyi harmadik. Totalizátor: 10: 42.

III. **Családi díj. Gátverseny.** Díj 1500 korona. Távolság 3200 méter. Czárán I. *Mr. Jersey* (Czárán I.) első, Barkóczy második, Franciska harmadik. Azután: Párfány. Totalizátor: 10: 23.

IV. **Kertész díj.** Díj 1000 korona. Távolság 1600 méter. Gróf Pejacsoevich A. *Curuseje* (Szemere) első. Atti a második, Sipulus harmadik. Azután: Arvályánha. Totalizátor: 10: 18.

V. **Hadseg gátversenye.** Díj 6000 korona. Távolság 2400 méter. Makay Gy. *Annie* (Kessner) első Kontár második, Zobnateca harmadik, azután Ariman. St. Patrik, Roxana, Primula, Bieta, Savante. Totalizátor: 10: 51.

VI. **Hölgyek díja.** Díj 1000 korona. Távolság 4000 méter. Folberth J. *Kezdő* e (Folberth) első, Felicitás második, Et Batidor harmadik, azután Queker, Casimir. Totalizátor: 10: 51.

○ **Bécsi versenyek.** Handicapok napja volt ma s ehhez mérten igen sok ló szaladt. Magában a bucsu-handicapban 16 ló állott a starthoz, hogy megkísérelje a nyérést az esztendő utolsó nagy díjazású handicapjában. A nyertes *Gazette* lett, de meg kellett nyulnia, hogy lerázza magáról *Ugyanaz* és *Car-mint*, melyek hirtelen formába jöttek, akárcsak a nyérő *Gazette*. Ma különben egyik szenzációs osztalék a másodikát követte, amely öröme a nem favori-ra

játszóknak. A versenyek részletes eredménye a következők:

I. **Nyertes kétévesek versenye.** Díj 3000 korona. Távolság 1200 méter. Ifj. Dávid E. *Ortrad*-ja (Neuhold) első, Luczenbacher M. *Mohá-ja* (Van Dusen) második, gróf Aroo Zinneberg M. *Rothal Express*-je (Lewis) harmadik. Azután: Deserleur, Wermuth, Reporter Babszi. Majtényi. Totalizátor: 10: 97. Helyre-togadások: I. 50: 20; II. 60: 185, III. 50: 267.

II. **Eladó kétévesek handicapja.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Rohonczy G. *La-Plataja* (Holmes) első, Mr. Redgrey *Aldozantja* (Taral) második, gróf Trautmannsdorff L. *Faincanta* (Krousil) harmadik, azután Akaral, Ezaz, Partanna, Cichuzko, Liqueute, Panache. France és Kinós. Totalizátor: 10: 60. Helyre-togadások: I. 50: 123, II. 50: 181, III. 50: 141.

III. **Nagy Bucsu-handicap.** Díj 10000 korona. Távolság 2000 méter. Báró Königswarter H. *Gazette*-je (Baines) első, gróf Aresiu-Fatton J. *Ugyanaz-a* (Krousil) második, gróf Trautmannsdorff *Carmin-ja* (Van Dusen) harmadik. Azután: Csurgó, Retour, Javorina, Balada, Akarhogy, Futótliz, Ka' Gail, Busento, Glory, Torquemada (Orion Carte blanche. Paprika. Totalizátor: 10: 82. Helyre-togadások: I. 50: 124, II. 50: 269, III. 50: 159.

IV. **Kétévesek handicapja.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Mautner V. *Tutlaja* (Soubey) első, gróf Esterházy M. *Bonjourmacher*-je (Spencer) második, gróf Aroo-Zinneberg M. *In Speje* (Cowman) és gróf Henckel A. *Comitrera*-ja (Baines) holtversenyben harmadik. Azután: Saratoga, Csevek, Parthenia Pilsanti, Lasssi *Berbi*. Totalizátor: 10: 176. Helyre-togadások: I. 50: 263, II. 50: 214, III. 50: 89 és 110.

I. **Praterstern-díj.** Díj 4000 korona. Távolság 1800 méter. Blaskovics E. *Valusa* (Van Dusen) első, gróf Festetics T. *Donaldja* (Bonta) második, Krausz L. *Camperdownja* (Lewis) harmadik. Azután Ionka, Cappelmeister. Kapus. Figelem, Achen. Totalizátor: 10: 71. Helyre-togadások: I. 50: 104, II. 50: 92, III. 50: 75.

VI. **Háromévesek gátversenye.** Handicap. Díj 3000 korona, távolság 2400 méter. Meiont J. *Huxtabe* (Rosack) első, Dreher A. *Rama* *Traglja* (Huxtabe) második, gróf Trautmannsdorff L. *Frag nicht* (Lawson) harmadik. Azután: Schönfeld, Hermina Victoria regia, Ferő, Türelmes, Semmeringer, Alte Wiese, Fritzi. Totalizátor: 10: 247. Helyre-togadások: I. 50: 324, II. 50: 176, III. 50: 379.

VII. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter. Peony A. *Alfirdje* (Taral) első, Hg. Auersperg F. *Latourdece* (Huxtabe) második, Löbl M. *Rózsa Lilje* (Lewis) harmadik. Azután: Condotiere, Bombon, Modor, Periasz, Macagorn. Totalizátor: 10: 83. Helyre-togadások: I. 50: 78, II. 50: 89, III. 50: 80.

A kétévesek utolsó nagy vizsgája, a *Henkel Memorial* teszi érdekessé holnap a freudenauai versenyt. Az 1600 méteres verseny induló:

Vice versa	54	lov.	Huxtable
B ocksberg	54	"	Southey
Hador	54	"	Spencer
Ezerkilencszáz	56	"	Van Dusen
Jacqueline	52 1/2	"	Taral
Con amore	54	"	Barker

Con Amore ezek közül utolsó két futásával oly szép futást produkált, hogy öt kel első helyen jeleltünk *Hador* előtt. Szenzációs lehet a *Toki verseny*, mely starthoz gyűlheti *Jenkins*t, *Sorrentot*, *Szilencs*nt *Nanquam dormit*-et. Jelöltjeink:

- I. *Herzog* ist. — *Kinos*.
- II. *Sorrento* — *Jenkins*.
- III. *Tepla* — *Tubacán*.
- IV. *Con Amore* — *Hador*.
- V. *Columbia* — *Alheri*.
- VI. *Vadonc* — *To-pede*.
- VII. *Légyott* — *Takaros*.

Nyilttér.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, béli- és hólyagbántalmak, súlyos ideg-, vér- és borbajokban** Biztos védelem szélhűtés és elmevarog ellen. 15 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének, **Dr. Kovács J.** egyet. orvosának (Hemopatia) **székhelye** van

Budapest, V., Váci-körút 18. szám a.
Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig.

Díjazott levele vázlatok. — Bejegyzett intézeton kívül is közöl. Néhány betegnek legbiztosabb gyógymód.

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN

szanatóriuma és vizgyógyítóintézete

elölttek és gyermekek számára. **Abbaziában,** közvetlen a tengerparton, saját szanatóriummal. Csakodóknak, a tanulmányoknak és gyermekeknek legalkalmasabb nyári üdülőhelye. Gyermekek 6 éven felül kíséret nélkül is felvéstetnek.

Copying Office
Underwood írógép
Kristóf-tér 2. szám alá helyeztem át.
GEREBEN. Telefon 38—31.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ A király keresztfa. Eésből táviratozzák: Az esküdtörvényszék báró Lerchenfeld Ferenc Józsefet csalásért 15 hónapi súlyos börtönrre és nemességének elvesztésére ítélte. Lerchenfeld tudvalevőleg fia báró Lerchenfeld Miksa elhunyt bajor kamarásnak.

§§ A tankönyvnyomat. A múlt év október végén egy Közkutatási Tudóstól című könyvnyomat lap jelent meg a fővárosban, amely dacára annak, hogy homlokán viselte hogy a Magyar Tanítók Otthonának hivatalos közlönye, mégis erős támadást intézett a hazai tanítók Eötvös-alapja ellen. — A Pesti Napló erre a támadásra A tankönyvnyomat című cikket felelt, megjegyezve, hogy ez a könyvnyomat rut visszajelést követel el a Magyar Tanítók Otthonának nevével és tekintélyével, mikor hivataos közlönyének adva ki magát, támadta az Eötvös-alapot. A Pesti Napló e cikkére a Magyar Tanítók Otthonának főtájkára ki is jelentette, hogy a támadást intéző könyvnyomat jogtalanul szerepelteti magát hivatalos közlönynek. Ez képezte alapját annak a sajtópörnek, melyet a Közkutatási Tudóstól című könyvnyomat szerkesztője ellen rágalmazás és becsületsértés vétségei miatt s amelyet ma tárgyal a törvényszék Agoraszki bíró előnöke alatt. A tárgyaláson a vádolt szerkesztő kijelentette, hogy ő teljes jóhiszeműséggel írta meg a cikket azon levél alapján, amelyet Babó Buzáth László, a Magyar Tanítók Otthonának főtájkára intézett hozzá kijelentve, hogy a Magyar Tanítók Otthonának nevével jogosulatlanul használta fel Szálcsy Jenő, a nevezett könyvnyomat szerkesztője ezen támadásra. Ezen védekezésre a bíróság dr. Szalai Emil védőbeszéde után Szerdahelyi felmentette a vád alól. A panaszos felelőbözést jelentett be.

§§ Szociáléta per Szegeden. A szegedi büntetőtörvényszék tegnapi érdekes perben ítéleket. A Hódmezővásárhelyen megjelenő Földmivelő című lap nemrég éleshangú cikkben azzal vádolta Mezőfi Vilmos hírlapírórt, hogy ő volt az, aki 1897-ben Zentán vér-fürdőt okozott, amelynek eredménye számos földmivelő agyonlövése volt. Mezőfi rágalmazásért pereltte be a lap szerkesztőjét, Szatmáry Pétert, aki állítást semmivel sem tudta bizonyítani. A törvényszék dr. Oppler Emil budapesti ügyvéd védőbeszéde után büntetésnek mondta ki Szatmáryt s 15 napi fogházra ítélte, Szatmáry felelőbözött.

§§ Egy háztulajdonos bűnpöre. A budapesti büntetőtörvényszék Puscariu bíró előnöke alatt ma vonta felelősségre hamis tanúzás, illetőleg hamis eszü büntetőtörvényszék Adler Arthur géptulajdonos és szivutcai háztulajdonost, aki egy 234 koronás polgári perben, amelyet egy szegény házmaster indított elene, hamis tanuvallomást és hamis esküt tett a bíróság előtt s így pernyertes lett. Katona János házmaster és felesége 1902. év május havában a budapesti VI. kerületi járásbírósnál pert indítottak Adler Arthur gyáros és háztulajdonos ellen, hogy a köztük 1902. február 8-án kötött lakbérleti szerződés megszüntetésék s a lakbérletre biztosítékul adott 240 koronáról szóló takarékpénztári betéti könyve kiadásék. mert Adler Arthur háztulajdonos a szerződést önhatalmúlag megszegte, amennyiben a megígért átalakítási munkálatokat nem teljesítette s őket a házmasteri lakásba be nem fogadta. — Adler Arthur háztulajdonos visszoneresettel élt az 1902. május—augusztusi évnegyedre járó 234 korona lakbér megfizetésé iránt s viszkoneresetében előadta, hogy nem ő, hanem Katona János és neje voltak a szerződéseszek. — A kir. járásbíró-ság előtt Adler Arthur háztulajdonos pervesztés lett, de a törvényszék felelőbviteli tanácsa előtt pernyertes lett a viszkonerelelébe helyezett 240 korona lakbérre, mert esküt tett arra, hogy ő a szerződéshez ragaszkodott, míg ellenben Katona János és felesége attól egyoldalúan elállottak. továbbá, hogy nem tagadta meg az elvállalt átalakítási munkálatok eszközölését, Katona Jánost és feleségét ezen 234 korona házbér kövelelése erejéig, amelyet csak esküje folytán nyert meg, végrehajlással földözte addig, amíg csak el nem árvereztette összes ingóságait. Katona János jelölésére a terhelő bizonyítékok alapján a büntetőtörvényszék vád alá helyezte Adler Arthurt. A mai tárgyaláson, melyen a vádat dr. Gruber kir. ügyész képviselte, a panaszos ügyvédjével dr. Klein Részóvel jelent meg. Adler Arthur kihallgatása folyamán tagadta büntetését, de a kihallgatott tanúk rácafoáltak. Többek között terhelő vallomást tett rá Horváth Mari nevű családije, aki fillantuja volt, mikor Katonával és ennek feleségével értekezett a szerződés ügyében. Eit ethozalra ma még nem került a sor, mert a bíróság a bejdzéit tanuk nagy számára való tekintettel a tárgyalás folytatását hétfő délelőtre halasztotta el.

TÁVIRATOK

Stockholm, október 24. Négy svéd nőgyesület a norvég storting Nobel-bizottságához feliratot intézett, melyben javasolja, hogy a békédíjat Suttner Berta bárónének ítéljék oda.

Los von Ungarn.

Troppan, október 24. A szelzai parlománygyűlés mai ülésén azon meggyözdődésének adott kifejezést, hogy a birodalom Lajtán inneni részét egy politikai, mint gazdasági tekintetben elnyomták és hogy ezzel utolsó időben különösen sok igazságtalanság történt és sok teher rovatott rá. Ez a birodalom ne-

vezett felét azon helyzetbe hozta, hogy mindent el-tűrjön, amit Magyarország és a magyar kormány vele tesz, hacsak nem nyul a hatalmában álló utolsó módhoz vagyis a Magyarországtól való teljes elszakadkások. Ezért a tartománygyűlés szerint csak olyan kiegyezés létesítendő Magyarországgal, amelyben a két szerződő fél terhei és jogai egy oszlojanak meg, mint a lakosság száma az adóképesség, az ujonclétszám, valamint a különben való politikai és gazdasági hatalmi és hozzájárulási tényezők. A tartománygyűlés felszólítja a kormányt, hogy készítse el a szükséges autonóm vámtarifát, mely azonnal alkalmazható legyen Magyarországgal ellen, ha az elválás megtörténik és hogy tegye meg a szükségesse váló intézkedéseket is, nehogy az elválás előkészületlenül találja az országot.

Lamsdorff és Delcassé.

Páris, október 24. Egy hivatalos kommuniqué megerősíti, hogy gróf Lamsdorff orosz külügyminiszterrel szándékában van Delcassé külügyminiszterrel találkozni. Ez összejövetel időpontja azonban még nincs megállapítva. A két államférfiu óhaja, hogy Franciaország és Oroszország közös akciójának irányát személyes értekezleten pontosan megállapítsák, megmagyarázza ezt az összejövetelt. Minden egyéb erre vonatkozólag elterjedt részlet korai.

Vilmos császár beszéde.

Küstrin, október 24. Vilmos császár ma jelent volt János Örgör, a küsirinai vár felépítőjének, a nagy választófejedelmek és Nagy Frigyes emléksobrainak leleplezésénél. A polgármester beszédére válaszul, a császár emlékeztetett Nagy Frigyes mondására, hogy a királynak az állam első szolgájának kell lennie, és aztán így folytatta: A fejelemnek gyökeret kell vernie épp úgy a királyi házában, mint a polgárak házában, a hadseregben, ugymint a népben. Tisztelet a felsőbbiség iránt, engedelmesség a korona, a szülői és atyai belólyság iránt olyan dolgok, amelyeket ama fejedelmek életéből kell megtanulnunk. Ezekből a tulajdonságokból fakad a hazafisággal, vagyis saját önünk alárendése az összesség javára. Ez az, amire ebben az időben különösen szükség van.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, október 24. (A Budapesti Napló telefonje-entése.) Eladatok búza: 778 kg. 772 K. Györből, 2000 mm. 80—81 kg. 777 K. és 79 kg. 750 K. Szarvasról, 76 kg. 720 K. Veregelyről, 78 kg. 735 K. Nagy-Marosról, 765 kg. Nagyszombatból. Rossz: B-Gyarmatról 6—K., Érsekujvárról 635 K. Arpa a tót felvidékről 67 kg. 655—675 K. Temeri: 650—670, uj 10 állérral szilárdult, 535—540 K. Magyar zab 575—575—625 K., válogatott 675 K.

Bécs, október 24. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a tárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 682.55. Magyar hitelrészvény 727.50. Angol-Osztrák bank 273 — Bécsi bank-egyesület 482. — Union bank 523. — Länderebank 417 — Osztrák-magyar államvasút részvény 657.50. Déli vasút 79. — Elbavölgyi vasút 423. — Északnyugati vasút részvény —. — Dobányrészvény 355. — Rimannagyányi vasút 464.50. Alpes bányász részvény 383.50. Májuszi járadék 100.15. Magyar korona-járadék 97.60. Lörök sorjegyek 129.35. Bécsi birodalmi márcs 117.21—117.35. Napoleon-d'or 19.06.

Berlin, október 24. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Zsiri forgalom: 4/0-os magyar aranyjáradék 97.90. Magyar korona-járadék 208.40. Osztrák hitelrészvény —. — Osztrák-magyar államvasút 140.60. Déli vasút 15.80. Bazaknyugati vasút —. — Elbavölgyi vasút —. — Orosz bankjegyek készpénz —. — Buschthraun —. — Orosz bankjegyek —. — (Ultimo.) Lombard —.

New-York, október 24. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 10.20 (10.10). Októberre 13.96 (13.78). Januárra 9.87 (9.82). New-Orleansban helyben 10.7/8 (10.7/8). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 9.20 (9.20). Stand white Philadelphában 9.15 (9.15). Refined in Cases 11.90 (11.90). Credit Balances at Oil City 1.74 (1.61). — Zsír: Western steam 7.— (7.—). Robe és Brothers 7.35 (7.25). — Temeri irányzata szilárd. — Októberre —. — (—). — Dec-re 51.1/2 (50.1/2). — Májusra 49.1/2 (48.1/2). — Búza irányzata szilárd. — Piros ősz helyben 87.1/2 (86.1/2). — Októberre —. — (—). — Dec-re 87.1/2 (86.1/2). — Májusra 83.1/2 (83.1/2). — Juliusra —. — (—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — Kávé: fair Rio 7. sz. 5.1/10 (5.1/10). — Októberre 5.10 (5.10) Januárra 5.50 (5.45). — Liszt: Spring Wheat clears 3.70 (3.70). Cukor: 3.5/8 (—). — (—). — 3.1/2. Ós: 26.25—26.50 (26.25—26.50). Riz: 13.87 —. — (13.12—13.25). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, október 24. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Búza irányzata tartott. Októberre 82.1/2 (81.1/2) Dec-re 81.1/2 (80.1/2). — Temeri irányzata tartott. Októberre 44.1/2 (43.1/2) — Zsír: Októberre 6.55 (6.40) Dec-re 6.57 (6.45). — Szalonna short clear 8.18 (8.18). — Sertészsír: Dec-berre 11.25 (11.10). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

PÁRIS, LONDON, BRÜSSEL

villágvárosokba tömegesen
szállított

gyémántfekete

Brammer-posztó

szépségének s tartósságának
fogva világhírrre tett szert.

— Kizárólag kapható —

BRAMMER ÖDÖN

nőidivat-áruházában

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

**Természetes forró-
meleg kén-sóforrások,
iszapfürdők,
szahany-masszage, vízgyógyintézet villany-fényfürdők, gőzfürdők kő-
és kádfürdők, gyógyvíz szeszdők. Olvasó és gondos ellátás. Csusz, kőszvény,
ideg-, bőrbajok stt. felől kimerítő prospektus küld magunk a
Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága Budán**

Annuitásos Kölcsönök

60 egyenlő, tőkét és kamatot
magában foglaló havi részlet-
ben való visszafizetésre kaphatók:

a Hazai Leszámitoló és Takarékl-Szövetkezetről

Budapest VI., Andrásy-ut 47. sz.

Előnyök: Nincs kamat és be-
tételvonás! Kész-
hetőség törlesztés bármikor után-
fizetés nélkül. Egyenletes fizetési kö-
telezettség! Kamatmegtakarítás!

A tőzsdén sok pénz
kereshető.

A küszöbön levő kedvező viszonyok alkalmas kihaszná-
lására céljából forduljon 30 év óta fennálló bankházmam-
hoz, a hol díjmentesen, titoktartás mellett a legjobb
információval szolgálók, d. e. 9—10-ig és d. u. 4—5-ig.

BEIFELD JÓZSEF bankháza,
Budapest, VII., Károly-körút 1.

DELBECK & Co.
Reimsi pezsgőbor-
gyar főlerakata. Brázay Kálmán-nál,
Részor- és csomagolások.
Budapest, Múzeum-körút 23.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága
Tiszta és költségteljes elvön alapszik.
Utánfizetési kötelezettség nélkül.
Részvényesei nincsenek.

Összes vagyon 1902. december 31-én

1,981,516,483-42 frank.

Biztosítási állomány 1902. december 31-én

6,958,093,587-09 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károly-körút 26.

Ovja az egészségét!

Eszerint több kiváló orvos ajánlja:

Arjegyzés kívánatra mindenová díjmentesen küldünk.
Videóre 25 vagy 30 üveges itatók: a invencióját oda és az
áres üvegekért vissza fizeti a
Szt. LUKÁCSFÜRDŐ KUTVÁLLALAT BUDÁN.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért
nem felelős a szerkesztőség.)

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 25-én.

Küdkirály.

Hajósmonda 1 felvonásban. Irtá Pásztor Árpád. Zenejét szerelte ifj. Abrányi Emil.

Személyek:
Harold Bochnicek Küdkir. hangja Beck
Annikó Vasquezné Márta néno Dück B.
Taffy Ney B. Öreg asszony Kopp
Utána:

Csavargó és királyleány.

Opera 1 felvonásban. Szerzette Poldini Ede. Szövegét irta Seligmann A. J. Fordította Várady Sándor.

Személyek:
A király Várady Kóvet Pichler
A leánya Szoyer Csillagász Kornai
A herceg Gabor

Végül:

Veneciei karneval.

Balet 1 felv. (két képbén). Koreográfiáját irta és beosztotta Guerra. Zenejét szerző Berté H. Szövegét irta Gaul F.
Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 25-én.

Délután 2 1/2 óraker mérsékelt helyárrakkal:

Pry Pál.

Vigjáték 5 felvonásban. Irtá: John Poolo. Fordította: Csiky Gergely.

Személyek:
Hardy Ujházi Willis Nádai
Hardy Frank Páfi Stanley Mészáros
Witherton Gabányi Pry Pál Vizvári
Eliz Ligeti Marianna Keczeri

Este:

Sütéség.

Színmű 4 felvonásban. Irtá Rutkai György.

Személyek:
Váry Kálmán Szacsavay Istvándyné Jászai M.
Clementine Helvey Istvándi Lajos Császár
Emma Márkus E. Bogнар Rózsahegy
Andor Dezős Veres Mészáros
Rudas József Gabányi Vértésné Vizvári
Vera Ligeti J. Róza Váradi A.
Erdős László Gyenes Mici Paulay E.
Istvády G. Gál Franci Batizfalvi

Kezdeté 7 1/2 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 25-én.

Délután 3 óraker mérsékelt helyárrakkal.

Dr. Nebántsvirág.

Bökhözát 3 felvonásban. Irták Mars és Desvallières.

Fordította Hajó Sándor.

Személyek:

Lachevrette Góth Joitte Harmat
Bois d'Arcy Tapolcai Pimbert Balassa
Francine Kertész Parlagas Vendrei
Chambaudier Hegedűs A herceg Kazalicsky
Marcelle Pécsi P. Szolimán pasa Gyözö
Leopardy Tanay Moumoutie Bárdi

Este:

Ugyanaz.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

FOVÁROSI ORFEUM

VI., Nagymező-utca 17.

Ma vasárnap

2 nagy előadás

d. u. 4 és esti 8 óraker.

Délután mérsékelt helyárrakkal.

Mindkét előadásban:

A kapitány ur

Délután:

Mariot

kauszgató magánjelenet.

10 elsőrangú különlegesség.

A műkerben reggelt 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenye.

Hétfőn, november 9-én este 7 és fél óraker a főv. vígadó nagytermében

BONCI

Alessandro d'alestele.

Jegyek á 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért a „Harmonia” zenemű-zongorakereskedésben, Váci-utca 20. kaphatók.

Kedden, november 17-én a fővárosi vígadó nagy termében

Burmester Willy

hegedűművészhangversenye.

Jegyek á 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért a „Harmonia” zenemű- és zongorakereskedésben, Váci-utca 20. kaphatók.

Szerdán, november 11-én, a fővárosi vígadó nagytermében

SAUER EMIL

zongorastéle.

Jegyek á 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért a „Harmonia” zenemű- és zongorakereskedésben Váci-utca 20. kaphatók.

Semler J.

posztókereskedő cs. és kir. udv. szállító

BUDAPEST.

V., Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkán.

Ajánlja legújabbán Angliából megérkezett **ujdonosságait** és pedig **férfi-ruha szövetét öltönyökhöz és felöltökhöz**, továbbá a legdivatosabb női **kosztüm-szövetét** a legújabb divatszínekben. Nagy választék valóságos **angol példékben**.
Minták kívánatra ingyen, bérmentve lesznek küldve.

A szájpaddás nélküli légszívókamrás fogorok

Főművelhetetlen előnyök, hogy rugók, kapcsok nélkül készítettnek, szilárdan állnak, rágasra kitűnnek és mindenki azonnal megszokja. A szájpaddásmentes teljes hiánya folytán fogoroknál a szájbék, emelvény és beszédzavarok teljesen hi van zárva. Szabadállamunk után nemcsak teljes fogorokat, hanem egyes fogakat is készített Fogoraink a párisi, római és brüsszeli egészségügyi kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel lettek kitüntetve. A n. ó. közönség b. figyelmébe ajánljuk, hogy fogoraink amelyek magyar szabaddalmmal védve vannak, egyedül csak általunk, intézetünkben készülnék. Fogorainkért 10 évi jótállást vállalunk.

Fogorvosi és fogtechnikai rendelő-intézet Budapest, VII., Baross-tér 20. sz.

(Keleti pályaudvarral szemben.)

Csakia válaszbellyeggel ellátott levelekre felölünk.

A divatos műhímzéshez

nélkülözhetetlen a legújabb szerkesztésű körhálós modelli **WHEELER és WILSON** 6-os varrógép, melyen a tű- és góbelin hímzésekben kívül a legszabó által és azasztornának végezhető. Varrása a legzsabb a legjobb, járása a legkönnyebb és leggyorsabb. Képviselet minden nagyobb városi vásárcsarnokban. Aból nineven, kétfel nem hoztam fordulni.

HERBSTER KÁROLY Budapest, VII. ker., a Wheeler és Wilson Mfg. & Co. New-York és kir. udvari elöltek magyarországi vezérképviseleje.

Nagy árjgyrtek kívánatra ingyen és bérmentve.

SEEHOF gyógyház

1560 m. a tenger — színe fölött.

DAVOS-DORF (Schweiz).

Vasut- és postaállomás.

Gyógyház és szanatorium tüdő- és idegbetegek részére

Háziorvos:

Dr. med. Frey Hermann.

Elsőrangú ház Davos legnaposabb részén. Gyönyörű kilátás.

Téli és nyári kurák egyenlő jó eredményyel.

Kimerítő magyar értesítöket portomentesen küld az

Igazgatóság.

Magyar levelezés!

94333. szám. I/1—a.

Fenyő tutajfa eladás.

(Nagyban.)

A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság irodájában

1903. évi november hó 30-án d. e. 10 óraker

az 1903—1907. években termelendő és az 1904—1908. években a m. kir. kincstár által a boeskö-lonkai, illetve técső-bustyaházi rakpartokra letutajozandó fenyőhasználnak az alábbi három csoportban való eladása iránt nyilvános írásbeli versenytárgyalás fog tartatni, s pedig:

I. A máramarosszigeti erdőigazgatóság kerületében.

1-ső csoport: a Margit fűrész bérletével kapcsolatosan a kevelei, rahói, tiszaközi és fejpátraki erdőgondnokságból évi mintegy 50.000 köbméter;

2-ik csoport: a gazdányi fűrész bérletével kapcsolatosan a feketetiszai erdőgondnokságból évi mintegy 20.000 köbméter.

II. A bustyaházi erdőhivatal kerületében.

3-ik csoport: a bustyaházi fűrész bérletével kapcsolatosan a németmokrai és brusturai erdőgondnokságból évi mintegy 30.000 köbméter fenyőhasznofa eladása iránt.

A három csoport külön-külön értékesítési tárgyat képez, minél fogva egy és ugyanazon ajánlatban csak egy-egy csoport tárgyalható, azaz csak azok az ajánlatok vétetnek figyelembe, amelyekben csak egy-egy csoportra tétetett ajánlat.

A kikiáltási alapárak az árverési és szerződési feltételekben közölve; a fűrészekért fizetendő évi haszonberek fix haszonberek s pedig a „Margit” fűrész utáni évi haszonbér 10.000 korona, a gazdányi fűrész utáni évi haszonbér 3000 korona és a bustyaházi fűrész utáni évi haszonbér 7000 korona.

A bánatpénz az 1. csoport után ötvenezer (50.000), a 2-ik után huszezer (20.000), a 3-ik után harmincezezer (35.000) korona; a biztosíték a bánatpénz kétszerese.

Az írásbeli ajánlatokban számmakkal és betűkkel világosan kitüntetendő az a százalék, amelyet versenyző az alapárakon felül felajánl.

Az árverési és szerződési feltételek a m. kir. földmívelésügyi miniszterium erdészeti osztályában, a máramarosszigeti erdőigazgatóságnál és a bustyaházi erdőhivatalnál 1903. évi november hó 2-ától kezdve a hivatalos órák alatt betekintheők és átvehetők.

Budapest, 1903. évi október hóban.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Színházak heti műsora.

	Magy. kir. Opera.	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	Nincs előadás	Téli rego	Dr. Nebántsvirág	Szókimondó asszonyság	Tavas
Kedd	A bolygó hollandi	Sütéség	Dr. Nebántsvirág	Bob herceg	Tavas
Szerda	Jancsi és Juliska Babattindér	A titok	Dr. Nebántsvirág	Cyrano de Bergerac	Tavas
Csütörtök	Küdkirály A csavargó és a királyleány	Monna Vanna	Ocskay brigadéros Dr. Nebántsvirág	Mademoiselle de la Seigle és a Leo Praelenses Ridicules	A drótosítót Tavasz
Péntek	Nincs előadás	Sütéség	A csodagyermek	Vándorlegény	Tavas
Szombat	Tannhäuser	Az ember tragédiája	A molnár és gyermeke A csodagyermek	Vándorlegény	Tavas
d. u. Vasárnap este	Verdi Requiem	Dolova nábob lánya Hamlet	A molnár és gyermeke A csodagyermek	A molnár és gyermeke Vándorlegény	A drótosítót Tavasz

Színházak, s zórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 25-én.

Délután 1/2 órakor mérsékelt helyárrakkal:

Masinka.

Eredeti nagy operette 3 felvonásban. Irta: Rössel

Nándor. Zenéjét szerezte Erkel Jenő.

Személyek:

Rozmusow	Kovács	Jeromowka	Pázmán
Butow	Ujvári	Masinka	Komlóssy
Lurkow	Kiss M.	Jelena	Harnath
Muszkow	Szerdahelyi	Vasziljevics	Szirmai
Glugowné	Láng E.	Dimitri	Kápolnai

Este:

Huszárkisasszony.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szer-

zette Bokor József.

Személyek:

Haraszthy	Kiss M.	Bartos	Irsai
Melánia	Hegyi	Haragos	Kenedich
Cecil	Rédei	Schneidig	Pázmán
Murph	Solymosi	Muki	Ujvári
Pepita	Küry	Szobalány	Nagy M.
Török Miklós	Szirmai	Jancsi	Kalocsai

Kezdeté 7/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 25-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal:

A drótötét.

Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Irta Leon

Viktor. Fordították Ruttkai György és Mérei Adolf.

Zenéjét szerezte Lehár Ferenc.

Személyek:

Günther	Fenyéri	Pzufkorna	Tollagi
Mici	Révész	Zsuffka	Keleti
Jankó	Szabó	Milos	Heltai

Este:

Tavas.

Nagy operett 3 felvonásban. Duvall és James után

irta Lindau és Wilhelm. Fordította Mérei Adolf

Zenéjét szerezte Strauss József.

Személyek:

Bsapó Gusztáv	Szabó	Szalóki báró	Gümöri
Margit	Keleti	A báróné	Kornai
Hollós	Sziklai	Gál Feri	Ráthonyi
Cecilia	Fenyvessi	Anna	Szentgyörgyi
Ernő	Farkas	Mayer	Girótné
Berta	Szabó E.	Náci, pincér	Tollagi

Kezdeté 7/2 óraker.

URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 25-én.

Délután 4 órakor mérsékelt helyárrakkal:

Szerbia.

Irta: dr. Strausz Adolf.

Este:

Berlini élet.

Irta: dömtörői Németh Péter.

Kezdeté 7/2 óraker.

VÁRSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 25-én.

Az orsz. színművészeti akadémia növendékeinek be-

mutató előadása. Tanár: Gál Gyula.

A létért való küzdelem.

Színmű 5 felvonásban. Irta Daudet Alphonse. For-

ditotta B. V.

Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 25-én.

Délután 1/4 órakor fél helyárrakkal:

A molnár és gyermeke.

Népdráma 5 felvonásban. Irta Raupach.

Este:

Ugyanaz.

Kezdeté 7 óraker.

LUCINI

A milánói Scala színház és egész Olaszország ünneplő énekeseinek dalversenye november hó 14-én, este fél 8 óraker a Royal-színház nyágyterében.

Jegyek 10, 6 és 4 koronával kaphatók: Bárd Ferenc és Testvére zeneműkereskedésében és színházjegy-irodáiban Kossuth Lajos-utca 4. és Andrássy-ut 2.

Huzás november 2-án.

Minden sorsjegy nyer. OLASZ vör. ker. SORSJEGY

Fényeremény

Kapható 24 havi részletfizetésre. 35.000 lira.

Havibedevetés: 1 darabra K. 2.-
2 " " " 3.97
3 " " " 5.90

Már az első részlet és 25 fillér beki-
dése ellenében kiadom a sorsjegyet
sorozat és számlát tartalmazó részlejtet
azonnal játékkjoggal.

FLISSIG SÁNDOR. — BANKHÁZA —
Budapest, VII., Erzsébet-körút 2.

A legjobb bizonyítéka.

Meg nem felelőért a pénz visszaadatik

Téli ulster	K. 32.—
Téli öltöny	" 30.—
Téli havelock	" 18.—
Téli kabát	" 32.—

Minden tiszta gyapju, Rothberger
Jakab, es. és kir. udv. szállítónál,
Budapest, IV., väci-utca 6.

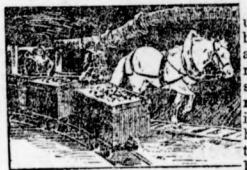
Szombat este az üzlet 9 óráig nyitva.

Pontos és legjobb
ÓRÁK
5 évi jótállás mellett.

Egyházi szent edények, keresztelő kannák, ékszerok, evőeszközök
részletfizetésre is.
Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok. — Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN
műorás
Budapest, Erzsébet-körút 29. szám.

Az arany bánya.

Hosszas kutatás után jutnak csak a bányászok a nemes arany fémek tartalmazó aranyérhez. Hiszen hangos örmírivalgás hirdeti az ilyen bányavárosban, hogy arany érre leltek, hogy az egész község vagy város és sok ezer bányamunkás jólétét jelenti. De törhetlen a bizalom a bányászok az édes anyaföld mélyéhez. Ily törhetlen bizalommal viseltetnek a Hecht bankház vevői is az ott vásárolt sorsjegyre, mert remélik, hogy előbb vagy utóbb elérik a bankház nagy szerencsése folytán a fényeremény aranyait. Vasárholnap tehát osztálysorsjegyet a Hecht bankháznál, Budapest, Ferenciek-tóra 6. és Erzsébet-körút 32. Huzás november 19. és 20. Egész sorsjegy 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor., nyolcad 1 kor. 50 fillér.

mindenféle testalkotásához alkalmazható. Minden kulturálisan törvényes védve és szabaddalmára. — Minden hülyg faradást nélkül önmaga készítheti el toltollettét bármely átvett szeszint, anélkül, hogy szabászatot tanulna. Egy ilyen szabászat készültik 3 koronáért, utána véletl megrendelhető

!! Szencziációs találmány !!

a különféle képen mozdítható és elhelyezhető női derék-szabászatú készületek terén.

Guschelbauer Antalnál
Sopron-ban.

A gyári jegy törv. védve. Ismételtesítők rabat-tot kapnak!

Amerikai

Roskopf patent-óra 5 kor.
Sváji Roskopf-óra 10 „
Ébresztő-óra 3 kor. Elsőrendű ébresztő-óra 4 kor.
5 évi írásbeli jótállással. Nagy javítóműhelyemben minden órajavítás. 90 kr.

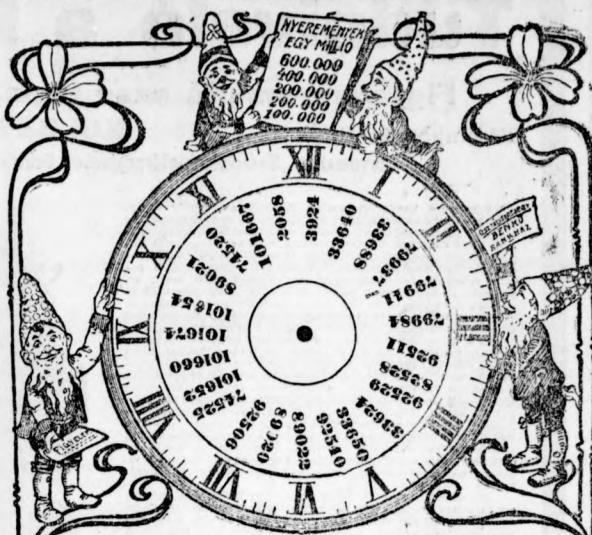
Schiller Izsó órásmester,
Budapest, IV., Királyi Pál-utca 12.

Nagyságos asszony!

Saját érdekében kérje az öszi estéi divatértésitöt amely az összes divatos velezek, flanellek és mosóbársonyok minőség-mintáit tartalmazza. Együttal rendelkezésre bocsájtom az eredeti végekből vágott vászon-, siffon-, damaszt-és asztalnemű-mintákat, valamint a számos ábrával ellátott fehérenemű-árjegyzékemet.

AUER IGNÁC FIA
Budapest, Kerepesi-ut 10. szám.

ALAPITTATOTT 1850.

Szemesnek a világ,
Vaknak alamizsna!
Te vagy csak a hibás,
Ha nem okulsz rajta.

Fent az óralapból
Válaszd azon számot,
Mely által úgy véled
Pontos időt látod.

Itt van alkalom
Siess, ne tévovázz
Szerencséd uralod,
Ne bocsásd hát tovább.

Rendeld meg e-számot
Benkő bankháznál
És szerencséd már most
Jól megalapítád.

Törvényesen védve.

Levelező-lap utján rendelje meg fenti órából választott szerencseszámát a XIII-ik sorsjáték I-50 osztályára, mely kizárólag nálunk legkésőbb október 24-ig kapható

A mi vevőik azon előnyben részesülnék, hogy befizetéseiket postakártyák pénztári cheque után, tehát portómentesen teljesíthetik.

Nyolcad K 1.50	Negyed K 3.—	Fél K 6.—	Egész K 12.—
----------------	--------------	-----------	--------------

Benkőbank

Budapest, Andrassy-ut 79.

Olcsó butor.

25% engedménnyel adom el összes raktáron levő szilárd gyártmányú asztalos és kárpitos butor-készletemet.
Nagy választék háló-, éhédli-, szalon-, őrishoba, valamint minden a lakbendezéshez szükséges tárgyakban, a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelig.

Dósa Kálmán

asztalos és kárpitos
Budapest, Kerepesi-ut 28. sz., főleemelet.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság
(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST,
VIII., Kerepesi-ut 1,
(A nemzeti színház bérházában.)

Igazgató: TOLNAY LAJOS,
Vezérigazgató: STIGNITZ IMRE.

1902. év végeig
250 millió korona
biztosítás kötöttet

A társaság mindennemű biztosítást elfogad, melynek alapját az emberi élet képezi, u. m.: életbiztosítást, halálkor és halálkorra szóló, valamint öregségi nyugdíjbiztosítást, azonnali kifizetésű és elhalasztott életjuttatásokat, kifizetés nélküli életbiztosítást, gyermekkor részére stb. Bővebb felvilágosítással szolgál a magyarországi vezérképviselet Budapestben, valamint a vidéki képviseletek.

Referenciákat a Magyar Államias hitelbank ad.

Kivonat a díjtáblázatokról

A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő		A tőke 20 év után vagy idősebb elhalálozás alkalmával azonnali fizetendő	
Kor	Kor	Kor	Kor
25	1.80	34	2.30
26	1.84	35	2.38
27	1.88	36	2.46
28	1.93	37	2.54
29	1.98	38	2.63
30	2.03	39	2.72
31	2.09	40	2.82
32	2.16	41	2.94
33	2.23	42	3.04
		43	3.10
		44	3.16
		45	3.22
		46	3.28
		47	3.34
		48	3.40
		49	3.46
		50	3.52
		51	3.58
		52	3.64
		53	3.70
		54	3.76
		55	3.82
		56	3.88
		57	3.94
		58	4.00
		59	4.06
		60	4.12
		61	4.18
		62	4.24
		63	4.30
		64	4.36
		65	4.42
		66	4.48
		67	4.54
		68	4.60
		69	4.66
		70	4.72
		71	4.78
		72	4.84
		73	4.90
		74	4.96
		75	5.02
		76	5.08
		77	5.14
		78	5.20
		79	5.26
		80	5.32
		81	5.38
		82	5.44
		83	5.50
		84	5.56
		85	5.62
		86	5.68
		87	5.74
		88	5.80
		89	5.86
		90	5.92
		91	5.98
		92	6.04
		93	6.10
		94	6.16
		95	6.22
		96	6.28
		97	6.34
		98	6.40
		99	6.46
		100	6.52

Tudnivaló a LOVACRIN-ról!

Figyelemreméltó szer kopaszág, hajkihullás, korpa stb. ellen

Utánnomás tilos.

KULSZYCKI A. dr.-tól, Bécs.

A fordítás jogát bármely nyelven magunknak tartjuk fenn.

Levyomai a „Medicisch-chirurgisches Centralblatt“-nak Bécsben, 1901. december 27-én megjelent 52-ik számából.

Bizonyra kevés dermatosa (főbe) van, amely therapeutikailag oly nehéz, annyira esakélyony, oly rejtélyes, mint az alopecia (kopaszág). Azt hisszük, nem esakélyony, ha azt állítjuk, hogy esakélyon minden orvosnak az a vétele, hogy az alopecia (kopaszág) gyógyíthatatlan és ha effluvium capillorum (hajkihullás) által megismert betegnek a szőrtüsző, és a haj ellen főszórolt szer közül egyiket választ, esakélyon teszi, hi álságú hát (hogy éppen valaki történetje) A mi nézetünk is ez volt, mert vételeink több alopecia-kellett gyógyítottunk és bár egyes therapeutikai tudományok kimutatták, betegünkél mindig status idem (változatlan állapot) volt az eredmény.

Ez a dolog annál inkább elcsodálított, mert több betegem személy szerint is közel állt hozzám és látom kellett, mint terjed mindjárt jobban pl. alopecia acuta egy még fiatal pletusummal. Munkám barátok az amerikai szerzők által ajánlott Lovacrinra figyelmeztettek, elhatároztam, hogy esakélyon szert teszek vele kísérletet, mert a preparátum csak szerves anyagokból állván, feltehetem, hogy legalább dermatitideket (bőrítést) vagy éppen intenzívabb nem fog okozni. Munkám volt tehát a megjelölés, a mikor az első alopecia arstival — a beteg hely átmerője körülbelül 3 cm. volt — megismert betegem, a kit Lovacrinnal kezeltém, már kétheti használat után észrevehettük, hogy a kopasz fejbőr haj kezd beföldni.

Bizonyom, hogy ez a dolog éppen úgy hatott rám, mintha azt halottnak volnék, hogy például mammarcarcinom (mellrák) magától gyógyulhat volna meg. Jóllehet, egészen világosan meggyőződtem, hogy a beteg helyen egyre nő a haj, mégis támaszkodtam az nyilvánvaló tényben, míg további 3 hét Lovacrin-igényelt után annyira hűvös a dolog, hogy az új haját csak ócskórtabb pigmentálás (szőrszín) sálsáborított meg könyvesettől. Ez eredmény által felbátorítva, részem magam, részem kiegészítésként egy új — összesen 10 esetben — különféle eredetű és természetű alopecia, és a haj kihullás, egészen a tüszőkig, kopaszág és a több esetben effluvium capillorum-nal (hajkihullás) összekötött seborrhoea (koparképződés) Lovacrin-nal gyógyítottam és minden egyes esetben kiküldetés volt a gyógyulás. A gyógyulás által két-három hónapig tartott.

A bőr könnyű vérszegysége és hámhámlás közben a tüszőkben kité, hogy az hajszálcsák jelentek meg, a melyek növekedésé s a fejlődésé meg lehetett figyelni, míg a kopasz helyeket dus haj borította be.

A tüszőket csak egy pigmentálást is, a folytatott használat következtében, a haj rendezése véle váltotta föl. Ez is határozottan megmutatja nekem, hogy a Lovacrin-nal való gyógyítás előtt valamenyri betegem hozza át a legkövetkező szert használta, anélkül, hogy csak a legesakélyobb eredménye is lett volna. Hogy seborrhoea (koparképződés) esakélyon csak kedvező előhatást érten el, azt az előbb elmondottak után nem is kell külön fölémlítenem. A specifikus jelentégek pontosan az előtett, effluvium absmaradt és rövid idő múlva helyreállott a status quo. Összegezve

Mint ez a kép bizonyítja, korpát, hajkihullást vagy kopaszágot nem lehet többé megtenni.

mindent, azt kell mondanom: a Lovacrin specifikus szer minden hajkihullással járó dermatosa ellen.

Ajánlom seborrhoea, alopecia furfuracea (koparképződés, kopaszág), amelynek alapja kronikus seborrhoea, alopecia praenatura symptomatologica (korai hajkihullás), alopecia areata stb. ellen. Hogy mennyire befolyásolja a Lovacrin az alopecia többi formáját, nevezetesen az alopecia syphilitica-t, azt nem állapíthatom meg, de véleményem szerint az alapjai gyógyítás mellett ez a szer kiváló helyi adjuvans szer. A beteges befelézzel bőven közik itt két esetet, a melyet csak ugy vékonyan vázoltam ki.

A. Fanny, hivatalnok felesége, 34 éves, több év óta fejkorpában szenved. Néhány hónap óta észreveszi, hogy foként festülőkörök esakélyonként hull a haja.

Stat. praesens, 1901. október 15. A hajjal fésült fejbőr egész terjedelmében számos korpa fűdi, amely helyenként porké vastagodva, csak nehezen választható el az alaptól. A haj általában, de különösen a halánték táján erősen megrik.

Therapia: Lovacrin, 1901. október 21. A koparképződés jelentékenyen esakélyon a beteg magától elmondja, hogy a festülőkörök sokkal kevesebb hála hull el, mint valaha. A haj olyan nagy mértékben, mint azelőtt.

Október 27. A koparképződés eltűnt, a hajkihullás teljesen szűntel.

November 5. A füstméltait kopasz helyeket fenn, körülbelül 4-5 cm. hosszú, barna színezésű haj fűdi.

November 27. A betegnek immár homogém, dus haja van. Az új haj emellett barna színezésű haj normális színe váltotta föl.

F. B. 34 éves hivatalnok azt panaszoja, hogy övek óta egyre jobban hull a haja.

Stat. praesens, 1901. október 18. A fejbőr sok korpa borítja, a hajok és a halánték táján a haj megrikult a középső halántékján kis mennyiségben, teljesen kopasz hely.

Therapia: Lovacrin, Október 25. A fejbőr tisztá. A koparképződés szűntel. A hajkihullás esakélyon.

November 2. A megrikult és kopasz helyeken a felükén kis hajszálak láthatók.

November 10. A haj a kopasz helyeken meglehetősen megújult, a többi haj szárd, a bőr mérsékelt duzzanattal látható.

December 1. Valamenyri előbb kopasz helyet természetesen színt hosszú haj borítja.

Orvosok néhány itélete:

Bár bíralmalkodtam, mégis megvizsgáltam, a szives rendelkezésmre bocsájt Lovacrin-t és már néhány hét múlva meggyőződtem, hogy valóban eredményt lehet elérni. Hiszem, hogy ez a szer csakhamar el fog terjedni; a magam részéről mindig pártolni fogom. A koparképződést igen kedvezően befolyásolja. **Med. Dr. L. Bralin.**
Főzöltséka szerint jellemtelen alkalmaztam a LOVACRIN-t és a valóságban ilyen bizonyíthatom, hogy koparképződés és rokonhat ellen jó szolgálatot tett, a mért is továbbra ajánlak fogom. **Med. Dr. Ludwig Garner.**
Orvosi igazoló-iratok és kő-nyomatványok ellenesége vagyok, de ezáltal kivételt teszek és igazolom, hogy a LOVACRIN valóban különben hatott és szivesen fogom ajánlani. **Med. Dr. Eduard Fickardt.**
Ha az eredmény nem változik, akkor nagyon meg vagyok elégedve a LOVACRIN-nal. Enyhén és hatatosan tisztítja a fejbőrt és a melletti a haj növeve határozottan fölismerhető. Az esakélyon magamon figyeltem meg és a szembetűnő eredmény nagyon meggyőzöndetett. **Med. Dr. Franz Ernst.**
Szivesen teljesítem kívánságát és igazolom, hogy a LOVACRIN nekem a seborrhoea (koparképződés) minden esetében, különösen a kezdődő hajhullás ellen, kiváló szolgálatot tett. **Med. Dr. Julius Korn.**

Az Ős LOVACRIN-ja itt seborrhoeának (koparképződés), effluviommal (hajkihullás) párosult hat esetében kitűnő szolgálatot tett a hajak és nem fogom elismerni, hogy adott esetben ismét használjam. Mindenesetre kérem, hogy még 3 üveg Lovacrin küldjön.

Szivesen bizonyítom a LOVACRIN kiváló hatását. Bizonyra egyik a legjobb antiepszepikus és a legelőbb a kopasz és enyhe. Betegem a dicsőség és a maguk világosságában körében tovább ajánlják. **Med. Dr. L. Margulies.**

A LOVACRIN-nak nevezett hajnöveztő szert egy alkalmas esetben ajánlhatom és bizonyítom, hogy néhány hét után valóban szembetűnő volt a hatás. Tovább fogom ajánlani. **Med. Dr. Seaton Egan.**

Az ős által küldött LOVACRIN-nal korai kopaszág, főlegleg bevezes hajkihullás nagy esakélyon eredményt ért el és gyakorlatban mindig szivesen fogom rendelni. **Med. Dr. Josef Karos.**

A LOVACRIN-nal eddig nagyon meg vagyok elégedve. Ez az első eset, hogy hajnöveztő szer megnyerte bizalmamat. Ha magamon figyeltem meg anti-seborrhoeikus hatását és konstansit, hogy az esakélyon kopasz helyeken kis hajszálak tűntek föl fejükre. A szert pártolni is fogom hasznában. **Med. Dr. Kasimir Schamet.**

A Lovacrin a haját szűrészt teszi, megakadályozza a korpát, fejjelkilyt és minden hajat nehézzé, hosszavá és selymessé tesz. Ideje előtt megszűnt a haj festés nélküli visszakerülérendi színezet. A Lovacrin igen kiterjedt módon újra igazítja a hajnöveztő. A fiatal haj bismutálisan gyorsan tűnőd és nő. Rövid hajú és szemmel láthatóan egészen előttlen hajú kis leányok anyját külfölden el fogja a szegény és esakélyon szert bismutálisan hatóan. Kig csak annyi, bármilyen a szegény, hogy megszűntesse a korpát, a haj kihullást és a kopaszágot addig minden anyának fontos tudnia, hogy van szer, amely kis kedveseinek pomádé hajfonatot szerez.

A Lovacrin üvegvétele 5 kor., 3 üveg 12 kor., 6 üveg 20 kor. áron kapható.

A szert postautánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után szállítjuk. Minden megbízást, rendelést az európai raktárhoz kell küldeni e címen:

M. FEITH, WIEN, VI., Mariahilferstrasse 45.

Kapható továbbá a következő drogériákban, illatszerekkereskedésben és gyógyszerárban.

REKATAK BUDAPESTEN: Petrovics Miklós drogeriájában, IV. Bécsi-utca 2., Török József gyógyszerárban, VI. Király-utca 12., Nador-gyógyszertár, VI. Váci-kört 17., Nardak Nandor drogeriajában, IV. Kossuth Lajos-utca 7., Thalimayer és Seitz drogeriájában, Monár 516. Moser drogeriájában, IV. Koronaheroz-utca 9. sz., Fodor Márton drogeriájában, VII. Király-utca 41., Matjányi Béla drogeriájában, „Az Arany kereszt” Vámbórkört 16. sz., Reiner J. és Társa drogeriájában, Corvin-tér 6. Lederer J. gyógyszerárban, „Magyar Királyi”, Marokkó-utca 2., Utasi F. utoda, drogeriája, Andrássy-út 39. sz., Izang Kálmán drogeriája, a „Sárkánybőr”, Egyetem-utca II. sz., Lányi és Dr. Drogeriája, Koronaheroz-utca 10. sz., Pich Ottó, Király-utca 20. sz., Steier Zsigmond „Jóbarát” drogeriája, Váci-kört 43. sz., Salamon A. illatszerekkereskedésben, Király-utca II. sz., Kartschmaroff A. „Szerecsen”-drogeriája, Kerepesi-út 39. Jozsef-kört 2. Lux Mihály, drogeriája, Múzeum-kört 7.

DÓCZI
BUDAPEST.
Kerepesi-utca 10. sz.

kapható saját készítményű elegáns, csinos, tartós **cipő és csizma** bámulatos olcsó árak mellett.

Női cipő:
Szárga fűző v. cuogos 2.50, bagarálóbőről 3.20, gombos 3.40
Legújabb orosz v. borjúbőr, fűző v. cuogos 3.— gombos 3.20
Különlegesség, amerikai box fűző 3.50, gombos 3.50
Tartós orosz v. szalonlakk fűző v. cuogos 3.50, gombos 3.40
Finom francia sverő fűző v. cuogos 4.20, gombos — 4.50
Zergo v. lakk kivágás 1.50, korcsosított 2.—, regátia 2.50
Posztó cuogos, bőrrel borítva 3.20, oroszlakk — 3.60
100,000 gyermekcipő postafiók vevő bérleti 20—25 árakig 1.—

Férfi cipő:
Szárga fűz. v. cuogos 3.—, bagarálóbőről 3.50, gombos 3.50
Legújabb orosz v. szalonlakk fűző v. cuogos 4.20, gombos 4.50
Légyeszám, Dorny-aknás, box, szalon v. oroszlakk — 3.—
Elegáns amerikai box, fűző v. cuogos 4.—, gombos — 4.50
Fólisztó eleg. francia sverő fűző v. cuogos 4.50, gombos 5.—
Borjúbőr sime 3.—, botótes 3.20, fűző 3.30, bakancs 3.50
Fólisztó cipő, bőrrel borítva 3.50, oroszlakk — 4.50

Csizma:
Vízmentes bagarálóbőr 7.50, borjúbőről 8.50, vilkőzéb. 10.—
Haltacsizma, slacyanán bőrvőze 5.—, magasan bőrvőze 7.—
Vadászcsizma halántékú 9.—, vízmentes vadászcsizma — 5.—
Fűzős, lakk v. botótes 8.— 10.— 2.20, 11.— 10.50 2.50
Orosz galoschni, férfi 1.50, női 1.30, tornacsi gummis 1.10
30,000 pár női házi cipő, nemex vagy bőrből 65 k-tól fölfelebb.

Videki rendeléseket utánvétellel pontosan esakélyon. Nem megfelelő kicserélők. 10 forinton felül bérmentve. — Új árjegyzék és csomagolás ingyen!

A 9951. számú

„Eljárás papiranyagú alkalmas rost- anyagoknak tözegből való előállítására“

című, 1897. július 3-ról kelt magyar szabadalomra **vevők vagy engedményesek kerestetnek.**

Szives ajánlatokat „W. U. 7127“ jel. alatt továbbít **Mosse Rudolf, Bécs I., Seilerstätte 2. sz.**

Hálószobák ebédlőkredencek, divánok, előszobafal, konyha kredencok és többek között asztalok, kőszepintérek és rész-fűtőesze. Használt bútorok vételnek **Hunyadi-tér 3. szám udvarban**

„AZANKER”

élet- és járadékbiztosító-társaság.
Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker. Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapítottak 1858.

Összes vagyon ————— 153 millió korona
Biztosítási állomány ————— 516 millió korona
Eddigi kifizetések ————— 248 millió korona

A nyereményrészesüléssel biztosítottak 1902-ben a **vegyes és halál- eseti biztosításoknál** A osztályok szerinti, az évi biztosítási díj 25%-ot kaptak készpénzben kifizetés. A **vegyes és takarékpénztári biztosításoknál** B osztályok szerinti (évenkénti emelkedő osztalék) az összes — biztosítási tartamon keresztül befizetett — díjak 3%-a, illetőleg az évi díjak

3 év, 4 év, 5 év, 6 év, 7 év, 8 év után 9 év után
9%, 12%, 15%, 18%, 21%, 24%, 27%

fizetettnek a készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.
Juttatások díjak. — Kedvező feltételek. — A képzhető legnagyobb biztonság. Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, valamint a társaság ügynöke.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett körilázi és magorvosi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY
v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyít; hűgycsőfolyást, hólyaggyújt, sebeket, syphilit, bőrbajokat, elgyengült férfierek, idősebbeknél is elektro Massage vagy Psyhyponor által. Onfer-tózesét és annak utóbajnait: ideg- és hátrgerinc-bajt és minden női bajokat.

— Rendel: 9 órától 4-ig és este 7-8-ig. —

Budapesten, Kigyó-utca 5.

Ciotild-palota (I. emelet).
Ájtáró ház — Lift használat.
Levelekre válaszol, gyógyszerokról gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyszeriker.

— E napokban hagyta el a sájtét: **„Bizalmas Barát”** című könyvecské, mely mindennemű férfi- és női megbetegedésnél és tünetállításnál szolgál. Kapható a szerzőnél: Dr. Kajdacsy József. Ár: csak 1 kor. Videki megrendelésre 20 fillérrel drágábbak.

M E S E

A boszorkánymester felesége.

No gyerekek figyeljétek, ez lesz aztán a mese! Ilyet nem hallott egy gyerek se, de még magam se, csak ez az egyet. Elmondom nektek, ha csendben meghallgattok. Ejnye, Eszti, ide figyelj, ne vágd hátra a Pistát, mert mindjárt elröpül a mese a markomból!

Volt egyszer egy gyönyörű szép leány, szöke haja volt, olyan szöke, mint a tied, Erzsike. Micike volt a neve. Husz éves korában feleségül vette egy boszorkánymester. Boldogan éltek kicsi fészükben, mint egy galambár. Egyszer reggel Micike arra ébredt, hogy eltűnt az ura, a boszorkánymester. Levágott haja ott hevert szanaszét a szoba padlóján. Micike az első pillanatban sirva fakadt, de a következő percben elhatározta, hogy ha a világ végére is kellene menni, de felkutatja az urát. A bizodalma, erős hite arra a föltevésre engedte őt következtetni, hogy minden valószínűség szerint meg fogja találni az urát. Másnap korán reggel jól megtöme pénzzel tárcáját, utra kelt. Alig ért ki a városból, az országoton, rozoga viskó ablakából egy öreg anyóka kandikált ki. Micike elmondta neki bánatát és megkérdezte, hogy nem tudna-e fölvilágosítást adni uráról?

— Dehogynem! — hangzott a válasz, — sőt azt is mesmondhatom, ki rabolta el uradat, ha adsz pár fillért pálinkára.

Természetesen adott Micike az öreg anyóknak pálinkára valót, de annyit, hogy még holta után is ihat az árából. Erre az öreg anyóka elárulta a nagy titkot. Elmondta, hogy az urát a százegefeji repülő ördög rabolta el, mert attól tartott, hogy beváltja fenyegetését a boszorkánymester és egyszer, alkalomadtán lemészárolja mind a százege fejét a repülő ördögnek, amiért ellopkodja az emberek állatait. Azt ajánlotta tehát az öreg anyóka Micikének, mondjon le tervéről és nyugodjon meg a megváltozhatatlanban, mert ugysem tudna a százegefeji repülő ördög el megbirkózni. Am Micike erről hallani sem akart, mert nagyon szerette az urát. Kérve-kérte az öreg anyókat, igazítsa őt utba s ő a többi az ördöggel el fogja intézni: szépen meg fogja kérni s az el fogja engedni az urát.

Az öreg anyóka látva, Micike elszántságát, elárulta, miszerint birtokában van olyan százegefeji kardnak, amelylyel egy csapásra megölheti a százegefeji repülő ördögöt. De ezt csak oly feltétellel adja oda, ha megígéri, hogy föl fogja szabadítani az ura az átok alul, amikor szerencsésen kiszabadul a százegefeji repülő ördög fogságából. A vörös sárkány rabolta el a leányt s őt meg öreg anyókává változtatta. Azelőtt férfi volt, még pedig király, Tündérország királya. Abban az esetben, ha sikerül a százegefeji repülő ördögöt megölnie és a leányt kiszabadítja a vörös sárkány körmeiből, ígéri, ha

visszanyeri újra férfit, királyságának negyeddél meg fogja ajándékozni. Micike ezt megígérte. Az öreg anyóka erre átadta Micikének a százegefeji kardot s utnak bocsátotta a szavakkal:

— Szerencse kísérjen utaidon. Eredj mindig egyenesen, tizenegy városra keresztül. A tizenkettedik város határában tanyázz a bagolykeselyű, mondd csak neki, hogy én küldtelek és ő téged el fog vinni annak a magas hegynek ormára, ahol elzárva tartja, külön e célra készített vörbában, az uradat a százegefeji ördög. Menj tehát, próbáld szerencséd isten nevében!

Micike tizenegy napig gyalogolt. A tizenkettedik napon érkezett a tizenkettedik város határára. A bagolykeselyű szerencsésen megtalálta, egy fa tövében gubbaszkodott. Oly hatalmas volt a bagolykeselyű, hogy Micikének majdnem elment a bátorsága a megszólítástól. De végre mégis megtette. Elmesélte a történeteket és kérte, hogy vigye el őt a százegefeji repülő ördög birodalmába. Mikor megszólalt a bagolykeselyű, az egész vidék visszahangzott erős hangjával. Micikét a bagolykeselyű a hátára ültette és figyelmeztette őt, hogy erősen kapaszkodjék beleje, nehogy leessen róla. Ekkor nekivágott a bagolykeselyű a légi utnak s repült szélvészgyorsasággal három éjjel, három nap. A harmadik nap hajnalán már látható volt a vár, dél felé pedig megérkeztek. Micike gyorsan leugrott a bagolykeselyű hátáról. Egy csöppet sem látszott kimerültnék. Körülnézett. Senkit sem látott. A bagolykeselyű is úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Már most mit csináljon? De nem tanakodott sokáig. A vár hatalmas vasajtájához lépett és megrögzte a kardjával. Hatalmas dübörgés volt hallható. A következő pillanatban kinyílt a vasajtó és maga előtt látta a százegefeji repülő ördögöt, fénytörőn lóveltek szemei. Micike az első pillanatban megrázkódott, de rögtön átlátta, hogy ha csak egy percig is vesztegeti az időt, menthetetlenül veszve van. Felkapta tehát hirtelen a százegefeji kardot s megforgatva a feje fölött, mintha teljes életében kard lett volna kezében, egy csapást mért a százegefeji repülő ördögére, úgy, hogy annak menten mind a százege feje leesett.

Micike látva lábai előtt a százege fejét, megkönnybűlten lélekzett fel. De csodák-csodája, mi történt? A hatalmas vár eltűnt a hegygyel együtt a szemei elől s egy gyönyörű ország kello közepén volt az urával együtt, körülöttük ezernyezer ember s mind torkaszakadtából kiáltotta:

— Eljen a mi megmentőnk!

Micike urát rögtön kiküldte az ezernyezer ember a gyönyörű ország királyának, azért, hogy felszabadította őket az átok alól. Tehát a százegefeji repülő ördög megölésével nemcsak a férj kaptá vissza, hanem boldoggá tett egy egész nemzetet, miáltal elnyerték a királyi koronát is. De Micike a nagy öröm és boldogság közepette nem feledkezett meg az öreg anyókról sem. Rögtön kiadta a parancsot katonáinak, hogy öljk

meg a vörös sárkányt és szabadítsák meg a királyleányt. Természetes, hogy a nagyszámú katonaság rövidesen végzett a vörös sárkánnyal. Az öreg anyóka, vagyis a király, miután visszanyerte férfi-alakját, szintén be akarta váltani ígértét, de Micike és az ura udvariassan visszautasították az ajándékot. Minek vegyék el a királynak negyed birodalmát, amikor nekik tiszerte nagyobb a birodalmuk. Hanem helyette felajánlották baráti jobbukat, melyet természetesen a király és családja örömmel fogadott.

Még most is boldog a két királyi család, a háza óta nem lett megzavarva a boldogságuk.

Papp bácsi.

KÜLÖNFÉLÉK

Szárnyaszegett madarak.

Midőn az erdő fonnyadt lombját
Az első tiszta hó lepi,
A nagy vadon szomorú, csöndes
S e csönd oly szent, oly ünnepi.

A mély, borongó hallgatásnak
Egyszerre ime vége lesz.
Zokogás két a bokrok alján
S az erdő újra ébredoz.

Akit betegség visszatartott,
A szárnyaszegett kis madár,
Epedő dalt zeng déli tájról,
Hol fájó lelke sirva jár.

A többi társát döl talo már,
Hol friss virágra tüz a nap,
Mig rá, a beteg-s elhagyottra
A téli pelyhek hullanak.

Szello vízi az epedő dalt,
Szomorúbbat nem ősmerek.
Ki hallja, annak szive dobban
S szeméből forró könny perog...

Ha árván állsz a nagy világban
És sorsod más vidékre vet,
Mig első hó szakad az erdőn,
Hallgassd ezt az éneket.

S mig hallgatsz a madár dalára
S szemedből a könny egyedül:
Könnyebb a szívéd, mert egy érzed,
Nem állsz bajoddal egyedül.

Feleki Sándor.

Őszi divat.

Az ideji divathullámzás teljesen arányban áll azzal a bizonytalansággal, amely a rendes idényváltást jellemezni szokta. Hol ez, hol azam a genre kerül felszínre, majd az egyiket, majd a másikat jelölik erősebben. A nézetek két táborra oszlanak és

— Becsületemre, sohasem láttam furesabb teremést, mint ezt a signor Castellit.

— És ki ez a signor Castelli? — kérdelem én Prospero felé fordulva.

— Kicsoda? — ismétlé Riccardo — megmondom neked, olyan ember, aki unatkozik és másokat is untat...

— Szerencsétlen egy ember, — vágott közbe Prospero szeliden.

— Igen, minthogy a bolondokat így kell nevezni, bolond, szegény.

— Egyszerűen egy buskomor ember.

— Ugyan mit! Szép buskomorság, amely egyik ebédről a másikhoz siet és mindegyiknél huszszor kutatja a pohár fenekét. Hidd meg nekem, Prospero, én, aki értek az ilyesmire, mondhatom neked, hogy signor Castellit bolond és ami még rosszabb, olyan bolond, aki leiszca magát.

— De elvégre, — vágta közbe, — mindebből nem tudom, kicsoda ez a signor Castelli.

— Megmondom neked, megmondom neked... Signor Castellit olyan ember, akinek kettős jogtalanság nyomja lelkiismeretét: az első az, hogy megházasodott, a második, hogy siratja elvesztett feleségét. Meg kell engedned, aki annyira megtagadja a józan eszt és a szerencsét, az bolond.

— Nem értelek.

— Világosabban fogok hát beszélni. Signor Castellit harmincéves és feléve özvegy ember. A helyett, hogy örülne végzetének, éjjel-nappal sóhajtozik miatta hangosan éjjel is. Ugy látszik, hogy boldogult felesége csendes órákon felkeresi özvegyét és álomkép gyánant megjelenni előtte. A fiatal özvegy, igaz, szórakozást keres és megteszi azt a legjobb akaratú, résztvesz minden vendégségben, újra éli az agglógeny szép életét, de még észrevenni rajta a férjét... Tedd hozzá, hogy hatékonyabb szórakozás céljából a borospohár mellett keresi üdvét, a legjobb szer minden derék férfi számára, de nem az ő számára, mert...

A bor, mint mi mondani szoktuk, bánatossá teszi lelkét és aztán isten veletek, jó szándékok.

Most újra belépett Sempronio.

Egyedül jött. Hol maradt signor Castelli?

— Oh az többet mondhat neki — tette hozzá Riccardo.

Sempronio vigasztalan kifejezéssel rázta a fejét és megint helyet foglalt az asztalnál.

— Rosszul érzi magát? — kérdelem én. — Szüksége van reánk?

— Köszönet, — válaszolt Sempronio — nincs semmire szükségem.

— Hiszen mondtam! Nincs semmire szükségem, az ördögbe! Es már kitalálom, mit csinál ebben a pillanatban...

— Mit?

— Sir, könnyeket ont, mint egy kis borjú.

É könnyelműen kijött szavak fájdalmasan érintettek. Az emberiség közönye az emberi nyomorban szemben jutott kifejezésre a gunyas hangban. Megvető pillantást vetettem Riccardora és hallgattam.

E beszélgetés egész tartama alatt Anselmo szótlán maradt. Mire gondolt?

E közben újra megélné a társalgás; újabb palacok kerültek az asztalra és csendült a tele pohár.

Három órával később, még mindig az asztalnál voltunk; Anselmo hátradőlve ült székeében; Sempronio és Prospero élénken beszélgettek; én az ismeretlenre gondoltam és időnkint az ajtó felé tekinttem, melyen az kiment, abban a várakozásban, hogy újra meg fog jelenni és látni fogom őt...

És Riccardo nyers hangja tulharsogta a többiekét egy himnuszt énekelve a helység véd-szentjére, a derék San Carporfora.

II.

Signor Castelli beszél.

Amikor Prospero türelmetlenségünk lecsillapítása és kiváncsiságunk ébrentartása végett egy idegennek, egy hatalmas urnak és tökéletesnek megérkezését bejelentette, nem hazudott.

REGÉNY

Egy férj regénye

Irta: SALVATORE FARINA

(6)

Ez elnőmulás után lehetetlen lett volna folytatni a korábbi üres tereferét, a nélkül, hogy utalás ne történjék ismeretlenemre. Prospero, aki mint jó házigazda legtöbbet szenvedhetett ez esemény alatt, szólt meg először:

— Szegény fiatalember! — szolt szomorú kifejezéssel.

— Szegény fiatal ember! — ismétlé Anselmo, megtöltve poharát.

Anselmo modora feltűnt nekem; ő, aki oly jóllelt volt, oly közönyösen mondta ki e szavakat, hogy szinte nyugtalanított. Talán egoista lett az alatt az egy év alatt, amióta nem láttam. Hihetetlen. Mégis nagy változás ment végbe lényében, szokásaiban, mondhatnám kedélyhangulatában. Viselkedése, szórakozottsága, hosszu hallgatása új vonásként jelentkeztek nála, időnként valami bizonytalanságot vettem rajta észre, gyakran elpirult, és mindez azelőtt idegen volt ez egyszerű léleknek; bánta még mindig mély volt, de mintha kissé határozottabb jelleget, világos körvonalakat öltött volna; azt mondhatta volna az ember, hogy most már nem a természeténél fogva lehangolt, hanem egészen más oka van szomorúságának. Új titkot kell olvasnunk gyermekkori barátom arcáról, új fájdalmát gyógyítanom?

Es megmaradt-e régi gyermekkori barátomnak?

— Szegény fiatal ember! — tette hozzá Riccardo gunyosan, — a keres fejebe száll...

Es nevetett azzal a száraz kacagással, amely sérti a fület, a nélkül, hogy közölné a lélekkel. Senki sem vegyült el vidámságba; ezért Riccardo, észrevevén a kudarcát, sietve hozzátette:

mindegyik a maga jogát védi. És a két—tíz ellenfél sorompóba szölija minden előnyét, szenvedélyes kitartással küzd az elsőbbségért. Valóságos versenyfutás ez az izlés ítélőszéke előtt és minden résztvevőnek, sőt nézőnek is megvan a maga jelöltje.

Eljöltek között különösen kettőt kell említenem: a b6 és testhezálló kabátot, amelyek kétségbeesetten küzdenek az egyeduralomért. Pedig kizártnak tartom, hogy az egyik vagy másik teljesen elérhesse. A nők között mindig lesznek, akik inkább a kényelmes viselést felé hajlanak, de nem kevesebb azoknak a száma, akik alakjuk szépségét lehetőleg feltüntetni kívánják és ezért határozottan előnyt adnak a feszes-állású kabátoknak. S épp azért valószínű, hogy mindkét fazon egyenlő mértékben fogja uralni az őszi divatot.

A ruháknak sajátos, érdekes jellegűt kölcsönöznek az előt, élénk színt kihajítok. *Monasterly* és *Kuzmik* utódi egész sorát mutatják be a legújabb őszi mintaruháknak, de kevés kivétellel csaknem mindegyiknek kabátja ezt a dísz mutatja. A rövid aljnak több példányát látjuk, jelölül annak, hogy a *sikkjére* oly feltékeny párisi asszony is meghódolt a célszerűség előtt. A bolero mintha kissé báltérre szorult volna, de kosztüm-ruhánál is erősen előtérben áll a hosszú, lebbenyos kabát. Ezekben remek példányokat mutatnak be Monasterlyék.

Egyéni izlésemnek talán leginkább az a havannabarna lodenruha felelt meg, amit szeszélyes izléssel, de annál több tudatos raffinementtal cseszényevörös és fekete sujtással levarrott, fehér posztóval díszítettek nagyon avatott kezek. Az al rövid nagyon sikkis; a csipőhöz egy sokszor letűzött, tűkörnek nevezett rész simul, mely alatt mely ráncokba csukva hullámzik a szövet. A rövid bolero elől meléngyszerű hegyes és kis aranygombokkal lesz az a só mellényre ragombolva. Ez fehér posztóból van, mit sűrű csikokbarn varrtak le vékony fekete sujtással. Ebből van az 5v is, a gallér, valamint az ujjak alsó kézelői. A felső gallér és kézelők, valamint a bolero szegélye cseszényevörös posztóból van, ami meglepő hatással díszíti a szép ruhát. Elsősorban természetesen fiatal, barna hölgyek számára készült.

A nyugodt, de mindamelett telivel francia eleganciát képviselő selyem ényű, fekete posztóruha. Az al hosszú, három fodorral, melyeknek mindegyike széles selyemzsinórokkal van szegve. Elöl három-három szegélyt jut le a közepén, ezzel a részzel mintegy ketté választva a fodorbőséget. Kabátja hátul orozos, hosszú lebbenyével, mely bármás sorokban van széles selyemzsinórral s ezen belül keskeny sujtással levarrva. E zsinórozást fehér-piros-zöld szövetű, keskeny dísz éleltik. Merő véletlenül a francia izlés itt nemzeti színeinket egyeztetie össze szerencsés kézzel. Elöl e színes zsinórok boleroformát képeznek. Az 5v és a dudoros ujjak dupla kézelőin

Mert Sempronio, az óriási Sempronio, az minden volt. Furesza állapotok vannak abban a helységben, ahol Sempronio él. Képzelve el az ember, hogy a Como-tó partján egy szeszélyben az az ötlete támad, hogy egy szép éjjelen átvonul a hegyeken a Lugano-tó partjára és ott letelepszik, anélkül, hogy a legvalószínűbb is gondolna a polgári jogok győzelméire és megvan Campione négyarasznyi földjével és kétszáz lelket számláló lakosságával, beleértve az öreg embereket, a nőket és gyermekeket. És ezen az olasz földön, minden oldalról köztársasági vizektől és hegyektől környezve, Sempronio sértetlenül megszerzi a zászlótartókat és a monarchikus alkotmányos kormányának becsületét, szindikust, adószedő, postagazgató, békebíró, tőképezés, iparos 6 felségének, Olaszország királyának képviselőjében, lelke élete és sarkpontja e kisdél világnak.

Eppen Campione felé vezetőnk egy nehézkes csónakban és Sempronio, aki mellettem ült, elbeszélte, mint tartoztak azelőtt a vizek és a hegyek Campioneval szemben az olasz területhez és mennyi bajt okozott ez neki és végre mint egyenlített ki a két kormány közt felmerült sürdődásokat. Késő este volt már, a csillagok fénye ragyogta be az eget és zugó szivaj töltötte be a levegőt, ahogy ez gyakori jelenség augusztusban; a tó visszatükrözte a csillagok ezreit; Lugano reszkető lángjai kigyultak, alig hatolva át a sötétségen; végtelen béke uralkodott körös-körül; a közeli partról a bogarak zümmögése szállt felénk; az evezők szabályszerű járása és a víz locogása tette tökéletesebbé a természet fonosságos akkordját.

De én mára gondoltam és ha Sempronio meg is kimélt volna a két kormány menetközi fogásaitól, mégis azt hiszem, hogy nem adtam volna magamat oda egészen amaz összhangnak. Tudni kell, hogy két arasznyira tőlem a csónak legészlebb csucsán signor Castellini ült, aki egy idő kutatva bámulta a csillagos eget.

(Folytatása következik.)

felete selyemzsinór. A magas gallér zöld bársonyból van alatta, fekete selyemzsinór és színes dísz, csikokban alkalmazva.

A legújabb divatot képviseli egy vakondszürke posztóruha. A mélyen berakott aljon ékeket alkalmazott részek vannak, mindegyik varráson sujtásdíszrel. Aul fodorszerűen széttesnek, íent selyemzsinórral vannak szorosan levarrva. Hosszu, testhez álló kabát, 6v-tól le elő — a lebbenyen törőzma tűzések és sugáralakban szürke paszománnyal díszítve. A nyakon kis gallér vakondprémből, körülötte kerek ívekben szürke sujtásdísz. Hármás csoportokban apró aranypitykék vannak szerte alkalmazva és a sujtás is mindenütt aranypitykével leülizt. Az uja alul dudoros, szük vakondkékekkel s ezektől is szürke sujtások futnak fefelé.

A nyáron anyira kedvelt csipke a téli ruhának is kedvenc dísz lesz. A legsötétebb ruhát is dískrétt módon élénkítik a nagy gallérok, melyekből Monasterlyék vagyont érő példányokat mutatnak be. Ezekkel csak az antik himzsek utáztai vetekehetnek szépségben és becsben.

De nemcsak a szabát, a szöveteket illetőleg is versenyeznek egymással a különböző várfajok. Mig sokan nagy kedvelői az érdes, bolyhos szöveteknek, amelyeket oly számos és szép változatban mutatnak be az idény kezdetén, Páris divatmádatörői legu abban a sima, selymes posztókat pártolják. Olyan finomnak most az ujjajta g ártmányok, hogy vetekekednek a selyemmel oly ágy redőkben omanak alá, akár a crèpe de Chine. Némelyiknek bolyhos a felülete, akár a cybelyne, sőt némelyik olyan fényes, mint a duchesse.

Szin do gában főleg a szürkét jelenik, aminek a vakondprém nagy diadala adja meg a magvarázstát. Ki hte volna, hogy ez a megvetett, silány kis állatka még egyszer szerepet fog játszani a divat történetében! Pedig most olyan nagy szerepe jutott, hogy ultramodern párisi asszony ez idén más prémot nem fog viselni. De a most ismert vakondprém nem a mi igénytelen aknamunkásunk bundája. Selymes, fényes, a szürkésége derült és így könnyen érhetővé teszi az iránta hirtelen fellobbant nagy előszeretettel. De persze, ez nem is a mi vakondunk, hanem más világreszek faunájából kerül hozzánk, szép asszonyok és leányok hiszágának áldozataikat. És ki tudja, az a szürke kis állat őszántából is nem lenne szívesen ádozattá, ha tudná, hogy holta után milyen szép kezek fogják simogatni, dédelgetni?

A divat céljának kétszeresen megfelelnek a rüvidszőrű préme, mert egész boleroakat széles aljszegélyeket készítenek belőlük s ez letelepenné teszi a borzas hosszuszőrű préme alkalmazását. Ezért jut nagy szerepe a vakondprémnek, a sötét színek kedvelőinél pedig a szaltnak. Azonfélül a prémot imitáló bársonyok egész tömege kerül forgalomba. Ezeknek a felülete gyűrődött, prémforma és így könnyen kelti az igazi szőrme látszatát. Monasterlyék néhány remek ruhát készítettek egy amerikai hölgynek s ezek között egy ilyen bársonybolerós is szerepelt.

n. b.

— **As uralkodók szivarja.** A közönséges balandók azt hiszik, hogy az uralkodók mind megrögdrága szivarokat szivnak. Pedig ez tévedés, mert Edvárd angol király kivételével, aki tíz-tizenkétkoronás szivarokat sziv, a legtöbb államfő olcsó szivarokat használ. A mi királyunk a legrikkább esetben gyujt importált szivarra s különös előszeretettel a tiffeléri Virginia szivarokat szivja, amelyeket Dél-Tirolban, a saccói kinstári dohánygyárban készítenek számára. Vilmos császár 1 korona 20 fillérről drágább szivarokat nem igen üstöl, sőt a lényegesen olcsóbb hollandi szivarokkal is megelégszik. Hogy Vilmos császár udvarában mennyire kerülük a tulságos fényűzést, azt bizonyítja a következő kis történet, amelyet egy majna-irank urti gyáros beszélt el néhány évvel ezeőtt. A császár egyszer kiváló finomnak talált bizonyos szivart, amelyet nagyon megdicsért. A császárnak azt hitte, hogy nagy örömet fog okozni a császárnak, ha vesz neki belője egy jó csomót; de mikor megtudta, hogy a kérdéses szivar darabja csaknem négy koronába kerül lemondott a megrendelésről, nem ugyan takarékosnágból, mert ezt elbirta volna még a budget, hanem azért mert a császár személyes igénytelen életmódjával az kirívó ellentétben állott volna.

— **A tulostt realizmus a szinpadon.** A szinpadokon manapság tulságba vitt realizmus kellemetlen oldalairól érdekes anekdotát mond el egy angol folyóiratba Madame de Navarra. Egy drámában, amelyben ez a művésznő adta a hősnő szerepét, az egyik jelenetben azt kellett mondania vendégeinek, hogy hallatszik már a közelgő kocsijuk

zörgése. A kocsizörgést nagyon könnyű utánozni a szinpadon, de a nagyobb realizmus érdekében azt a zajt is utánozni kellett, amelyet a lovak vágtatása okoz a hősnő kapuja előtt a kavicsos talajon. Ezt azonban nem tudták utánozni, mert nem voltak meg hozzá a megfelelő eszközök. Végre Navarra asszonynak pompás eszméje támadt, amelyet rögtön meg is valósított a színűz. A Covent Garden-ból egy csacsit béreltek és a kérdéses jelenetnél a díszletek mögött sűrűn elhelyezett kavicson tel és alá jártatták a füles állatot, aki ezen alkalommal a fényes francia udvar paripáit képviselte. A darab első előadásán elhangzott a végszó, amely után a lódoogás következett volna, a színpalok mögött azonban a legnagyobb esend uralkodott. Navarra asszony hangosan ismételte mondokáját, amire meg is történt valami a kulisszák mögött: a csacsi hirtelen ordítani kezdett az ő jellemző hangján, mire a közönség barszóg kacagásba tört ki, bár ez a jelenet volt a legkomolyabb része a darabnak. A művésznő mit tehetett egyebet, együtt nevetett a közönséggel.

— **Képselt beteg.**

Orvos: Tengeri fürdőben akarja gyógyíttatni magát? Mi a baja?

Beteg: Azt egészen önre bízom, doktor ur.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, október 24.

Gabonaüzlet. (Reich Jenő jelentése a *Budapesti Napló* számára.) Az időjárás a lefolyt hét nagyobb részében boros és hűvös volt; a hőmérséklet erősebben csökkent és éjjelenként gyenge lagy is volt észlelhető. Később bőséges csapadék állott be és ezzel együtt az idő is enyhébbre fordult. Az őszi munkálatok melyek az eschiány folytán eddig meg voltak nehezítve, kedvezően folynak. A vizállás emelkedő. A külföldön az időjárás a miénkhez hasonló.

A külföldi piacokon az üzleti viszonyok keveset változtak. A hangulat nagyobbára kellemes, a fogyasztási kereslet nagyobbára kedvező, de ez erősebb hozatalokban talál ellensúlyozást és így az árkában lényegesebb változás alig észlelhető. Amerikában az irányzat inkább bágyadt volt. Az erős orosz elszállítások és a látható buzakészletek jelentékeny gyarapodása (a Bradstreets becseése szerint a mult hét óta ismét 2,680,000 bushellel) lanyhítottag hatottak. A későbbi határidők kedvező időjárásra csendesebbek. Angliában vevők épp úgy, mint eladók tartózkodóak maradtak, a forgalom gyenge és a határjegyzekek valamivel olcsóbbak. A készáru-piac ártartó marad. Franciaországban fedezési kereslet befolyásolta az üzletet és az irányzat így emelkedő volt. A német piacok az egész hét folyamán változatlanok és a muhethi nivón maradtak meg. A többi kontinentális piacokon a forgalom megfelelően jó, a nélkül azonban hogy az árkában jelentékenyebb változás volna feljegyezhető.

Nánunk az irányzat az összes cikkekből kedvező és a főcikk bubában a jegyzések szíriádrabbak. Az egyéb cikkeket változatlanok.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza a hét elején még csendes irányzatban indult. A málmok tartózkodók voltak annál inkább, mert a határidőpiac is visszaeső irányzatot követett. Később a mármok ismét keresletet tanusítottak, úgy látszik, hogy a lisztforgasztás javult a vételkedv is megélésküiti és különösen finom buzakat kerestek, melyek azonban a gyenge vasuhozatok mellett csak csekély mérvben vannak a piacon. Fokozatosan így tehát ismét emelkedő árak érvényesülhettek és dacára a készségek kínálatnak, nemcsak a kezdetbeni visszaesés volt pótolható, hanem egyenként néhány fillérré magasabb árak is voltak jegyezhetőek. Az össz-forgalom 200,000 métermázsát tett ki. A hetihozatal összege 197,000 métermázsá, melyből 34,000 métermázsá ment tovább.

Rozs mérsékelten van kínálva és részben a helyi fogyasztás részben elszállítási célokra továbbra is jó vételkedvvel találkoztak. Az árak jól tartottak maradtak és minőség szerint 6.15—6.20 koronáig jegyeznek budapesti paritásra és 6.35 koronáig 3 óra helyben átvéve. Nyíri rozsbán korlátolt a forgalom, Nagy-Károlyban átvéve 6.65 koronát fizettek.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) főleg gyárosoknál kevésbé bizaloknál, jó érdeklődéssel találkoztak és aránylag gyenge kínálat mellett tartott maradt. Minőség szerint gyárosok 5.40—5.65 koronáig fizettek budapesti paritásra, mig Kőbányán 5.75 koronáig jegyzünk. Malátá- és sörárpa állomásokon átvéve csak gyengén volt forgalomban, főleg a belöldi fogyasztás céljaira. A kivétel részére is volt esekély üzlet Fevidéki árpa 5.0—6.25, jobb 6.50—7.00 koronán kelt el. Tiszavidéki árúért 6.10—6.50 korona között fizettek.

Tengeri (6) csak szórányosan kerül forgalomba.

Az emelkedett határidőjegyzésekkel egyetemben az árak azonban 5-10 fillérrel javultak és kicsiba téve helyben 6.20-6.25 koronát fizettek. Uj tengeriben ugy prompt, mint a teli hónapokra való szállításra az irányzat kellemes. Az idej uj termék minősége igen kielégítő, annyira, hogy az árú már most is különösebb vesztély nélkül szállíthatóképes. A kereslet különösen Ausztria részéről volt ellenkebb és az árak 5-10 fillérrel javulhattak. A belöldi kereslet mérsékelte. Budapesti paritásra prompt áru 4.70-4.72 1/2 korona. novemberi szállításra 4.75 korona, november-januárúra 4.95 koronát jegyez.

Zab változatlan maradt. A kínálat mérsékelt, de a fogyasztási kereslet sem haladta túl a normálisat. A forgalomba volt ca. 3000 métermázsáért szin és lisztászerint 5.35-5.65 koronáig fizettek helyben.

Hüvelyesek: Bab e héten, különösen közép-minőségű áruban trieszti és fiuinei számlára jó érdeklődéssel találkozott, mig finomabb áruban kereslet nincs. Prompt szállításra trieurözött törpe babért Gröngyös-Féregyházán 10.25 koronát; gömbölyű babért Mohács-Baja-Zombor 2.75 koronát; barna babért Kalocsán kínálat hiján névleg 8-8.25 koronát; Nagy-Károlyon 8.25-8.50 koronáig jegyzünk. Nagyszombi bab déli vasutmenti állomásokon keresett és 8.50-8.75 koronáig, erdélyi állomásokon 7.75 koronáig jegyez.

Ipar és kereskedelem.

A tőzsdetanasó ma délután 5 órakor Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag elnöklésével teljes ülést tartott. A tanács tudomásul vette a kereskedelmiügyi miniszter leiratát, melyben értesíti, hogy a miniszteri tőzsdébiztos állandó helyettesülök dr. Adám Géza miniszteri segéditkárt nevezte ki. Elhatározta továbbá a tanács, hogy a kereskedelmi kötelevek föltételes illetékmentessége tárgyában a pénzügyminiszterhez feltérszést fog intézni. Elrendelte az „Albina” nagy-szebeni takarékk és hitelintézet 5%-os zálogleveleinek, az Egyesült Téglá- és Cementgyár Részvénytársaság 15 ezer darab 200 korona névértékű tőrszrészvényeinek tőzsdé lajstromozását és jegyzését; megengedte az utóbb említett részvénytársaság jelenleg jegyzetti részvényei tőzsdéi jegyzésének beszüntetését, ugy-szintén a Temesvári Első Takarékpénztár 5%os A. sorozatu záloglevelei tőzsdé jegyzésének ez évi november 1-étől való beszüntetését. Ezek után a tanács a folyó ügyeket tárgyalta.

Hírdetmény. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közli, hogy hajói Dubrovnik szerbpartii állomást — a kedvezőbb vízállás folytán — e hó 24-étől kezdve ismét érintik. Az állomás ennélfogva ugy a személy- mint az áruforgalom részére lentü napot ismét megnyiták.

Sertésconszerválás. (A székesfővárosi sertés-vásár és közvághid intézsége.) Október 24-én. Főhajtás: Zsirtertes, egymint öreg I. rendű — kilogrammon felül — — — — — darab, II. rendű 230-350 kilogrammig — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 220-300 kilogramm — darab, könnyű 220 kilogramm — darab, sildő — darab, malac — kilogramm — darab. Összesen — darab. Husseretes: Nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyű 250-400 kilogramm — darab, sildő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen — darab. Főhajtás összege 247 darab, — darab sildő. Előző napi maradvány 171 darab, 2 darab sildő, összesen 418 darab, 2 darab sildő. Eladatott 223 darab sertés, 2 darab sildő. Maradvány 195 darab, — darab sildő. A vásár irányzata közepes. Az árak szilárdak. — Következő árak jegyzetük: Zsirtertes: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül 97-100 fillérig, II. rendű 230-350 kilogramm — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, fiatal közép 220-300 kilogramm 96-100 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 89-96 fillérig, sildő — fillérig, malac — fillérig. Husseretes: Nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű — kilogramm — fillérig, sildő 104 — fillérig, malac 40 kilogramm — fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élsúlyban.

Bécsi vagyonarhavásár. Okt. 24. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st-marxi központi vásárosnokban ma megtartott vesztérgári vagyonarhavására leihajtott 7087 darab magyar, — darab galiciai, — darab bukovinai, — darab németországi összesen — darab szarvasmarba.

Jegyzések: kilogrammonként élsúlyban, magyar hizőkör I. rendű minőségű — fillér, kiv. — fillér, II. minőségű 80 — fillér, kiv. — I., III. minőségű — I. galiciai hizőkör I. minőségű — fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér; német hizőkör I. minőségű 81-86 f., kivételesen — I., II. minőségű — f., III. minőségű — fillér. Legelő ökor — fillér, paraszt ökor — fillér, levagott ökor — fillér. Bika 69. — 71. — K., tehén 53-76 korona, kivételesen — korona, bivaly — korona. Az árak métermázsánként, élsúlyban értendők, fogyasztási adó nélkül.

A budapesti gabonátzsdé.

Budapest, október 24.
Mérésüket kínálat és ugyanoly kereslet mellett készbuza csöndesebb irányzatú volt és a forgalomba kerül t. 20.000 mm. teljesen tartott arakon kelt el. Rozs változatlan maradt, árpa kellemesebb, zabban és tengeriben nem volt üzlet.

Eladatott:

Buza: Tiszavidéki: 400 mm 81 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 10 f., 200 mm. 80 5 k. 8 K. 0 7 1/2 f., 200 mm. 79 7 k. 8 K. 0 2 1/2 f., 100 mm. 78 3 k. 8 K. 0 2 1/2 f., 200 mm. 79 5 k. 8 K. 0 2 1/2 f., 200 mm. 79 5 k. 8 K. — f., 100 mm. 79 3 k. 8 K. — f., 500 mm. 79 k. 8 K. — f., 250 mm. 79 k. 7 K. 8 7/4 f. vegyülékes, 200 mm. 79 k. 7 K. 8 5 f., 150 mm. 79 k. 7 K. 8 5 f. sárga. 100 mm. 78 k. 7 K. 8 5 f. sárga, 400 mm. 78 5 k. 7 K. 9 7/4 f. Budára. 100 mm. 78 3 k. 7 K. 8 1/2 f., 200 mm. 78 5 k. 7 K. 8 7/4 f. f. 100 mm. 77 k. 7 K. 7 5 f.

Hódmező-Vásárhelyi: 500 mm. 79 5 k. 8 K. 0 5 f., 1600 mm. 79 k. 8 K. 0 5 f.

Pestmegyei: 40 mm. 80 k. 8 K. — f., 400 mm. 79 k. 7 K. 8 5 f., 700 mm. 78 2 k. 7 K. 8 2 1/2 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 8 0 f.

Tolnai: 1800 mm. 77 k. 7 K. 7 3 f.

Zimonyi: 2175 mm. 76 5 k. 7 K. 4 5 f.

Duna: 2400 mm. 77 k. 7 K. 7 2 1/2 f. 1.900 mm. 77 k. 7 K. 6 7 1/2 f.

Pancsovai: 1200 mm. 75 k. 7 K. 2 5 f.

Raktárú: 2300 mm. 78 k. 7 K. 80 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 200 mm. 6 K. 20 f., 400 mm. 6 K. 15 f., 100 mm. 6 K. 17 1/2 f., paritásra.

Árpa: 1.00 mm. 5 K. 60 f.

Készpénztés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti árú- és értéktzsdé szokásai szerint készpénzben és kilogrammonként, — A minőség hektoliterekint 50 kilogrammonként.

B u z a	Kiló	100 kilogramm ára		Kiló	100 kilogramm ára	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
Tiszavidéki új	78	7.60	7.05	79	7.85	7.90
"	77	7.5	7.50	78	7.85	8
"	78	7.75	7.85	81	7.85	8.05
Fehermegyei	78	7.60	7.60	79	7.80	7.95
"	77	7.60	7.70	80	7.85	7.95
"	76	7.65	7.80	81	7.85	8
Pestvidéki	78	7.40	7.55	79	7.70	7.80
"	77	7.45	7.60	80	7.75	7.90
"	76	7.50	7.65	81	7.80	7.95
Bánági	78	7.45	7.65	79	7.75	7.90
"	77	7.50	7.70	80	7.80	8
"	76	7.55	7.75	81	7.85	8
Bácskai	78	7.45	7.65	79	7.75	7.90
"	77	7.50	7.70	80	7.80	8
"	76	7.55	7.75	81	7.85	8

Egyéb gabonafélék

Egyéb gabonafélék	Kiló	100 kilogramm ára	
		K-tól	K-ig
Rozs új előrendű	—	6.20	6.30
" készpénzesített	—	6.10	6.20
Árpa — takarmányra, előrendű	—	6.50	6.75
" — másodrendű	—	6.40	6.60
Köles — előrendű	—	5.60	5.70
" — készpénzesített	—	5.45	5.55
Zab — előrendű új	—	6.05	6.15
" — fehér	—	6.15	6.25
" — román vagy bolgár	—	6	6
Répa — káposzta	—	10.50	11

A határidőszétlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza 1903.	7.62-7.63-7.60
Áprilisi buza 1904.	7.76-7.77-7.75
Októberi rozs 1903.	6.28-6.25
Áprilisi rozs 1904.	6.56-6.55
Októberi zab 1903	5.40-5.41
Áprilisi zab 1904.	5.64-5.65
Majusi tengeri 1904.	5.37-5.35

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1903.	7.60-7.61
Áprilisi buza 1904.	7.74-7.75
Októberi rozs 1903.	6.24-6.25
Áprilisi rozs 1904.	6.54-6.55
Októberi zab 1903.	5.40-5.41
Áprilisi zab 1904.	5.64-5.65
Majusi tengeri 1904.	5.35-5.36

Délután fél 5 órákor zárul:

Októberi buza 1903.	7.63-7.64
Áprilisi buza 1904.	7.74-7.75
Októberi rozs 1903.	6.26-6.27
Áprilisi rozs 1904.	6.55-6.56
Októberi zab 1903.	5.40-5.41
Áprilisi zab 1904.	5.65-6.66
Majusi tengeri 1904.	5.35-5.36

A budapesti értéktzsdé.

A mai előtőzsdén az összes értékek csökkentek. Zárlat felé a bangulat nyugodtabb volt s az árfoyakmok mérsékeltlen javultak. Az általános forgalom nyugodt volt.

Előtőzsdé: Osztrák Hitelrészvény 656.—659.—, Magyar Hitelrészvény 716.—719.—. Leszámitolóbank részvény 451.—. Rimamurányi vasmű részvény 480.50-481.—. Államvasuti részvény 653.50-654.50. Városi Villamos Vasut részvény 309 — korona. Koronajáradék 97.47 1/2-97.50 százalék.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.70 százalék. Magyar Hitelbank részvény 717.75-725.25. Jézálogbank részvény 513.—. Leszámitolóbank részvény 454.—. Osztrák hitelrészvény 659.50-662.25. Kereskedelmi bank részvény 2710.—2715.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 542.—545.—. Rimamurányi vasmű részvény 483.—484.—. Kőzati Vaspálya részvény 600.50-602.50. Államvasuti részvény 655.—657.— korona.

1/4 órákor zárul: Osztrák Hitelrészvény 661.50. Magyar hitelbank részvény 722.50. Leszámitolóbank részvény —. Rimamurányi vasmű részvény —. Osztrák-magyar államvasut részvény 655.50. Kőzati vasut részvény —. Városi villamos vasut részvény —. korona.

A budapesti terménytőzsdé.

A terményüzletben a szezonzerü bangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfoyakmokat állapította meg:

Jegyzések: Hieremag: lucerna magyar 56.—62.— korona, vörös aprószemű 48.—52.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánági — korona, középsemű 54.—56.— korona, nagyszemű 58.—61.— korona. Disznózsír: budapesti 66.50-67.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 56.50-57.— korona, 3 darabos 57.—57.50 korona. Iüstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 19.—19.50 korona. 120 darabos — korona. 100 darabos 21.75-22.50 korona, 85 darabos 23.50-24.— korona. azonnaliszállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 18.50-19.— korona. 100 darabos 21.25-21.75 korona, 85 darabos 22.75-23.50 korona. Szilvaiz: slávoniai 19.50-20.— korona, szerbiai 17.50-18.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktzsdé.

A magyar válság mai alakjában lehangolólag hatott az előtőzsdére, minthogy azonban a kibontakozás reménye még nem tűnt el teljesen, mélyebb benyomást nem tett.

A déli tőzsdé budapesti jelentések hatása alatt élénk javulással nyitl meg és továbbá leolyásában a bangulat egyre barátságosabbá vált.

Zárlat nyugodt.
Béca, október 24. (Magyar értékek záróárak) 4 1/2%-os aranyjárdék 118.30. líszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 155.— Magyar vasuti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 453.—. Rimamurányi vasműrészvény 404.—. Magyar koronajáradék 97.60. 4 1/2%-os Magyar földténem. kötvény 97.35. Magyar hitelbank részvény 727.—. Magyar nyeregenyi kölcsön sorsjegy 205.—. Kassa-odernberg vasuti részvény —. Magyar keresk. bank —. Magyar cukorár 1495.

Béca, október 24. (Osztrák értékek záróárak) 4 1/2%-os papírjárdék 100.15. 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 119.50. 1860-os sorsjegy 153.10. Osztrák hitelsorsjegy 458.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyesület 480.60. Osztrák-magyar bank 1000.—. Déli vasut 78.50. Dumagózbajász részvény 865.—. Dohányrészvény 334.50. Császár és királyi arany 11.34. Németbankváltók 117.36. 4 1/2%-os ezüst járdék 99.95-100.65. Osztrák koronajáradék 100.10. 1864-ik sorsjegy 232.—. Osztrák hitelintézet részvény 661.50. Unionbank 522.—. Osztrák Landerbank 416.—. Osztrák-magyar államvasut 657.50. Elhavóügyi vasut 422.—. Alpei bányarészvény 383.—. 20 irank. arany 19.06. Londoni váltóár 239.30 Bécsi iramway lítt B. —. Bécsi iramway lítt A. —. Lípót kohó 292.—. Az irányzat szilárd.

Külföldi értéktzsdé.

Berlin, október 24. (Légszer tudósítás.) A tőzsdé ma kezdetben esendes volt. De a tegnapi helyi értékekben való zárlatból képest a bécsi tőzsdére gyöngybe volt. — 3 1/2%-os német birodalmi kölcsön 90.06-val és 3 1/2%-kal magasabb. Külföldi fondokat nem keresik. Vasuti részvényekben az üzlet gyenge. Hajószí részvények szilárdak. Kesőbb irányzatváltozás történt montan értékekben történt visszavásárlások folytán, minek az árfoyakmok 1/2-2 1/2%-kal emelkedde volt a következménye. A spekuláció kénytelen volt, tekintettel a befizárlatra, fedezeteket eszközölni. A bankok is átlag emelkedő irányzatot mutattak. Utimópénz 4 1/2%. Magánleszámitolási kamatláb 3 1/2%.

Berlin, október 24. (Zárlati) 4 1/2%-os papírjárdék —. 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 101.80. Elhavóügyi vasut —. Magyar koronajáradék 97.60. Osztrák-magyar államvasut 140.00. Kassa-odernberg —. Bécsi váltóár 86.25. Magyar vasuti bernunzasi kölcsön —. Alpei bányarészvény —. Disconto-Commandit 143.10. Államcs. villemossági Édsion 211.—. Geismann-Édsion 204.50. Laurakohó 200.10. 4 1/2%-os ezüstjárdék 100.10. 4 1/2%-os magyar arany járdék 99.80. Osztrák hitelszrvény 208.—. Déli vasut 15.80. Károly-Lajos vasut —. Orosz bankjegy 216.25. 4 1/2%-os uj orosz kölcsön —. Török dohányrészvény —. Olasz járdék —. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust —. Harpeni 161.50. Az irányzat szilárd.

Páris, október 24. (Zárlati) Osztrák-magyar Államvasut —. Uj török konzol 32.20. Egyiptomi járdék 158.20. Osztrák Landerbank 450.—. Párisi bankrészvény 1110. 2 1/2%-os francia járdék 97.45.—. 4% spanyol járdék 9085. 3 1/2% uj törleszthető járdék 97.45.—. Crédit foncier de France 575.—. Apesti bányarészvény —. 4% 1880. román kölcsön —. Görög kölcsön —. Váltó Olaszországra 1/2% pari. Váltó Amsterdamra 206.57. Váltó Brüsszélre 1/2% 1/4. De Beers 496.—. Chartered 58.—. 5% bolgár kölévezény 422.—. Magyar aranyjárdék 101.—. Déli vasut —. Váltó Londonra 251.40. Osztrák aranyjárdék 101.20. Török sorsjegy 135.75. Meridional vasut —. 4% olasz járdék 103.50. Ottomanbank 588 —. 3 1/2%-os francia járdék —. Osztrák földhitelintézet 1300. Déli vasuti előbészeti kötvény 321.50. 4 1/2%-os 1896. román kölcsön 89.20. Dohányrészvény 392.—. Váltó Bécsre 103.87. Váltó német piacokra 121.87. Rio 12.56. East Rand 176.—. Randfontein 62.—. Magyar Jézálogbank 548.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, október 24. (Zárlati) 4 1/2%-os papírjárdék 101.—. 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 101.75. 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 99.55. Osztrák hitelszrvény 237.70. Osztrák-magyar államvasut 140.40. Északnyugati vasut 135.20. Rustichrad vasut —. Londoni váltóár 203.85. Bécsi bankjegyesület 121.80. Villamos részvény 135 —. 3 1/2%-os magyar aranykölcsön —. 4 1/2%-os ezüstjárdék 100.85. Osztrák koronajáradék 100.50. Magyar koronajáradék 97.80. Osztrák-magyar bank 115.50. Déli vasut részvény 15.90. Elhavóügyi vasut 108.—. Bécsi váltóár 3521.06. Párisi váltóár 811.75. Unio bankrészvény —. Alpei bányarészvény 192.—. Az irányzat szilárd.
Bamberg, október 24. (Zárlati) 4 1/2%-os ezüstjárdék 100.60. 1880. sorsjegy —. Déli vasut 16.—. 4 1/2%-os Osztrák aranyjárdék 101.50. Osztrák hitelszrvény 208.25.

Osztrák-magyar államvasút 140.— Olasz járádek 108.20. 40/0-os magyar aranyjárdék 99.50. Az irányzat szilárd.

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Oktober 24. A sertésüzlet irányszála: csöndes. A Híves sertések ára: I. A Magyarországi első osztályú... 107-108 fillér. Öreg közep... 113-114 fillér...

Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-10 l óráig. A földtani intézet múzeuma a Városligeti Iparcsarnok... Képzőiskolai Múzeum a Városligeten nyitva d. e. 9 órá-tól 12 óráig...

UTMUTATO

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvényeik: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos...

Első Leány kihazasítási Egylet m. sz. gyermek- és élethiztosító intézet Budapest, VI. ker., Teréz-körtút 40-42. Alapították 1863. Legelőnyösebb díjazású...

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hóváltási jelentése. — Budapest, október 24. Hazánkban az idő enyhe és csösz jellegű állott. Erdély nagyobb részének kivételével mindentűnt esett az eső...

Vizállás.

Table with columns: Okt. 24., Okt. 25., Hónap, M. Budapest, etc. Lists water levels for various locations like Széchenyi, Pannónia, etc.

Sertésüzlet: 1908. október 22. napján volt készlet 87.715 darab. — 1908. október 23. napján felbontott 274 darab. — 1908. október 23. napján eladhatott 1168 darab. — 1908. október 24. napjára maradt készletben 36.821 darab.

Napirend.

Napjár: Vasárnap, október 25. — Római-katolikus: Kriszpin. — Protestáns: Kriszpin. — Görög-orosz: (október 12.) Prób. — Zsidó: Marches. 4. — Nap két: 6 óra 18 percek. — Nyugvás: 4 óra 37 percek. — Hold két: 10 óra 53 percek...

Indra-Teát. Kérj. Melango, Kina, India és Ceylon legfinomabb teából. Valódi csak eredeti csomagokban. Raktárak a faliragszokon feltüntetve. Gyönyörű szép ékszerkülönlegességeket gránát- és türkisz-árakban ajánl: Churma Ferenc József...

FERNOLENT. Császári és királyi udvari szállító. ipőfényezés, világos és fekete cipőknek, mindenféle bőrcék, a világ legjobb fűnyírása... Alapították 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, Sohlerrasse 21, Kapható mindenütt. Gehrdter Hardy cég Bécsben 14458. számú. „Kézikerék szelepekhez és csapokhoz” című magyar szabadalom tulajdonosa...

Glashütte' precíziós óra. Legnagyobb járőképesség! Egész lapos gavalier uri remontőr óra! Legfontosabb elvárás, tehát pont és víz behatolástól meg védve, és ezért precíziós szerkezele felváltás nélkül nem szenved, 15 kőre, a csimlapon látható szerkezet-ábránál 5 évig járható időtartalom pontos járásra. Ára azelőtt nyitva 98 K., utópróbatétele 38 K., azelőtt nyitva 36 K., utópróbatétele 40 K., dupla arany dobtól nyitva 52 K., azelőtt nyitva 42 K., utópróbatétele 50 K. szolid arany-mezselbevonva, tehát nem aranyozott! 25 év járható aranyozással, 60 év, hogy erős telítéssel, csak 40 K. utópróbatétele 130 K. Néi órák azelőtt, ezüstből vagy aranyból 5 K.-val 1800. Dupla double lánc ukrán és hólygoknak (nyaklanc) legújabb mintá a 5 és 12 K. mérék szerinti. Ezüstidős bérmentés és vámentesen a pénz előleges beklüdezővel vagy utóval: Uhrenhaus „Chronos“ in Basel, Schweiz. Levelek Svájcba 25 fillérbe, levelezőlapok 10 fillérbe kerülnek.

CHMEL J. és FIA cs. és kir. udvari zongoragyárosok Budapest, Gizella-tér (Haas-palota) L. és II. em. — Telefon szám 30. A világ leghíresebb zongorái, mint Bösendorfer, Bechstein, Schiedmayer stb. stb. Továbbá Sohlmayer, stuttgerti és Estey amerikai orgonahangosítók egyúttal képviselői. Kétféle sajtó gyártással. PIANOLA.

„Gépczkek és közetek rúzására” és 17040. számú „Hengerjárak” című, 1898. november 2-ról kelt magy. szabadalommal védők vagy engedélyesek kerestetnek Szives ajánlatokat, W. P. 6970-ig jellege azit Hesse Rudolf, Bécs, L. Seilerstrasse 2. továbbít. Hajójaratjegyek. ADRIA magy. kir. tengerhajózási részv. társ. Vezérigynöksége Hoffmann S. és V. 1903. november havában a következő útszabványok...

Table with columns: Honnan, Hova, a pénze neve, Esedékes. Lists shipping routes from various ports like Liverpool, London, Rotterdam to destinations like Albania, Syria, etc.

Table with columns: Honnan, Hova, a pénze neve, Esedékes. Lists shipping routes from various ports like Liverpool, Hull, Newcastle to destinations like Fiume, Durrës, etc.

Kwizda Ferenc János. ker. gyógyszerész Korneuburg, Bécs mellett. KWIZDA FLUID Kiegészítője (Touristafüzet) Kwizda készvényfluidja régen bevált diéta. kozmetikus szer (bedörzsölés) az emberi test (inaktív) és izmáinak erősítésére és edzésre. Erősítés és emésztési céljából eredményesül használatát az összes bonyolult, kényes és nehéz levezető nagyobb torak után. Nagy üveg ára K. 3.— kis üveg ára K. 1.20. Az összes gyógyszerárakban raktárban. Köpes árjegysékek ingyen és bérmentve. Főraktár: Török József gyógyszerár Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 85. szám.

Legszébb Legjobb Legelőszőbb PAP-PAP-PAP. GICHNER JÁNOS paplan- mátrák és háptörzsei gyáros, szőnyeg, függöny, vas- búr stb. nagy raktár Budapest, VII., Erzsébet-körtút 20. Árjegysékek kivételén ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések postaköltséggel együtt, nem lehet árak lecsökkentése. VÉNY A RÉNY VÉNYÉRTÉK.

MAGGI-IZESÍTŐ

páratlan a maga nemében és régóta jól bevált eszköz, hogy gyenge leve-
seknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt meglepő jó és erőteljes ízt ad-
hassunk. — Néhány csepp elegendő.

Kapható minden fűszerkereskedésben, csemege-üzletben és drogueriában.
Üvegesekben 50 fillértől kezdve. Eredeti üvegesekék legolcsóbban utántölthetnek.

MAGGI-kitüntetések: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 díszoklevél, 5 físzletdíj. Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889. és 1900. párisi világkiállításokon. (Maggi Gyula bírálólag.)

Szenzáció

58

mtrkint kr.

ritka alkalmi vétel gyö-
nyörű selymekben ruhákra,
és valódi japán minták pon-
gyolákra az olcsóságáról
közismert

Elsner Oszkár

cégnél
Budapest, IV. ker., Párisi-utca 3. sz.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az e
gyengült erőt viszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt
ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyv,
vel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos
csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg
kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben,
syphilis és elhanyagolt férfierőben szenvedtek. E
célból elhatározta az intézet, mindenkinek egy e-
soma gyógszer felvilágosító könyvvel együtt ingyen
küldeni. E házisszerrel a baj odahaza gyógyítható és
mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi be-
tegségekben, szellemi gyengeségekben vagy krónikus
bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen
gyógyszerközvetlen hat azon szervekre, melyek erőt
zútsásgéneik, és csodálatosan gyógyítja az évek
óta tartó betegségeket. Öregok és fiatalok írhatnak
a State Medical Institut'-nak alantú címen, honnét
nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az
intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik
kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A
próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen
lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni.
Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a
gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki
diszkrétion mellett egy gyógyszerküldemény küldé-
tik felvilágosító könyvvel együtt. Írjon azonban. A
küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartal-
mát senki sem gyanítja. A levelek következőleg
címezendők: State Medical Institute, 9, Electrom
Building, Fort Wayne, Ind., Amerika és minden
levél bérmentesítendő.

A világhírű Schöberl-ágy.

Magyar szabadalom 3011. szám.

Féjjel ágy. Nappal 1 szék.
Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyanánt
szolgál és egy kézmozdulattal a legkényelmesebb ruga-
nyos matracoságyra változtható át a legnéhezzebb
és legnagyobbnak számúra is, emellegva
minden jobb családnál kedvelt, sőt nélkülözhetetlen.
26 év óta sok ezer van használatban, mert a jó fe-
vés a tudó szabad lélekzést előmozdítja.
A Schöberl-ágy ára a kivétel szerint 26, 36 ft és fe-
lőbb. Szétküldése a világ minden részébe **Schöberl**
Róbert udvari szállító, cs. és kir. szab. gyára által
Budapesten, **Haris-bazár**, Argyezék kívánatra.
Övnyk a t. e. közönségtől Schöberl-ágyunk
érdekeltlen utánnézőit.

MEGJELENT A

Magyar Biztosítási Évkönyv.

Tartalmazza: az összes biztosítási társaságok
(mérlegét) (bevétel - kiadások)
és vagyoni kimutatását, az igazgatóság, tisztikar és
vidéki képviselők hivatásos névsorát. — Ezenkí-
vül hasznos és oktató cikkek zárják a kitűnő
szakkönyvet és pedig:
Biztosításiügy Magyarországon; Irta: Mihóffor Sándor
Tengeri biztosítási jog köréből; Irta: Dr. Mutschbacher V.
Az életbiztosítás elmélete; Irta: Dr. Bogya Samu
Tűz rak becsélese; Irta: Bende István
Magyarország biztosítási ügye 1902-ben. (Statisztikai tanul-
mány 30 táblával illusztrálva).
A könyv 400 oldal terjedelmű, díszes vászonkötésben 4 kor-
nánt kapható a „Biztosítási és Közgazdasági Lapok”
kiadóhivatalában.

Önkéntesiegyenruhák s katonai felszerelések

páratlan elegáns kivitelben
legújtanosabban

Blum Sándor

elsőrangú egyen-
ruházati és had-
felszerelési inté-
zetben készülnek.
A felsége a porosz
császárról és orosz
nyágharag
udvari szállítója

Budapest,
Váci-utca 15.

A méretek fővárosi
végzet a cég
számtábláján
számszám. v.
díkro elküldi

BUDAPEST,
Váci-utca 15.
Argyezék ingyen

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyó-
gyulást cibatú szenvedőknek, 20 éves kórúkat és magán-
gyakorlati tapasztalataim fogva legjobban ajánlhaó

Dr. CZINCZAR J.

egyetem. orvostudor
gyógyít férfiaknál és nőknél foglalkozással zavar nélkül
mindennemű bármily régi kelletű

Nemi betegségek

ugymint hűgyesfolyást, hólyag- és vizelet-
bajokat, bujakéros sebeket, syphilis,
önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb
bőrbetegségeket és szépséghibákat,
továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

(impotencia)
meglehető biztos eredményre gyorsan a legújabb
módon.

Rendelő-intézet Bpest, VII. **Károly-körút 5.**
(Dob-utca sarkán.)

L. em., bejárta a lépcsőházból

Rendel: Naponta délelőtti 10—4 és est. 6—8 óráig.
Külön váróterem. Nérsétek díszletdíj. Leve-
lekre kímérlően válaszol. Kívánatra gyógy-
szerről is gondoskodik.

Gyümölcs, főzelék és husconservákat,

aszalt-főzeléket ajánl a legjobb minő-
ségben az

„Első Kecskeméti Conservgyár”
Kecskeméten.

Árje gyékek ingyen és bérmentve.

KÖLTÖZKÖDESEKET

vasúton és hajón, az Árkádok
és csomagtér megkötésé-
vel, elfogad az országos
Szabadalmazott Butorkosvált
Caro és Jellinek szállító,
Budapest, V., Arany János-é. 24.

Biztos gyógyulást keresőknek

kik bármily
nemi betegségben szenvednek

mint hűgyes- és hólyagbajok, hűgyesösszűrtetések, vizelet-
zavar- és egyéb megbetegedések, sebek és bujakéros bántalmak
(syphilis) és onferőzés utóhatásait fellépő idegbajok,
korai férféris elégyégtetés, bármily bőrkülsők
stb. nékndi férférfolyás, mely bajok alapos, gyors és
gyökéres gyógyítására, szigorúan tudomá-
nyos és lelkiismeretes gyógymóddal fogva
legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírd és leg-
régibb 80 év fennálló rendelő-intézet

Budapest, VI. ker., **Andrássy-út 24. sz.**,

Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idült hűgyes-
és hólyagbajok vizsgálata villamos hűgyesútkör segítségével

Vidékiek levelekre kímérlő választ és szakzszer taná
cot nyernek, gyógyszeréről gondoskodik lesz. Titok
tartás biztossá.

Nőknek külön váróterem.

!! Lópokrócok !!

1 pár szürke nagy kockázott jó minőségű gazdasági lópokróc
120/165 nagyságban 4 ft 20, ugyanez 140/178 páron-
kint 5 ft 85. Ugyanilyen 158/193 nagys. páronkint
7 ft 35, 200/200 nagys. 9 ft 85.

1 pár jobbminőségű szürke-fehér apró kockázott (pepita) gaz-
dasági lópokróc 120/165 nagys. 4 ft 65, 140/178 nagys.
6 ft 30, 158/193 nagys. 8 ft, 200/200 nagys. 11 ft.

1 pár kiváló minőségű tiszta gyapjú lópokróc, egérszürke al-
pon lent és fent fehér sávval 125/170 nagys. 6 20 ft,
150/200 nagyság 8 ft 75.

Besztercebányai szűrposztószertű pokróc, szürke alap, lent és
fent kék csikkal, Magyarországon számtalan nagy
gazdaságokban évek óta kipróbálva, ára darabonként
125/170 nagyságban 3 ft 25, 138/190 3 ft 85.

Valódi bolgár katona pokróc, egy nagy szállítástól visszama-
radt, szállítási ára 8 ft 25, ameddig a készlet tart
150/220 nagyságban, sötét drapp, sárga oldalcsikkal
mostan 5 ft 80.

1 drb dupla vastagságú szibériai pokróc, szürke alap, kék olda-
csikkal 140/190 nagyság 6 ft 80, 155/200 7 ft 25,
175/215 9 ft 25, 190/220 10 ft 50.

Figyelmeztetés!

Az összes felsorolt pokrócok kiváló jó minőségűek,
kallózza vannak és nem tévesztendő össze a cémára szö-
vött Bécsből hirdetekkel.

Szétküldés utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése
után történik. Harminc forinton felüli rendelvények
a Máv. összes állomásaira bérmentve.

Teljes tisztetettel

„SZÖNYEG-OTTHON” üzletvezetőség

Telefon 14—18. Budapest, VII., Kerepesi-út 10.

Oh jaj!

Hodjot ez az
átkosított köhögés.

A KI
KEGGER mellmasszázs

csak egyszer le használna, meg-
van gyógyító ereje, hogy csak be-
gyógyul, rekedtség, elnyal-
kásodás, a légzőszervi szervek
minden zavarától gyors- és
biztos hatású.

Doboz 1 koronás és 2 koronás.
Próbadoz 50 fillér.

Rö- és szétküldési rátkár:
„NADOR”-gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egyszer mellmasszázs
csak hamar megszabadított!

Nyilt levél!

Tudomásra hozom, hogy megjelent művészies kivitelű és több
száz eredeti fényképpel ellátott nagy Argyezékek, melyek
mindenkinek, ki ómit velem közli, világhírű találmányaim, a GÜZI-
kenőccsel együtt ingyen A GÜZI-kenőcs az egye-
és bérmentve küldöm.
amely a bőrt a ropodástól megóvjva és így minden állam
városait 1 évi irásbeli jótállást vállalok, ha a
cipőért 1 ke-
nőcsrel bekeni. Mindenkik, ki cipőszükségletét nálam
szerezni be, egy tisztelet GÜZI-kenőccsel és egy
pár elegáns cipőszámmal kap teljesen ingyen.
Minden vidéki rendelést teljesen portamentesen
szállítok és csupán 20 krajcárt számlók föl. Nem
megelőző cipőket haladéktalanul visszaküldök és a
pénzt minden levonas nélkül visszaküldöm. Néretek
nek legpontosabb, ha karlsruhában egy papirlapra állva, a lábaltap kör-
vonatait lerajzoljuk.

- Férfi sima vörös cipő — 2.—
- Gyalár, erős víz fűző-cipő — 2.50
- Felfűző éleg. box fűz. v. betűtes cipő — 4.—
- Elegáns szaloncipő, fűzős vagy gúgus 4.—
- Gyermekcipő, erős zörgőbőrű 8 évig — 2.—
- Regény-cipő, egy darabból hálópapppal — 2.—
- vízmentesítő, erős, gardárok részére 7.50
- Női, erős, zerge fűzős, vagy gúgus — 3.—
- Valódi svéd fűzős vagy gúgus cipő — 3.50
- Orvosi cipő, erős vagy gúgus cipő, bő- — 3.50
- vagy posztózárral — 3.50
- Gyermekcipő, erős zörgőbőrű 8 évig — 2.—
- 1.—, 7 évig 1.78 év 12 évig — 2.—
- Gyermekcipő, erős zörgőbőrű 7 év 2.20, 12 év 2.50

Mértékvető
utasítás

AGULÁR IGNÁCZ

BUDAPEST,

Fő-üzlet:
Kerepesi-út 30f.
Fióküzlet:
VI., Király-utca 6.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**Tizenharmadik sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab.

Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenharmadik Sorsjáték.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1903. november 19. és 20.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1903. december 16. és 17.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1904. január 12., 13. és 14.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1904. március 23-tól április 20-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben Korona 1.000,000 (Egy millió)	
1.	60000	1.	70000	1.	80000	1 jutal. K	600000 600000
1.	20000	1.	25000	1.	30000	1 nyer. á	400000 400000
1.	10000	1.	10000	1.	20000	1	200000 200000
1.	5000	1.	5000	1.	15000	1	100000 100000
3.	2000 6000	3.	3000 9000	3.	10000 30000	1	80000 80000
5.	1000 5000	5.	2000 10000	5.	5000 25000	1	60000 60000
8.	500 4000	8.	1000 8000	8.	2000 16000	1	50000 50000
30.	300 9000	20.	500 10000	10.	1000 10000	1	40000 40000
100.	100 10000	110.	300 33000	120.	500 60000	2	30000 60000
3350.	40 134000	4350.	80 348000	4850.	130 630500	2	25000 50000
3500 nyer. K	263000	4500 nyer. K	528000	5000 nyer. K	916500	4	20000 80000
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1904. február 9., 10. és 11.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1904. március 3. és 4.				5	15000 75000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			25	10000 250000
1.	90000	1.	100000			50	5000 250000
1.	30000	1.	30000			405	2000 810000
1.	20000	1.	20000			760	1000 760000
1.	15000	1.	15000			1140	500 570000
3.	10000 30000	3.	10000 30000			30600	200 6120000
5.	5000 25000	5.	5000 25000			33,000 nyer. és jutal. K	10.555,000
8.	2000 16000	8.	2000 16000				
10.	1000 10000	10.	1000 10000				
120.	500 60000	120.	500 60000				
4850.	170 824500	3850.	200 770000				
5000 nyer.	Korona 1.120,500	4000 nyer.	Korona 1.076,000				

Az I. osztály huzása 1903. november 19. és 20-án tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1903. évi október hó 25-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

